

glasilo delavcev
sozd
revirski
energetski kombinat
edvarda kardelja

november 1981

leto XVII

št. 11

srečno

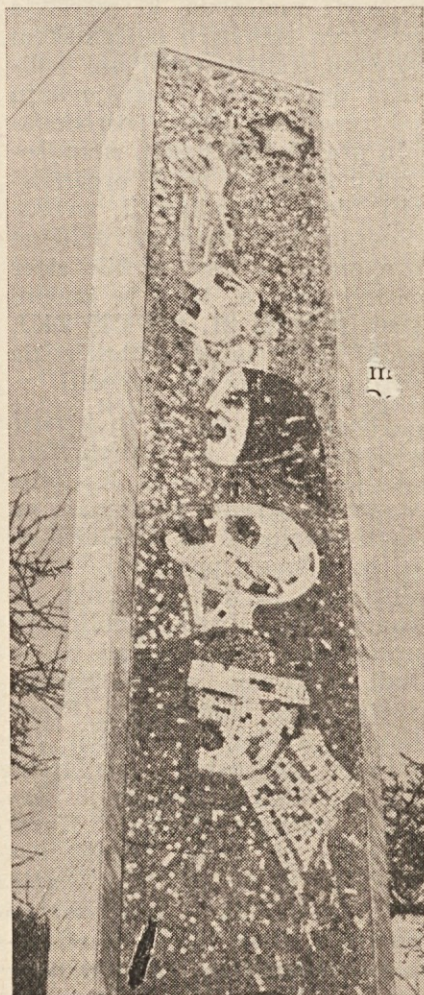
ob 29. novembru
-dnevu republike
čestitamo

VSEM DELAVCEM KOMBINATA,
DRUGIM KRAJANOM IN OBČANOM
TER BRALCEM NAŠEGA GLASILA,
PA TUDI
VSEM POSLOVNIM PRIJATELJEM!

Samoupravni organi,
družbenopolitične
organizacije, poslovodni
organi, uredniški odbor
glasila

Spomenik udeležencem NOB, talcem, izgnancem, taboriščnikom — skratka vsem, ki so se v karšnikoli obliki bojevali proti okupatorju in za zmago revolucije. Spomenik je bil odkrit 2. 9. 1981 ob krajevnem prazni-

ku krajevne skupnosti Kotredež. Avtor spomenika v mozaiku je prof. Franc Kopitar, ak. slikar, pri izvedbi pa so mu pomagali Ivan Žgalin, Franc Ostanek in Vanda Besednjak. Na sliki je osrednji del spomenika.

Stane Dolanc v REK EK

Samoupravljanje ni le pravica, pač pa predvsem odgovornost.

V petek 13. novembra je obiskal revirske komuniste in člane kolektiva SOZD Revirski kombinat Edvarda Kardelja Stane Dolanc, član predsedstva CK ZKJ.

V dopoldanskih urah se je sestel v Trbovljah na sedežu družbenopolitičnih organizacij na skupni seji komitejev Občinskih konferenc ZK Hrastnika, Trbovelj in Zagorja ter medobčinskega sveta ZK revirskih občin. Po uvodni informaciji so navzoči seznanili tovariša Dolanca z naporu revirskih občin, občanov, delavcev in delovnih ljudi v sedanjem gospodarskem trenutku. Govor je bil o izvozu in uvozu ter o omejitvah pri uvozu reprodukcijskega materiala, ki marsikje povzroča težave, o delegatskem sistemu, cenah, razvejani politični dejavnosti, nagrajevanju po rezultatih dela, posredovanju pravih informacij, zmanjševanju stroškov, boljši organizaciji dela, stabilizaciji, ovrednotenju dela, šepanju delovne discipline. O tem je bilo sicer precej govora, tako je omenil gost, tudi na 21. seji CK ZKJ, sedaj pa je najpomembneje, da se dogovorimo kaj narediti.

Ob 12. uri pa se je tovariš Dolanc sestel s predstavniki SOZD REK Edvarda Kardelja v upavni zgradbi kombinata na Trgu revolucije 12. Udeležili so se ga nekateri predstavniki poslovnih in samoupravnih organov ter družbenopolitičnih organizacij, prisostvovali pa so tudi sekretar medobčinskega sveta zveze komunistov, Franc Grešak, nadalje sekretarji komitejev občinskih konferenc ZK Hrastnik, Trbovlje in Zagorje Marjan Pergar, Karel Vuković in Anton Poznič, navzoči pa so še bili Jože Zorčič za medobčinsko gospodarsko zbornico, Ivan Maleš, predsednik občinskega sindikalnega sveta Trbovlje, Emil Štern iz

CK ZKS ter novinarji iz Zaslavja.

Tovariša Dolanca je v imenu vseh pozdravil mgr. Srečko Klenovšek, predsednik poslovnega odbora SOZD REK EK. Na kratko mu je orisal sedanjo organizacijo kombinata in najpomembnejše probleme s katerimi se srečuje kombinat in njegove delovne organizacije. Potem pa je zajel vprašanje kadrov, družbenega standarda, nadaljnjega razvoja, izgubo v DO ZPT, odsotnost z dela zaradi različnih izostankov, vprašanja izplačevanja osebnih dohodkov ipd. Položaj DO zasavski premogovniki pa je podrobno orisal Ivan Berger, dipl. inž., predsednik poslovnega odbora DO ZPT. Oris stanja te delovne organizacije se je nanašal na njegovo organizacijo, zaposlenost, fluktuacijo, pomanjkanje rudarjev in strokovnih kadrov, gibanje proizvodnje in produktivnosti, nabavljanje opreme, predvsem tiste iz uvoza, stimulativen nagrajevanju, nadurnem delu, delu ob sobotah in nedeljah, dohodkovnih odnosih med posameznimi TOZD in internih cenah premoga, najširše pa se je zadržal pri reševanju problema potopljene jame Kotredež. Seveda se pri svojem orisu stanja in problematike ni mogel ogniti tudi izgubi, ki pesti Zasavske premogovnike oz. proizvodnjo premoga tudi v letošnjem letu. Osvetlil je vzroke za nastanek izgube, kar je gosta še posebej zanimalo, pojasnil mu je naše sodelovanje z Elektrogospodarstvom Slovenije, dohodkovnih odnosih, ki v glavnem temeljijo na priznanih normativih, nepravčasnem določevanju cen, planiranju, stalnem prizadevanju za zvišanje proizvodnje ter produktivnosti ipd. Podatke je primerjalno ilustriral s podatki premogovnikov v SR BiH. Na dlani je, da so premogovniki v Bosni zelo dobro opremljeni, zelo dobro je opremljen tudi rudnik lignita v

Titovem Velenju. Poudaril je, da si vse novosti v rudarski opremlitvi lahko naši strokovnjaki ogledajo v bosanskih premogovnikih, deloma pa tudi v Titovem Velenju. Čeravno je v naših jamah vse več ročnega dela, smo kljub temu s cenami premoga še vedno konkurenčni. Poročevalec je na posebno željo gosta obrazložil gibanje osebnih dohodkov učnih kopačev, kopačev, gospodarjev čel, administrativnih in drugih podobnih delavcev ločeno za 42 in 48-urno tedensko delo. Zanimalo ga je tudi, kaj bi bilo treba storiti, da bi se položaj rudarjev izboljšal in da bi dosegli boljše rezultate pri proizvodnji in produktivnosti in zmanjšali stroške. Menil je, da bi bilo treba boljše izkoristiti strokovno znanje, predvsem rudarskih inženirjev in drugih strokovnih delavcev, pa tudi strokovnjakov, ki so zaposleni sicer kot profesorji na montanističnem oddelku univerze v Ljubljani. Tovariš Berger je pojasnil, da so v teku obsežna investicijska dela, ki bodo dala pričakovane rezultate v naslednjih štirih ali petih letih, do takrat pa bo potrebno reševati situacijo s pridobivanjem premoga na površinskih kopih. V okvir obsežnih investicijskih del sodi tudi modernizacija rudarske opreme tako za odkopna čela kot tudi za transport. Vključena pa je tudi stanovanjska izgradnja. Zelo primanjkuje rudarskih inženirjev — projektantov. Situacija se zadnja tri leta deloma izboljšuje, vendar se posledice zaostajanja poznajo na marsikaterem področju.

Tovariš Franc Romih, rudar — kopač iz Hrastnika je tovariša Dolanca seznanil z zdravstvenimi problemi rudarjev, o tem da izostajajo z dela predvsem mlajši rudarji, da predvideni dodatek zoper izostanek z dela ne bi bila dobra rešitev. Govoril pa je tudi o izredno težkih pogojih dela rudarjev v jami, ko se srečujejo z blatom,

pritiske in podobnimi težavami. Želi, da bi rudarji končno lahko normalno delali. Posebno se je ustavil pri transportiranju premoga z odkopnih čel na separacijo, saj vemo, da je to ozko grlo za večjo proizvodnjo. Maloštevne električne lokomotive namreč niso v stanju odpremljati pridobljenega premoga, kar velja za področje Hrastnika in Trbovelj. Mnogo komunistov rudarjev je opravilo udarniško delo v jami na pridobivanju premoga in čiščenju vozičkov. Prikazani so bili osebni dohodki posameznih kategorij zaposlenih, pri čemer je dodal, da so osnove osebnih dohodkov rudarjev zelo nizke in da drugi del osebnih dohodkov tvorijo razni dodatki. Ker so nizki osebni dohodki, so tudi nizke pokojnine. Predlagal je, da naj bi rudarjem, priznavali za vsako leto dela, potem ko so izpolnili pogoje za upokožitev po tri odstotke višjo pokojnino. Rudarji naj bi imeli za 50 % višje osebne dohodke od povprečja ostalih delavcev, prav tako naj bi se izboljšala preventiva oz. zdravstvena zaščita.

V razpravi je sodeloval tudi Franci Grešak. Omenil je, da že nekaj let govorimo o tem, da naj bi razne dodatke, ki sodijo v okvir osebnih dohodkov, pretvorili v osnovni zaslužek in tega vezali na produktivnost. Predvsem je treba nagrajevati dobro tiste delavce oz. rudarje, ki delajo dobro in učinkovito. Govoril je tudi o vzrokih za pomanjkanje mladih rudarjev. Ni mogoče pričakovati, da bi urejal te zadeve nekdo drug, zato moramo sami poskrbeti za spremembo odnosov. Poskrbeti moramo, da se bo spremenila zavest ljudi v tem smislu, da bi delali učinkoviteje, bolje in ceneje. S tem pa bi narastel tudi dohodek in osebni dohodek. Prav je povedal Vinko Hafner, predsednik slovenskih sindikatov, ob dnevu rudarjev v Trbovljah, da je možno iti le do določene meje.

V nadaljevanju je potekal pogovor o pomanjkanju ljudi za delo v jami. Tovariš Berger je dejal, da jih manjka okrog

dvesto za delo v jami s skupnim prevozom in separacijo. Trenutno si v ZPT pomagajo z angažiranjem upokožencev v okviru zakonskih določil. Zadržal se je še pri financiranju gradnje novih stanovanj, saj moramo imeti pri najetju kredita pri ISE 50 % lastno udeležbo, teh sredstev pa vedno ni na voljo. Na posebno vprašanje Staneta Dolanca je Ivan Berger obrazložil potek sanacije v Premogovniku Kotredež, posebno pa še pokritje izgube z izvedbo sanacijskih načrtov posameznih premogovniških TOZD.

Ko je bila razprava končana, je Stane Dolanc v krajšem zaključnem govoru omenil, da je že večkrat govoril o pomanjkanju izdelanega koncepta razvoja kombinata, ki naj bi temeljil na njegovih perspektivnih, geoloških raziskavah in premogovnih rezervah, modernizaciji in posodabljanju tehnologije ter spemljajoči dejavnosti. Posebej pa se je ustavil pri vprašanju kadrov. Omenil je, da je res bilo v Jugoslaviji rudarstvo oz. premogovništvo v preteklih letih zapostavljeno in je prevladovalo mnenje, da bo poceni nafta zamenjala premog, enako mnenje je prevladovalo tudi v drugih državah po svetu. Seveda pa je v tem pogledu nastala radikalna sprememba, saj smo priča temu, kakšne posledice je povzročila nafta s svojimi podražitvami. Sedanja situacija govori v prid premogu, zato je poudarek, ki ga sedaj dajemo premogovništvu, dolgoročnejšega značaja. Ekonomsko je dokazano, da je premog še vedno cenejši kot uvožena nafta. Rudarji morajo storiti vse, da bi premog eksploatirali čim racionalnejše in ekonomičneje. Zato bo treba pri nas odnose napram rudarstvu bistveno menjati. Poklic rudarja je treba narediti zanimiv, že sedanjim ugodnostim, npr., beneficiran staž, bo treba dodati nove ugodnosti, kar pa bodo lahko uredili oz. sprožili delegati v raznih skupščinah, predvsem gre v tem primeru za osnove, ki služijo za določite v pokojnine. Rešiti pa bo treba tudi vprašanje ustrež-

nejšega nagrajevanja, določiti kriterije in s tem v zvezi postaviti še marsikaj, česar doslej nismo in niste storili. Vprašanje izostankov z dela je izredno hud problem, saj se s tolikšnimi izostanki od dela ne srečujejo nikjer na svetu. Posledica teh številnih izostankov je tudi nizka produktivnost, ki pa jo je treba na vsak način povečati, če hočemo še nadalje normalno poslovati. Predvideno je, da bodo spremembe oz. dopolnitve Zakona o delovnih razmerjih rigoroznejše. Posebej je poudaril, da ne smemo nasedati demagogom, in podčrtal, da tisti, ki ne nameravajo delati, lahko mirno duše zapuste delo, na katerega so razporejeni in ki ga ne nameravajo opravljati. Pohvalil je akcije rudarjev, ki so delali v sicer dela prostih sobotah, prostovoljno in v korist kolektiva oz. organizacije združenega dela. Poudaril je tudi to, da bi morali preko tedna storiti vse, da bi dosegli plan in druge predvidene rezultate. Sedanji način izplačevanja osebnih dohodkov rudarjev prav gotovo ni dovolj vzpodbuden, ker je le 54 % osnovnih osebnih dohodkov, 46 % pa je raznih dodatkov (za stalnost, za minulo delo, jamski dodatek, dodatki za nadurno, sobotno in nedeljsko delo itd.). Ravnanje se moramo torej odgovorno in gospodarno v vseh pogledih. Glede težav, ki se pojavljajo v naših jamah v Hrastniku, Trbovljah in Zagorju pa morda tudi drugod, je bil Stane Dolanc mnenja, da naj se domači montanisti zberejo na strokovne posvete in naj rešujejo tudi najzahtevnejše probleme, ki se pojavljajo v rudarstvu oziroma v premogovništvu. »Postali smo namreč preveliki prakticisti, zato nas je v določeni meri lahko sram, ker ne upoštevamo vsega znanstvenega in strokovnega bogatstva, po katerem je svoj čas slovelo slovensko rudarstvo. Pri tem bi morali obvezno angažirati predvsem domače rudarske strokovnjake, ki delujejo na fakultetah in drugih znanstvenih institucijah, ki pa morda za potrebe rudarstva niso do-

volj angažirani. Tudi v primeru Kotredeža bi se morali tako ravnati. V znanosti ni dilem, zato izdelajte čimprej kompleksen program nadaljnega razvoja kombinata s strokovnim pristopom.« Pri tem je ponovno poudaril nujnost večjega angažiranja montanističnega oddelka ljubljanske univerze. »Nasploh morate stremeti za tem, da število strokovnih delavcev povečate, saj 11 diplomiranih inženirjev v DO ZPT res ne predstavlja velikega strokovnega potenciala, brez znanja in brez strokovnosti pač ni napredka. Več morate tudi štendirati, predvsem tiste kadre, ki vam jih sedaj primanjkuje, stremite za tem, da bi se povrnil svoječasen odnos domačinov do rudarstva, ko je doma iz vsake družine vsaj en član delal pri rudniku.« Poudaril je, da naj bomo prepričani, da nam bodo vsi pomagali od občin in komitejev dalje. O pričakovanih občutno višjih cenah za premog v prihodnjem letu ne moremo govoriti, ker bi to povzročilo prehud plaz za druge proizvode in storitve. Na koncu je še povedal, da je za dobro delo predpogoj delovna disciplina, delovne navade, posebej pa je dodal, **da samoupravljanje ni in ne more biti le pravica, pač pa predvsem odgovornost.** Kdor misli, da je samoupravljanje anarhija, se bridko moti, ali pa je naš sovražnik. Pri reševanju težavne situacije imajo veliko vlogo komunisti in sindikati, tudi pri reševanju osrednjega reševanja, t.j. delovne discipline. Glede odnosa med premogovništvom in elektrogospodarstvom je bil Stane Dolanc mnenja, da naj slovenska skupščina ob priliki obravnava odnos med premogovništvom in elektrogospodarstvom. Še enkrat se je povrnil na izsiljevanje k višjim cenam nasploh v Jugoslaviji v vseh panogah. Odnosi oz. razmerja med cenami posameznih izdelkov in storitev so postali normalni. Poudaril pa je, da so rudarji, in to pridni in uspešni rudarji, premalo plačani. »Slabega dela, predvsem neučinkovitega dela, nedela, izogibanja

dela in slabe delovne discipline, ni mogoče plačati. To je treba povedati tudi rudarjem v brigadi, na čelu, v TOZD, v DO in v REK.« Na koncu je vse pozdravil in izrazil željo, da bomo njegove tople in tovariške pozdrave zanesljivo posredovali vsem članom kolektiva kombinata.

Predsednik poslovnega odbora SOZD REK EK, mgr. Srečko Klenovšek, se je na koncu tovarišu Dolancu zahvalil za njegov prispevek in sodelovanje v razpravi o sedanjih in razvojnih problemih kombinata, posebej pa še rudarstva. V spomin na to srečanje mu je poklonil rudarsko svetilko. (tl)

Ob 29. novembru dnevu republike

Spet je minilo leto dni in kot tolikokrat, se bomo tudi letos z veseljem in hkrati vsem spoštovanjem spomnili pomebnega in odločilnega zgodovinskega dogodka, ko je bilo pred 38 leti v Jajcu drugo zasedanje AVNOJ.

Na ta dan, 29. novembra 1943, se je začrtala pot jugoslovanskih narodov in narodnosti. Dokončno je bilo dogovorjeno, da bo nova Jugoslavija republika. Iz tega razloga še danes praznujemo ta dan kot dan republike.

Ob tej priliki so bila sprejeta osnovna stališča in smernice za oblikovanje nove, samostojne, enakopravne, demokratične in neodvisne Jugoslavije.

Mladi težko dojamemo veliki boj, ki so ga bili naši predniki, starši, prijatelji, znanci, tovariši, ki so z ramo ob rami, z nenehnim bojem izoblikovali demokratično, neodvisno, enakopravno, samoupravno in neuvrščeno Jugoslavijo pod vodstvom KP oziroma ZK.

V teh bojih je politiko Jugoslavije, tako znotraj kot izven naših meja, vodil in oblikoval tovariš Tito. Pod njegovim vodstvom je Jugoslavija domačim in tujim temnim silam dokazala, da je složna, svobodna, neodvisna in neuvrščena država.

V teh štiridesetih letih so jugoslovanski narodi veliko dosegli.

Iz uničene, skoraj porušene dežele je zrasla nova država s sodobnimi mesti in vasi, kulturnimi, zdravstvenimi in drugimi domovi in hitro se razvijajočim gospodarstvom in negospodarstvom.

Tudi v zunanji politiki smo bili vedno v prvih vrstah pri oblikovanju novega sveta. Predstavniki naših narodov in narodnosti so aktivno sodelovali v dogajanjih, tako političnih kot gospodarskih, izven naših meja. Lahko rečemo, da se je na pobudo Jugoslavije v svetu izoblikoval pojem »neuvrščenih držav«.

Če pogledamo v preteklost, v čas, ko so se porajali prvi težki koraki nove Jugoslavije in v katerem pregledamo prehojeno pot jugoslovanskih narodov in narodnosti do danes, se nam hočeš nočeš izoblikuje občutek ponosa in zadovoljstva, da smo priče in udeleženci v tako burnem in bogatem razvoju našega edinstvenega samoupravnega življenja in dela.

V prvih povojnih letih je bilo potrebno nemalokrat stisniti zobe ali »zategniti pasove«, da smo porušeno gospodarstvo tako hitro obnovili.

Sedaj, ko imamo skoraj povsod nova ali obnovljena mesta in vasi, zvišano osebno in kulturno raven, ugotavljamo, da naše delovne navade in prizadevnost pri delu upadajo. Kar naenkrat smo spoznali to res-

nico in sedaj že več kot leto dni bijemo hud boj, boj za stabilizacijo gospodarstva, za povečan izvoz, zmanjšan uvoz, za spremembo miselnosti, da se je treba dela bolj oprijeti in dosegati boljše rezultate.

V ta boj moramo vložiti ves trud in vse možne sile, da dokazemo sebi in svetu, da moč jugoslovanskih narodov in narodnosti še ni padla, ampak ob vseh težavah še narašča. Z združenimi močmi, z ramo ob rami, bomo sposobni odkloniti vse prepreke in težave, ki jih v življenju nikoli ne zmanjka.

Posebno se moramo tega zavdati mladi in napeti vse sile, da aktivno pomagamo v boju za stabilizacijo, za lepši in srečnejši jutri.

V dneh pred dnevom republike bodo povsod razne prireditve, proslave, kulturna in športna srečanja v počastitev tega praznika.

Člani republike, občani in krajani se bomo teh prireditev zanesljivo udeležili ter tako počastili rojstvo naše nove Jugoslavije.

Ivi Leskovar

Potek sanacije jame Kotredež

Dne 15. 10. 1981 je prišlo do ponovnega večjega izliva vode in mulja na 7. obzorju v jami Kotredež na popoldanski izmeni, nekako ob 20. uri. Izliv vode še vedno traja neprekinjeno do danes. Nivo vode se je zopet dvignil po jamskih objektih in poljih v P — 73, 74, 75, 76 in 77 pod 6. obzorjem in je sedaj približno 21 m pod 6. obzorjem ali 41 m nad 7. obzorjem.

Tudi količine vode so bile povečane do zadnjega izliva. Po zadnjih meritvah je količina vode okrog 10 m³/min, s preostanim dotokom vode na 6. obzorju jame pa 12 m³/min.. Glavna ovira pri teh količinah vode pa ni toliko v količini, čeprav de-

Dejali so...

FRANCE POPIT — PREDSEDNIK CK ZKS

"Doseči moramo, da bo delavec razumel cilje in možnosti, kaj moramo narediti, da bomo lahko te cilje dosegli. Pri tem je treba delavcem pomagati, jih organizirati, da bodo notranje rezerve, ki v vseh delovnih kolektivih so, praktično izkoristili, najsi gre za varčevanje z energijo, za zmanjševanje stroškov in izmečka, za manj izostankov z dela do bolj spodbudnega sistema pri nagrajevanju po delu."

MILOŠ PROSENC — SEKRETAR RK SZDL

"Pred vsemi ustvarjalnimi silami naše samoupravne socialistične skupnosti je v ospredju zahtevna naloga: stabilizirati gospodarske razmere, in to tako, da bomo uresničevali in realno dopolnjevali planske naloge za tekoče srednjeročno obdobje ter hitreje, predvsem pa bolj dosledno in vztrajno uveljavljali samoupravne odnose ter njihovo moč. Pri teh aktivnostih ima pomembno mesto nadaljni družbenoekonomski razvoj kmetijstva in gozdarstva. Uresničevanje nalog s tega področja je eden bistvenih pogojev za uspeh gospodarske stabilizacije, za postopno uravnavanje prehrambene bilance, za povečanje izvoza in zmanjševanje uvoza hrane ter kmetijskih in gospodarskih surovin, ki jih močno potrebuje tudi dokaj razvita domača predelovalna industrija."

JANEZ VIPOTNIK — PREDSEDNIK RO ZZB NOV

"Pestijo nas zlasti težave na gospodarskem področju. Nakopičile so se in izhod iz njih je odvisen od nas samih, od našega dela, ponašanja in ravnanja. Potrebna nam je vsesplošna pridnost in discipliniranost. V sedanjih najbolj resnih naporih za boljše gospodarjenje ne smemo nikomur dovoliti ali omogočiti, da razume delo kot socialno kategorijo. Kar najbolj gre zaostri delovno disciplino. Nemogoče je, na primer, popuščati stalnim sezonskim izostankom z dela, nizki produktivnosti in podobnem. Odločno moramo skrajšati postopke za prekinitev delovnega razmerja tistim, ki so kronično nedisciplinirani. Z vsemi silami moramo stremeti, da bomo izvrševali dogovorjeno, ravnati gospodarno na vsakem koraku, da ne bo razlike med tistim, kar govorimo, kar hočemo in tistim, kar je. Najbolj dosledno gre uskladiti potrošnjo na vseh ravneh z realno vrednostjo dela, zmanjšano za tri odstotke, da bomo plačali račune za tisto, kar smo doslej preveč zapravili. Najbolj resno se moramo sami odrekati zunanjim kreditom, ki so lahko tudi potuha slabemu gospodarjenju, kreditom, ki jih bomo morali vse vrniti in za katere že zdaj plačamo letno več obresti, kot nas stane ves nakup nafte. In tako naprej.

Bilo bi narobe, če bi zaradi stanja, kakršnega imamo, dovoljevali ustvarjati ali celo širiti malosrčnost in črnogledost, kajti v naši nedavni preteklosti smo premostili mnogo hujše težave, če smo strnili vrste."

lujejo črpalke na 6. in 4. obzorju na meji zmogljivosti, ampak v zablatenosti vode z muljem. Mulj nam brusi črpalke in tako zmanjšuje njihovo kapaciteto. Nanosi mulja po progah pa povzročajo težave pri transportu materiala za investicijska in sanacijska dela v jami Kotredež. Še prav posebno pa ogroža sesalne koše pri črpalkah, kjer nastopa bojazen zamašitve in zmanjšuje rezerve v vodnih progah, ki se zelo hitro napolnijo z muljem.

Pri čiščenju sesalnih košev in vodnih prog stalno dela skupina štirih delavcev v štirih izmenah, tako da delo poteka neprekinjeno in nemoteno. Ko očistijo sesalne koše pri črpalkah, je že potrebno očistiti vodne proge na 6. obzorju. Ko je končano to delo, pa čistimo sesalne jaške in vodne proge na 4. obzorju in tako se ta cikel ponavlja, da ne pride do potopitve 6. obzorja. Tudi za nemoteno delo črpalk je RESD uvedel dežurno službo na vsaki izmeni. Tako dežurata skupaj strojni ključavničar in električar, ki sproti odklanjata vse nastale manjše okvare, ki bi nastale med njihovo izmeno. Zlasti pogoste so okvare in zaradi tega zamenjave manjših ventilov in zasunov na črpalkah, ki jih voda z muljem dobesedno izpiha, saj je vsebnost mulja v vodi po zadnji analizi 7,2 gr/l. Meritve na piezometrični vrtini pri žagi dajejo sicer dobre rezultate, saj je po prvih dneh izliva vode z 8. obzorja piezometer padal tudi do 1,5 m na dan, vendar se je zadnje dni umiril in se nivo znižuje za okrog 80 cm na dan. Zanimivo je, da je bil po prvem izlivu vode z 8. obzorja po mesecu aprilu dalje nivo vode v piezometrični vrtini le okrog 0,50 m dnevno nižji.

Za odvajanje čiste vode iz dolomita je bila po sanacijskem programu izvrstana prva vrtina na 6. obzorju. Vrtina je dolga 102,5 m. Iz nje je iztekalo okrog 800 l vode na minuto. Zaradi premajhne kapacitete črpalke na 6. obzorju je vrtina sedaj zaprta. Pritisk vode v njej znaša 24 bar. Trenutno vrtamo

vertikalno vodnjaško vrtino, ki naj bi zadela v dolomit izpod nivoja 8. obzorja in iz katere naj bi se izlivala voda na 6. obzorju jame. Iz te serije sta v izdelavi še dve komori, iz katerih bomo vrtali eno vodoravno in eno vertikalno vrtino. Komora, ki je bila izdelana na 10 etg. v P. 73 je sedaj pod vodo, ker se je nivo vode v jami dvignil nad 7. obzorje.

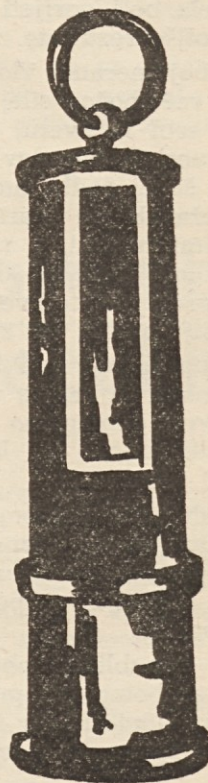
Iz te komore so nameravali madžarski strokovnjaki izdelati čep na 8. obzorju, vendar bo sedaj potrebno napraviti novo komoro južne proge proti severu v bližino mesta vdora vode. Ta naj bi bila predvidoma končana do 20. novembra, ko naj bi po pogodbi pričelo madžarsko podjetje BAV z deli začetne pitve vode na 8. obzorju.

Poleg navedenih del v jami Kotredež izvajamo še investicijska dela na napredovanju vpadnik v 80/2 na 8. obzorju ter dela na popravilu tira v Vine rovu, kot tudi na 6. obzorju v severni in južni progi. Polagamo tudi odtočni cevovod od Vine jaška po dvotiru v Vine rovu na dan, vendar dela zaradi pomanjkanja žlot ne napredujejo tako, kot je bilo predvideno, saj dobavitelj zaradi pomanjkanja materiala ne more izdelati tolikšno količino žlot v rokih, ki so bili predvideni.

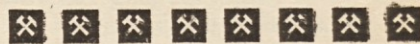
Prispeli sta črpalke iz Madžarske. Strokovnjaki elektro inštituta Milan Vidmar iz Ljubljane so ugotovili, da imata njuna elektromotorja izolacijo tako močno navlaženo, da ju bo treba nekaj dni intenzivno sušiti. Šele nato ju bodo lahko preizkusili.

Da pa bi dosegli planirano proizvodnjo za TOZD Premogovnik Kotredež, in ker je voda zalila še preostalo delovišče v P — 77 — 3 jame, so bili delavci, ki so odkopavali premog na tej etaži, z 2. 11. 1981 premeščeni na zgornje VII. polje v jami Trbovlje, kjer so prevzeli odkopavanje delovišča RŠC.

Anton Prebil

F.K.

Rekord v oktobru

Rudarji jugoslovanskih premogovnikov so v oktobru t.l. nakopali skupno 4.733.956 ton premoga vseh treh vrst — črnega, rjavega in lignita. Doslej ga toliko v enem mesecu še nikoli niso nakopali.

V desetih mesecih letos so jugoslovanski premogovniki nakopali skupno 42.768.000 ton. Letošnja proizvodnja v desetih mesecih je večja za 4.407.000 ton ali 11,5 % od proizvodnje v lanskem enakem obdobju.

IZPOLNJEVANJE DELOVNEGA NAČRTA ZA ČAS

od 1. I. do 15. XI. 1981

DO	načrt	doseženo	+—	%	ob dela
TPZD	ton	ton	ton		prostih sobotah

DO ZASAVSKI PREMGOVNIKI

Proizvodnja premoga

Pr. Hrastnik	266.270	246.798	— 19.472	92,7	19.799
Pr. Ojstro	209.505	195.625	— 13.880	93,4	14.145
Pr. Trbovlje	444.790	463.430	+ 18.640	104,2	35.089
Pr. Kotredež	209.845	190.947	— 18.898	91,0	13.619
RSC	25.830	21.913	— 3.917	84,8	1.150
Jama	1.156.240	1.118.713	— 37.527	96,8	83.802
Retje 80	19.950	16.921	— 3.029	84,8	1.420
Ojstro 80	28.500	41.799	+ 13.299	146,7	2.140
Celokupno	1.204.690	1.177.433	— 27.257	97,7	87.362

Proizvodnja gradbenega materiala

	letni načrt	doseženo	%
Zagorje			
— kamnolom (m ³)	135.000	128.642	95,3

Storitve delavnic — 30. X.

RESD			
Hrastnik (din)	84.821.000	72.252.645,00	85,2
RESD			
Trbovlje (din)	97.048.000	84.877.128,35	87,5
RESD			
Zagorje (din)	59.854.000	51.760.230,00	86,5
PJL (din)	38.841.000	49.689.106,40	127,9
Toplotna energ. (Gj.)	23.700	14.064,6	59,3

DO TERMOELEKTRARNA

Proizvodnja električne energije (Mwh)

	Načrt	doseženo	%
— PEE-PP	40.500	26.850	66,3
— PEE-N	340.000	323.162	95,0
— KE	19.000	756	4,0
Skupaj	399.500	350.768	87,8

Ostalo — storitve — 31. X.

	letni načrt	doseženo	%
Vzdrževanje naprav (din)		61.420.121,25	

DO RUDARSKA GRADBENA DEJAVNOST 31. 10.

RIG (din)	323.000.000	323.080.551,80	100,0
ESMD (din)	66.600.000	75.508.162,20	113,4
Avtoprevoz			
»Zasavje« (t/km)	9.200.000	8.331.946	90,6
GRAMAT			
(enot)	10.000.000	8.592.651	85,9
Kamnolom (m ³)	50.000	42.670	85,3

DO INDUSTRIJSKE MONTAŽNE DELAVNICE — 31. X.

SIMD (din)	71.521.000	69.204.944,70	96,8
EIMD (din)	32.548.000	29.447.319,20	90,5
	Načrt I-X	Doseženo I-X	%
DO RP Senovo	100.350	98.246	98,1
DO RP Kanižarica	99.000	97.900	97,9

Erika Kavčič

Izvajanje sanacijskega dela v Kotredežu

Po katastrofalnem vdoru vode in mulja v smernem hodniku H-83 na 8. obzorju jame Kotredež je bil v mesecu septembru 1981 izdelan investicijski program sanacije vdora vode in mulja v jami Kotredež.

Investicijski program je bil izdelan po minimalni metodologiji za izdelavo investicijskih programov, ki je bila objavljena v Uradnem listu SRS št. 9-474/77, z dne 30. 4. 1977. Kot tak je bil tudi predložen v razpravo strokovni komisiji, ki jo je imenoval predsednik KPO REK Edvarda Kardelja, Trbovlje. Člani strokovne komisije so bili znani slovenski strokovnjaki, zaposleni izven REK EK Trbovlje. Poleg strokovne komisije je investicijski program sanacije jame Kotredež obravnavala tudi republiška komisija, ki jo je imenoval predsednik republiškega komiteja za energetiko, industrijo in gradbeništvo SRS, njeni člani pa so bili predstavniki iz različnih republiških organov in organizacij združenega dela.

Na strokovnih razpravah so prišli člani obeh komisij do zaključka, da je potrebno investicijski program sanacije jame Kotredež čim hitreje realizirati, s tem da se ga spremenijo, in sicer, postavko izpada proizvodnje zaradi vdora vode in mulja je treba izključiti iz investicijskega programa in jo reševati ob zaključnem računu delovne organizacije Zasavski premogovniki Trbovlje za leto 1981. Ravno tako naj se izvzame postavka izgradnja nadomestnih objektov in naj se vključi v Aneks I dopolnilnega investicijskega programa »Odpiranja jame Kotredež med 6. in 8. obzorjem, I. faza«.

Investicijski program sanacije vdora vode in mulja v jami Kotredež je bil ob upoštevanju

pripomb obeh komisij dopolnjen tako, da se je predvidena investicijska naložba zmanjšala iz 474.755.000,00 din na 373.179.000,00 din.

Pri izdelavi finančnega dela investicijskega programa sanacije jame Kotredež je bil precejšen problem pridobiti zainteresirane partnerje, ki so pripravljeni investicijski program sofinancirati. Za realizacijo vsakega investicijskega programa je namreč predpogoj, da mora biti finančna konstrukcija zaključena.

V zvezi z zaključeno konstrukcijo financiranja se pojavljajo pri sofinancerjih težave, ker so zahtevana sredstva izvenplanska. Kljub temu pa smo naleteli pri predvidenih sofinancerjih do velikega razumevanja in upamo, da nam bodo finančno omogočili nemoteno izvajanje sanacijskih del v jami Kotredež, tako da bo čimprej omogočena normalna proizvodnja premoga, ki je potrebna našemu gospodarstvu in široki potrošnji.

Sama sanacijska dela v jami Kotredež potekajo s polno angažiranostjo vseh, ki sodelujejo pri teh delih. Na 6. obzorju že montirajo dodatno črpalko kapacitete 10 m³/min, ki je bila dobavljena iz Madžarske. Predvideno je, da bo črpalka pričela obratovati koncem meseca novembra. V zaostanku pa so vsa dela, ki so predvidena, da jih bo izvajal Rudarski inštitut KBFI s podjetjem za gradnjo jaškov BAV iz Budimpešte. Po zagotovitvi madžarskih predstavnikov ob sodelovanju pri podpisu pogodbe za nabavo dveh črpalk, kapacitete po 10 m³/min, za potrebni vrtini za izdelavo čepa in izdelavo čepa v H-83 ter izvedbo geofizikalnih meritev za ugotovitev nastalih praznin pri odpravljanju mulja z mesta vdora vode bodo ta dela pričeli izvajati koncem meseca novembra 1981 in naj bi bila zaključena še v letu 1981.

Rado Ozbič

Rudarji iz jame Kotredež začasno v jami Trbovlje

Po prenehanju proizvodnje v jami Kotredež zaradi zalitja 7. obzorja smo težišče odkopavanja prenesli v jamo Loke. V začetku smo dosegli dokaj ugodne rezultate v glavnem zaradi maksimalne obložitve sicer majhne odkopne fronte. Kljub naporom pa za dalj časa nismo bili sposobni dosegati proizvodnje, ki bi bila blizu planirane. Zaradi intenzivnega odkopavanja odprtih etaž in ker nismo bili sposobni zagotoviti kontinuitete odkopavanja, kljub pospešenemu odpiranju novih etaž v jami Loke, smo pripravili za odkopavanje 3. etažo v polju P — 77 v jami Kotredež, ki je bila nad nivojem vode. Zaradi večjih dotokov vode na pripravljeno čelo smo dosegli slabše rezultate, kot smo jih planirali, tako da še zdaleč nismo dosegli planirane proizvodnje. Po zalitju 3. etaže oz. po onemogočenem transportu premoga iz te etaže zaradi večjih dotokov vode in zvišanja nivoja vode v vpadniku V — 77 smo prišli v fazo, ko kljub vsem naporom iz jame Loke nismo mogli dosegati dobrih proizvodnih rezultatov.

Glede na to, da je prva naložba doseganje planirane proizvodnje, smo se že ob prenehanju odkopavanja v jami Kotredež ob zalitju 7. obzorja dogovorili, da pri nedoseganju plana na področju Zagorja, del zaposlenih prestavimo v druge jame ZPT.

Taka odločitev seveda ni lahka, vendar v dani situaciji ne gre drugače.

Po iskanju ustreznih rešitev, ki naj bi zagotavljale doseganje planirane proizvodnje, smo se v mesecu oktobru dogovorili, da prevzamemo delovišče RŠC v jami Trbovlje. Delavci iz TOZD P. Kotredež so začeli delo na novem delovišču 2. 11.

1981. Široko čelo je na k. 192 v Zg. VII. polju; odkopavajo pa kotlovni premog običajne kvalitete. Delovišče, širine 20 m, je podprto s klasično podgradnjo. Predvidena pa je razširitev delovišča še za ca 15 m.

Trenutno je obložitev na čelu po okoli 8 delavcev na tretjino, vendar bomo morali obložitev povečati po razširitvi čela, če hočemo dosegati planiranih ca 300 ton dnevne proizvodnje.

Delovišče je popolnoma ločeno od ostale proizvodnje Premogovnika Trbovlje; ima svoj transportni sistem in svoje polnišče, kjer so prav tako zaposleni delavci iz TOZD P. Kotredež. Vsa tonaža je vračunana v plan TOZD P. Kotredež. Pri vsem tem je pomembno to, da se rudarji, ki delajo na tem delovišču, pripravijo v kopalnici Kotredež in se na delo oz. z dela vozijo z avtobusom. Pri tem ne izgubijo bistveno na efektivnem delovnem času.

Kljub novonastali situaciji pa vsi upamo, da bo v doglednem času v jami Kotredež ponovno stekla proizvodnja premoga.

Anton Koban

Senacija Kotredeža soglasje občine Zagorje

Vsi trije zbori skupščine občine Zagorje so 27. oz. 29. oktobra t.l. obravnavali predloženi investicijski program za sanacijo vdora vode in mulja v jamo Kotredež ter o ukrepih za njeno izvajanje. S predloženim investicijskim programom sanacije so se vsi trije zbori strinjali, pri tem pa so ugotovili, da realizacija investicijskega programa sanacije pomeni zelo zahtevno in odgovorno nalogo, zato pa je potrebno ustvariti takšne organizacijske, materialne in kadrovske pogoje,

da bo mogoča izvedba sanacijskega programa.

Ob sprejemanju sklepa so bili vsi trije zbori mnenja, da je treba zagotoviti potrebna finančna sredstva iz predvidenih virov, t.j. iz interesne skupnosti elektrogospodarstva — ISE, iz republiškega sklada za elementarne nesreče, iz sklada skupnih rezerv SRS in iz sredstev plansko-poslovne skupnosti za premog. Vsi trije zbori občinske skupščine Zagorje so zadolžili izvršni svet občine Zagorje, da nudi DO Zasavski premogovniki vso pomoč za pridobitev potrebnih finančnih sredstev. Mnenja so bili tudi, da je rok za začetek sanacije april 1982 razmeroma kratek glede na zahtevnost in kompliciranost del. Mnenja so bili tudi, in v tem pogledu postavili zahtevo, da naj se odgovorni delavci v TOZD in DO ZPT ter člani skupine za operativno vodenje sanacijskega programa bolj ažurno in bolj aktivno vključujejo v posamezne faze sanacije vdora vode in mulja. Vsi trije zbori so tudi menili, da je treba preprečiti potopitev 6. obzorja spričo tega, ker se je dotok vode in mulja zelo povečal, ter podpirajo prizadevanja izvršnega sveta občine Zagorje pri zagotavljanju socialne varnosti vseh delavcev jame Kotredež. V tem pogledu so sprejeli več zahtev DO ZPT da zagotovijo zadostne zmogljivosti za neprekinjeno pridobivanje premoga v jami Kisovec in da v primeru začasne prerazporeditve delavcev iz jame Kotredež v jamo Trbovlje ali jamo Hrastnik prerazporedijo kompletno ekipo in tako zagotove socialno varnost vsem delavcem v enaki meri. Celotna proizvodnja, ki jo ustvarjajo delavci, se mora evidentirati kot dohodek jame Kotredež.

O svojih sklepih in stališčih je skupščina občine Zagorje obvestila tudi vse pristojne republiške organe in organe v SOZD REK EK in DO ZPT.

Rezultati raziskovalnih del na območju Kotredež-zahod

Območje med jamama Kotredež in Loke smo poimenovali Kotredež — zahod. O raziskavah na tem področju do leta 1980 je bilo že večkrat pisano v našem glasilu, tako, da ni potreben podroben opis le-teh. Zato bom na kratko rezimiral izvršena raziskovalna dela do leta 1980:

— leta 1948 — v Stopah je bila izvrtana vrtina št. 35;

— leta 1949 — na Repniku je bila izvrtana vrtina št. 39;

— leta 1967 — prof. Dušan Kuščer je podrobno obdelal geologijo zagorskega terciarja;

— leta 1977 so bile izvrtane tri vrtine južno od tovarne Varnost (na levem bregu Medije);

— leta 1978 sta bili izvrtani dve vrtini južno od Bajcerja;

— leta 1979 so bile izvrtane tri vrtine — ena pri žagi in dve pri Bajcerju;

— leta 1980 sta bili izvrtani dve vrtini — ena pri žagi in druga pri Brvarju.

V letošnjem letu raziskave tečejo po dveh tirih:

— iz jame Loke je na koti V. obzorja v izdelavi raziskovalno odpiralna proga proti vzhodu;

— raziskovalno vrtanje s površine.

Raziskovalna odpiralna proga bo izdelana po dolomitu. Iz te proge bodo izvajane strukturno — geološke, hidrološke ter druge potrebne raziskave.

Z raziskovalnimi vrtinami s površine bomo dokončno raziskali dva profila od površine do kote 9. obzorja. To bo omogočilo bolj točen izračun rezerv premoga na tem območju.

Prva raziskovalna vrtina v letošnjem letu je bila končana septembra. Vrtali so jo pri Brvarju. Končna globina vrtine je bila 584 m. Premogov sloj je navrtan med 7. in 8. obzorjem.

Po podatkih iz te vrtine lahko rečemo, da je premogov sloj na nivoju med 7. in 8. obzorjem debel ca 30 m, kar pomeni, da je razvit v normalni debelini.

V teku je izdelava nove vrtine. Slojišče te je severno od tovarne Varnost. Trenutno je na globini 405 m po neposredni krovnini premoga (krovni lapor). Po prognoznem profilu pričakujemo, da bomo prevrtali premogov sloj na globini 450 m.

Goce Mitrevski

Možnost odkopavanja v Kanižarici v prihodnjih letih

Eksploatacijo premoga v rudniku Kanižarica izvajamo v polju Kadunja, kjer odkopavamo 3. in 4. premoški sloj.

V polju Kadunja je bil leta 1976 v 3. premoškem sloju ob vzhodni prelomnici katastrofalni vdor vode, zaradi česar je prišlo do potopitve jame. Po ponovni usposobitvi rudnika je bil izdelan ustrezen projekt odkopavanja, v katerem so zaradi nevarnosti vdorov vode proti tej prelomnici predvideni varnostni stebri. Zaradi tega bo ostalo tu neodkopanega okoli 200.000 ton premoga, medtem ko ga je možno odkopati le še 40.000 ton.

Zaloga 4. premoškega sloja v tem polju so še v višini okoli 200.000 ton, medtem ko bo ostalo v varnostnem stebru proti vodonosni prelomnici 300.000 ton premoga. Poleg navedenega ostaja še v varnostnem stebru vodnjaka večja količina premoga, ki ga bo še mogoče odkopati, vendar šele, ko bo odkopan premog v Južnem polju.

Iz navedenega sledi, da je v Kadunji mogoče odkopati še približno 240.000 ton premoga, kar predstavlja dvoletno proizvodnjo rudnika.

Bodoče odkopavanje premoga predvidevamo v Južnem polju, kjer računamo še na večje zaloge. Za odpiranje in raziskavo tega polja je izdelan ustrezen rudarski projekt.

Pripravljalna dela za odpiranje Južnega polja smo pričeli izvajati že v letu 1980, medtem ko smo v letu 1981 pričeli z odpiralno raziskovalnimi deli.

Osnovni koncept odpiranja tega polja je v tem, da se obstoječa jamska proga na K-40 podaljša preko južne prelomnice, izza prelomnice pa prične izdelovati vpadnik proti K-150.

Drugo prijemališče pa je v obstoječi progi na K-125, od koder naj bi izdelali vpadnik do K-150 in ga spojili z vpadnikom, ki je v izdelavi iz proge na K-40. Na ta način izdelani glavni objekti bi služili za prezračevanje, dovoz repromateriala, odvoz izkopenine in za prehod ljudi. Iz teh objektov je potrebno z gostimi jamskimi vrtnami raziskati lego, debelino in kvaliteto premoga v posameznih slojih. Poleg navedenega je potrebno izdelati še več drugih jamskih objektov.

Podatki, pridobljeni s temi raziskavami, bodo služili za izdelavo projekta pripravljalnih del in odkopavanja slojišča.

Pri izvajanju odpiralno raziskovalnih del v letu 1981 so nastopale razne težave, predvsem pa pomanjkanje črpalk, tako da traja zastoj na teh delih že 6 mesecev, kar ni mogoče nadoknaditi.

Ocenjujejo, da bodo za izvedbo vseh del pri odpiranju in pripravi Južnega polja za odkopavanje potrebna še okoli 2—3 leta, če ne bodo nastopali podobni problemi kot v letošnjem letu.

Glede na to, da je v polju Kadunja zaloge premoga le za dvoletno proizvodnjo, se postavlja resno vprašanje proizvodnje od leta 1983 dalje.

Od kolektiva so vloženi veliki napor in prizadevanja za pravočasno nabavo črpalk in druge opreme. Problem je v tem, da je črpalke potrebno uvoziti, na kar pa kolektiv ne more vplivati.

Člani kolektiva resno razmišljajo, kje bodo kopali premog, če ne bodo pravočasno izvršena vsa dela v zvezi z odpiranjem Južnega polja.

Vinko Babič

Skupni prevoz je ozko grlo pri transportu premoga

S pričetkom leta 1981 je stanje skupnega prevoza prišlo v kritično fazo tako na področju voznega parka, kakor tudi tirovja in vodnih kanalov. Vzrok za takšno stanje so zastarele lokomotive, za katere ni rezervnih delov in je s tem popravilo lokomotiv ovirano. Otežkočeno pa je tudi previjanje elektromotorjev zaradi pomanjkanja ustrežne žice. V informacijo navajamo, da ima skupni prevoz 20 lokomotiv, od katerih jih je sedem iz Sovjetske zveze in da od teh sedmih lokomotiv nobena ne obratuje zaradi pregorelih elektromotorjev in okvar na reduktorjih, za katere ni rezervnih delov za popravilo in nji-

hovo usposobitev. V 9. mesecih letošnjega leta je na lokomotivah pregorelo 88 elektromotorjev, na šestih lokomotivah je bil opravljen generalni remont, od katerih je tudi lokomotiva Metropoliten št. 14, ki pa ne obratuje, ker zanjo ni elektromotorjev. Zaradi navedenih dejstev in pa ostalih manjših okvar, ki se na lokomotivah vsakodnevno pojavljajo, je bilo sposobnih za vožnjo od šest do deset lokomotiv, takšno je tudi trenutno stanje.

Za ublažitev takšnega stanja in za reševanje planirane proizvodnje smo v mesecu juniju vključili v promet 3 AKO lokomotive in v septembru še troley lokomotivo iz Zagorja. Kot dodatni ukrep pa še zmanjšali število vozičkov v vlakih.

DO EIMD pa je uvedla triizmensko dežurno službo.

Kot naslednji problem so jamski vozički. Naj navedemo, da je bilo ob inventarnem štetju v prometu 1806 vozičkov. V mesecu januarju in februarju pa še 350 novih vozičkov. Vendar se prvotno število stanje ni spremenilo, ker smo v letošnjih 9. mesecih izločili iz prometa okoli 300 vozičkov zaradi dotrajanosti. Od navedenega števila vozičkov pa je ca 600 voz v slabem stanju (kolesni slogi, spenjala, dotrajani zaboji), ki nam povzročajo iztiritve in okvare na tirovju.

V začetku leta je bilo tirovje na področju skupnega prevoza v izredno slabem stanju, vendar pa se je stanje v preteklih 9 mesecih nekoliko normaliziralo, saj smo za obnovo tirovja nabavili ca 350 ton tračnic 12 mm, 3.000 komadov pragov in pripadajoči tirni material. S plansko obnovo tirovja in skupno akcijo s pričetkom v mesecu juniju s pomočjo delavcev iz premogovnika Hrastnik, Ojstro in Trbovlje smo v 9 mesecih letošnjega leta obnovili 700 m tira in sicer na relaciji od kretnice K-124 v hrastniški progi do odcepa Ojstro v dolžini 500 m in na izogibu jaška Hrastnik 200 m oziroma 100 m dvotira. Na omenjenih odsekih je bilo zamenjanih skupno 1400

V čakalnici pred odhodom na delo večina rudarjev pokadi še zadnjo cigareto. Enako tudi po vrnitvi z dela v jami.

Foto: N. Bizilj

m tračnic 120 mm in ca 2000 komadov pragov. Popravili in delno obnovili smo tudi kritična mesta na področju jaška A, na relaciji križišče VII — Vode polje in Plesko proga od križišča VII do Savskega rova (Južna). Pripomniti moramo, da smo vsa večja dela vršili v prostih dneh, manjša pa smo opravili sprotno, vendar zaradi pomanjkanja ljudi niso bila opravljena v zadovoljivem in potrebnem obsegu.

Slabo stanje tirovja povzroča tudi voda, ki tirovje poplavlja in povzroča rahljanje spodnjega ustroja, kar povzroča okvare na tirih in kretnicah. V ta namen je bila v prostih dneh izvršena skupna akcija za čiščenje vodnih kanalov. Očistili so kritična mesta, in sicer v Južni 120 m, na relaciji jašek IX — Vode polje 200, remiza — Polaj 150 m Polaj — AB polja 80 m in na področju jaška C 186 m. V rudniku Hrastnik pa so izvršili predstavitev vodnega kanala na izogibu jaška v dolžini 200 m.

V 9. mesecih je bilo skupno opravljeno naslednje delo na področju skupnega prevoza:

- zamenjanih je bilo 2539 kom pragov;
- tračnic 120 mm v skupni dolžini 1679 m;
- preloženih kretnic 33 kom.
- na novo vgrajenih kretnic 5 kom.
- očiščeno na posameznih odsekih 636 m vodnega kanala;
- obnovljene in na novo prekrte pohodne poti in kanali 691 m;
- osnaženo je bilo 1635 tirov;
- popravljenih in zavrženih je bilo 538 kom. spojev;

Za zmanjšanje teže vozičkov in za doseg večje teže prepeljanega premoga je nujno čiščenje jamskih vozičkov. S hidromonitorjem je bilo opranih v 9 mesecih (januar — september) 13.395 vozičkov in s skupno akcijo ročno očiščenih 5565 vozičkov. Skupno je bilo očiščenih 18.960 vozičkov. Omeniti je potrebno, da vozičkov nismo redno prali zaradi pomanjkanja ljudi in pa pogostih okvar na hid-

romonitorju, predvsem na elevatorju.

Omenjeni činitelji so vplivali na zastoje pri skupnem prevozu in navedeno stanje je pogojevalo zmanjšanje oziroma nedoseganje planirane proizvodnje poleg vseh ostalih težav, ki so jih imeli rudniki sami na raznih področjih v jami pri proizvodnji premoga. Za boljše proizvodne rezultate, ki jih pogojuje normalen transport s čim manjšimi zastoji, je potrebno:

1. zagotoviti zadostno število ljudi pri skupnem prevozu;
2. zagotoviti lokomotive (rezervne dele) za planirano proizvodnjo;
3. še nadalje vršiti skupno akcijo za obnovo tirovja;
4. postopno zamenjavati jamske vozičke z novimi in zagotoviti zadostno število vozičkov;
5. sistemsko čistiti jamske vozičke in v doglednem času izdelati novo napravo za čiščenje vozičkov;
6. večati delovno disciplino in maksimalno izkoriščati delovni čas.

Jože Tomažin

Izgradnja novih delavniških prostorov

Letos spomladi smo začeli proučevati potrebe, možnosti in smiselnost izgradnje novih delavnic za potrebe elektro in strojne dejavnosti pri vseh premogovnikih DO ZPT pri DO RGD in pri DO IMD.

Gradbeni objekti, v katerih zdaj opravljajo tovrstne temeljne organizacije svojo dejavnost, so v večji meri neprimer- ni.

V njih je težko organizirati izdelavo, popravilo in vzdrževanje opreme, potrebne za rudarjenje. Prostori so neprimer-

ni tako glede transporta in tehnologije, kot tudi glede delovnih pogojev delavcev, ki opravljajo to dejavnost.

Najbolj tipičen primer so prostori, v katerih zdaj strojno dejavnost opravlja DO IMD in primer DO RGD, kjer delavci večje konstrukcije sestavljajo praktično zunaj.

V Hrastniku je urejena zasilna delavnica za popravilo hidravlike v prostorih bivše betonarne. Prostor je nizek, vlažen, temen in transportno slabo situiran.

Takšno stanje slabo vpliva na storilnost, kvaliteto, rokovo izpolnjevanje obveznosti, na zdravje in zadovoljstvo delavcev, ki morajo delati v takšnih prostorih.

Rudarska oprema je v osnovi masivna. Za manipuliranje z njo je zlasti v procesu izdelave, vzdrževanja in popravila potreben ustrezen in opremljen prostor, ki je na primeren način povezan s transportom v jamo in z zunanjimi manipulativnimi površinami.

Prostor v katerem so stalna delovna mesta, mora ustrezati vsaj današnjemu standardu, izpolnjevati mora pogoje, predpisane s tehničnimi normami.

Navedeno stanje je bilo osnovna načrtovanja izgradnje novih delavnic. Ker je v Zagorju še nerešeno globalno vprašanje lokacije delavnic, je aktivnost žal usmerjena v ureditev delavniških prostorov le v Trbovljah in v Hrastniku.

V Hrastniku bo za popravilo hidravličnega podporja zgrajena nova delavniška hala. Za njeno projektiranje se je že odločil delavski svet DO ZPT. Zgrajena bo na sedanjem platu ob glavnem izvoznem jašku. V njenem sklopu bodo tudi potrebne garderobe in drugi pomožni prostori. Zaradi omejenih finančnih možnosti bo gradnja predvidoma potekala po fazah, ki se bodo prilagajale možnostim.

V Trbovljah je že v teku izgradnja delavniške hale za TOZD ESMD iz sestava DO RGD. V prvi fazi bo to skladiščna hala, ki pa je zasnovana

tako, da jo bo mogoče z dodatnimi deli urediti tako, da bo služila kot delavnica. Ta hala bo že letos izdelana do strehe, to je brez zunanjih zidov, oken in vrat, skratka, samo stebri in streha.

Naslednja gradnja predvidena na platoju Premogovnika Trbovlje je delavnica za izdelavo in popravilo jamskih vozičkov. Ta gradnja pomeni začetek preselitve delavniških prostorov DO IMD. Ta delovna organizacija opravlja svojo dejavnost v skrajno neprimernih prostorih, gradnja novih objektov na sedanji lokaciji pa ni mogoča zaradi predvidenega rudarjenja.

Nov objekt bo lociran na platoju, kjer je zdaj deponija lesa, in sicer na njenem skrajnem južnem delu.

Gradnji hale za ESMD in hale za IMD dajeta možnosti tudi za drugačno, bolj povezano delo organizacij, ki opravljajo sorodno, strojno-elektro dejavnost. Začetek teh gradenj je hkrati začetek splošnega načrtnega urejevanja objektov na prostoru platoja Premogovnika Trbovlje in pomeni postopen konec različnih improvizacij, prizidkov, lop ipd. Nemogoče je namreč, da bi v projekciji

Pred separacijo premoga v Trbovljah je koncem zveznega rova zvrtačišče polnih vozičkov, naloženih z rovnim premogom.

Foto N. Bizilj

stanja objektov na tem področju za naslednjih dvajset let obstojali tudi tovrstni objekti, saj je jasno, da takšni in tako razporejeni pogosto bolj zavirajo, kot pomagajo proizvodnji premoga in energije, kar so končni cilji in ker je osnovna družbena funkcija zaupana našemu kombinatu.

Na poti k temu cilju bomo naleteli na ovire, objektivne in subjektivne. Zlasti slednje pa moramo premagovati z veliko mero dobre volje, angažiranja, razumevanja in potrpljenja. K temu premagovanju bo veliko prispevala odločitev posameznikov in organizacij za en sam cilj.

Srečko Koritnik

Prognoza o izpolnitvi

PLANA PROIZVODNJE
V LETU 1981 V DO ZPT

TOZD premogovniki v DO ZPT so se v letošnjem letu srečevali z velikimi problemi pri izpolnjevanju proizvodnje po letnem načrtu izkoriščanja premoga. Največji problem za področji Hrastnik in Trbovlje predstavlja skupni prevoz. Ta zaradi dotrajanosti lokomotiv in jamskih vozičkov ter izredno slabega tirorovja ne more prevoziti potrebne količine premoga za izpolnitev letnega načrta. Za redno vzdrževanje in popravilo lokomotiv ni potrebnih rezervnih delov, za vzdrževanje in izdelavo jamskih vozičkov pa so težave z repro-materialom in delov-

no silo. Poleg navedenih težav **pri skupnem prevozu pa so še organizacijske pomanjkljivosti v tehnološkem procesu proizvodnje**, ker proizvodnja ni kontinuirana tekom cele izmene. TOZD Premogovnik Kotredež pa je prizadela višja sila, ko je v mesecu juliju zalilo jamo Kotredež.

V DO ZPT si prizadevamo, da bi izpad jamske proizvodnje nadomestili s proizvodnjo s površinskih kopov. Seveda so to lečasne rešitve in zato proizvodnja s površinskih kopov zelo niha in ni stalna. Odpiranje ni sistematično in načrtno,

ker čas ne dopušča, da bi izvajali odkrivanje v daljšem obdobju. Velik vpliv pa imajo še zlasti vremenske razmere pri začasnih rešitvah in odpiranju dnevnih kopov.

V prvih desetih mesecih so Zasavski premogovniki proizvedli skupno 1.117.520 ton (jama + površinski kopi). Do izpolnitve proizvodnje po sanacijskem planu manjka še 282.480 ton. V zadnjih dveh mesecih letošnjega leta je predvideno še 49 delovnih dni, računajoč obratovanje v prostih sobotah, kar pomeni, da bi morala znašati proizvodnja za vsak obratovalni

dan do konca leta 5.765 ton. To je izredno visoka proizvodnja, ki je po realni oceni ni možno doseči, še zlasti ne pri sedanjih pogojih.

KOV-TOP je na zadnji seji 10. 11. 1981 pregledal možnosti v jamah in površinskih kopih ter realno ocenil po posameznih TOZD premogovnikov, kolikšne so možnosti za doseg čim večje proizvodnje do konca leta 1981.

Ocenjujejo, da bo TOZD Premogovnik Hrasnik imel 28.000 ton izpada jamske proizvodnje do konca leta 1981. Ta izpad lahko zmanjšajo le ugodne vremenske razmere pri odpiranju površinskega kopa Blate. Pri navadnem izpadu proizvodnje bi dosegel skupno proizvodnjo v letu 1981 286.000 ton.

TOZD Premogovnik Ojstro bo ob ugodnih vremenskih razmerah nadomestil izpad jamske proizvodnje s proizvodnjo s površinskega kopa, tako da bi dosegel celotno proizvodnjo po sanacijskem planu, t. j. skupno 275.000 ton (jama + površinski kop).

TOZD Premogovnik Trbovlje bo dosegel proizvodnjo iz jame 530.000 ton in s površinskih kopov 21.500 ton oz. skupno 551.500 ton, kar pomeni, da bo presegel proizvodnjo po sanacijskem planu za 13.000 ton. TOZD Premogovnik Kotredež bo imel izpad proizvodnje do konca leta 20.000 ton. V prvih sedmih mesecih letošnjega leta je presegel proizvodnjo po osnovnem programu izkoriščanja premoga za 1.040 ton. Zato so planirano proizvodnjo po sanacijskem planu, kljub zalitju jame Kotredež (v mesecu juliju 1981), povečali za 5.000 ton. Realno so ocenili, da bodo izgubljene kapacitete v južnem krilu jame Kotredež nadomestili s kapacitetami v jami Loke, del proizvodnje (250.300 t/dan) pa bodo dobili s čela v sev. krilu v polju 77 na 3. etaži. Že v začetku odkopavanja na 3. etaži pa se je povečal dotok vode do 3,5 m³/min in v mesecu oktobru povečal dotok vode iz prvotnega izvora na 8. obzoru na 12-13 m³/min, s čimer je zalilo še čelo

na 3. etaži polja 77. Nadomestilo za čelo v polju 77 so poiskali v jami Trbovlje. Sedaj se rudarji vozijo iz TOZD Prem. Kotredež v jamo Trbovlje, kjer so dobili svoje delovišče v Zg. VII. polju k. 292. Razvidno je, da vlagajo vse napore, da bi bil izpad proizvodnje v TOZD Premogovnik Kotredež čim manjši.

TOZD RŠC bo imel izpad proizvodnje po sanacijskem planu 6.000 ton, ker je odstopil delovišče TOZD Prem. Kotredež, ki bo lahko več proizvajal. Za zmanjšanje izpada proizvodnje bo RŠC izdeloval priprave za TOZD Premogovnik Trbovlje in zase, da si bo pripravil delovišče za planirano proizvodnjo v letu 1982 v Zg. VII. polju na koti 368.

Realno ocenjujemo, da bo znašal izpad proizvodnje v DO ZPT v letu 1981 40.000 ton oz. 2,9 % manj, kot je bilo planirano (1.400.000 ton). Za doseg takega izpada proizvodnje, kljub vsakodnevnim problemom pri skupnem prevozu, zalitju jame Kotredež v mesecu juliju in pomanjkanju delavcev za polno oblaganje odkopnih delovišč, je bilo potrebno veliko razmišljanja, vlaganja naporov in iskanja začasnih rešitev za nadomestitev izpada jamske proizvodnje s proizvodnjo s površinskih kopov. Do konca leta bomo vlagali vse napore, da zmanjšamo še ta predvideni izpad proizvodnje, predvsem s proizvodnjo s površinskih kopov, še zlasti pri ugodnih vremenskih razmerah ter eventualnem obratovanju ob nedeljah dopoldne.

Jože Herman

PROGNOZA O IZPOLNITVI PROIZVODNJE V LETU 1981 V KANIŽARICI

V rudniku Kanižarica je za leto 1981 planirana proizvodnja v višini 120.000 ton s planiranim jamskim staležem 206 ljudi (brez nadzorno-tehničnega osebja).

Premog odkopavamo v III. premoškem sloju, debeline 3 m in IV. sloju, debeline 6—10 m. Odkopne metode so širokočelne v III. sloju s podkopnim pridobivanjem premoga, medtem ko v IV. sloju odkopavamo s širokočelno odkopno metodo s podkopnim in nadkopnim pridobivanjem.

V posameznih mesecih je bila dosežena naslednja proizvodnja:

Mesec	Plan-ton	Doseženo-ton	%
Januar	10.500	11.000	104,8
Februar	10.500	10.200	97,1
Marec	10.500	9.900	94,3
April	9.900	9.400	94,9
Maj	8.800	8.700	98,9
Junij	9.200	9.500	103,2
Julij	8.800	9.200	104,5
Avgust	9.400	9.100	96,8
Sept.	10.400	10.300	99,0
Oktober	11.000	10.600	96,4

V prvih desetih mesecih je bila dosežena proizvodnja premoga v višini 97.900 ton, napram planirani 99.000 ton, torej je nižja za 1.100 ton.

Proizvodnja za mesec november in december je planirana v višini 21.000 ton, poleg tega pa bi bilo potrebno nadoknaditi še nedoseženih 1.100 ton iz prejšnjih mesecev.

Delovišča v jami so pripravljena, in to dva širokočelna odkopa v IV. sloju skupne dolžine 140 m ter en odkop v III. sloju, dolžine 35 m. Poleg navedenega sta v izdelavi še dve pripravljalni progi. Na teh deloviščih bo možno proizvesti v naslednjih dveh mesecih večjo proizvodnjo od planirane.

Zaradi stalnih težav v jami od pomanjkanja ljudi na neposredni proizvodnji, sorazmerno visokih izostankov, iztrošenosti in nepravočasnega vzdrževanja mehanizacije, neustreznega kadrovskega sestava, nizke storilnosti in drugega, bo planirano proizvodnjo mogoče doseči le z maksimalnim prizadevanjem celotnega kolektiva.

Vinko Babič

PROGNOZA O IZPOLNITVI PLANA PROIZVODNJE V TERMoeLEKTRARNI TRBOVLJE V LETU 1981

Elektroenergetska bilanca Slovenije za leto 1981 je izdelana na podlagi podatkov in ob sodelovanju porabnikov električne energije ter OZD Elektroenergetike Slovenije.

Elektroenergetski sistem Slovenije razpolaga v letu 1981 z naslednjimi instaliranimi proizvodnimi kapacitetami:

HE	623 MW
TE	844 MW
plinske	171 MW
Skupaj	1.638 MW

Načrtovano je bilo, da bo skupna poraba v letu 1981 za 7,2 % višja kot v letu 1980, kar pomeni tudi za 12,3 % višjo proizvodnjo termoelektrarn v letu 1981. Proizvodnjo HE načrtujejo za 7,9 % nižjo kot v letu 1980, ki je bilo hidrološko zelo ugodno.

V letu 1981 je bila načrtovana proizvodnja termoelektrarn in NE Krško v višini 4.985 GWh, kar predstavlja tudi obveznost bilance agregatov TE Trbovlje v višini 497 GWh.

Na razpolago so nam podatki izpolnjevanja elektroenergetske turboagregatov skupaj v TE Trbovlje za obdobje januar — september, kar je razvidno iz tabele:

Če analiziramo neizpolnjevanje načrtovane proizvodnje kotla K-3 in K-4, lahko ugotovimo, da ima na nedoseganje planske proizvodnje v pretežni meri vpliv sam sistem elektrogospodarstva Slovenije, ki dnevno optimizira celotno proizvodnjo HE, TE, kot tudi uvoz iz drugih republik in držav. Deloma pa so tudi nekateri defekti kotla K-4 in turboagregata TA4 imeli za posledico neizpolnjevanje načrtovane proizvodnje TE Trbovlje. Kot nam je že znano, smo v mesecih maj — september opravili večje popravilo kotla K-4 in turboagregata TA4, tako da se je zanesljivost turboagregata TA4 močno izboljšala.

PROIZVODNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE IN PORABA GORIVA TET V OBDOBJU januar — september 1981

AGREGAT	PLAN — kWh	proizvodnja KWh		lastna raba		poraba goriva — ton	
		generator	prag	kWh	%	premog	tekoče gorivo
1. TA 1-3	38 000 000	29 171 550	24 456 246	4 715 304	16,2	60 941	217
2. TA-4	265 000 000	253 996 700	234 912 000	19 084 700	7,5	303 948	1 273
3. PA-1	16 000 000	1 147 000	703 330	443 670	38,7	—	563

NORMATIVNA IN DEJANSKA PORABA TOPLOTE V OBDOBJU I — IX 1981

AGREGAT	za obratovanje	ZAGONI		KALO	SKUP. PORABA	spec. porab. KJ/kWh	
		premog	tek. gor.			GENERATOR	PRAG
1. TA1-3 dej.	583 370,4	—	9 091,0	—	583 370,4	20 310	24 225
2. PA-1 dej.	23 569,6	—	—	—	23 569,6	20 549	33 511
3. TA4 normat.	2772 651,1	14 444,0	87 388,6	2 944 160,7	944 160,7	11 591	12 257
dej.	2744 411,6	14 444,0	53 318,6	3 113 311,8	113 311,8	12 533	13 253

OBRATOVALNA STANJA AGREGATOV TET V OBDOBJU januar — september 1981

AGREGAT	Obratovanje	Obratoval. pripravlj.	Defekti	Nega	Remont
1. K-1		6552			
2. PA-1	42,05	6457,29	15,26	37,00	
3. K-2		6552			
4. PA-2			6394,15		157,45
5. K-3	1366,12	4217,27			968,21
6. TA-1	1224,21	4359,18			968,21
7. TA-2	610,09	4973,30			968,21
8. TA-3	812,14	3911,05	860,20		968,21
9. K-4	2994,23	138,47	728,16	43,59	2646,35
10. TA-4	2643,53	179,56	736,41	43,59	2947,31

Na osnovi režimov obratovanja sledi tudi izračun faktorja obratovalne pripravljenosti naprav ter znaša za to obračunsko obdobje $Op = 1,2231$.

Peter JAMNIK

PROGNOZA IZPOLNITVE PLANA PROIZVODNJE V LETU 1981 ZA DO IMD

Na osnovi periodičnega obračuna za obdobje devetih mesecev

letošnjega leta in dinamike poslovanja ugotavljamo v DO IMD ugodne rezultate poslovanja. Obe temeljni organizaciji (EIMD in SIMD) ter DS SS so v letošnjem letu poslovale brez večjih motenj kljub velikemu povečanju obveznosti iz dohod-

ka za 1981. leto napram preteklemu letu in povečane problematike predvsem na področju nabave repromateriala ter rezervnih delov.

Ker sklepamo, da se v zadnjem tromesečju letošnjega leta pogoji poslovanja ne bodo bist-

veno spremenili, lahko prognoziramo ugodne rezultate ob zaključnem računu za 1981. leto. To napoved potrjujejo zasedenosti proizvodnih kapacitet s storitvami in pogodbenimi deli.

Odstopanja od prognoze so kljub navedenim utemeljitvam možna. To pa zaradi nepravočasne dobave rezervnih delov za opravljanje storitev, žice za previjanje mo-

torjev in ostalega repromateriala za pogodbeni dela.

Z večjim angažiranjem vodilnih delavcev, pripravljalnih služb in neposrednih proizvajalcev ter z večjo delovno disciplino, z zmanjševanjem izostankov z dela in ostalih neugodnih vplivov na poslovanje bomo dosegli zastavljene cilje.

Mihael Eržen

V teku so priprave na sprejemanje plana SOZD REK-EK Trbovlje za leto 1982

Na podlagi zakona o sistemu družbenega planiranja in o družbenem planu SRS ter skladno s samoupravnim sporazumom o temeljih plana SOZD REK EK, Trbovlje, za obdobje 1981-1985, so podane skupne osnove in roki za izdelavo gospodarsko-finančnega načrta za leto 1982. Pri izdelavi GFN za leto 1982 morajo upoštevati vse

— TOZD in DS delovne organizacije ZPT;

— delovna organizacija Rudnik rjavega premoga Senovo;

— delovna organizacija Rudnik rjavega premoga Kanižarica;

— TOZD in DS delovne organizacije TET;

— TOZD in DS delovne organizacije RGD;

— TOZD in DS delovne organizacije IMD;

— DS — ASO in TSO sestavljene organizacije združenega dela REK-Edvarda Kardelja, Trbovlje;

osnovna izhodišča v naslednjem:

— da se upošteva resolucija o družbeno-ekonomski politiki in razvoju SRS v letu 1982, predvsem pa resolucije občin Hrastnik, Trbovlje in Zagorje;

— da se upošteva energetska in elektroenergetska bilanca SRS za obdobje 1981-1985, predvsem za leto 1982;

— da se upoštevajo merila temeljev plana TOZD za srednjeročno obdobje 1981-1985 z vključitvijo samoupravnega

sporazuma o temeljih plana DO in SOZD REK EK, Trbovlje;

— da so s planom vključeni vsi normativi, ki dajejo osnovo za višino stroškov in dohodka posameznega TOZD in DS preko proizvoda, storitev in svobodne menjave dela;

— da se upoštevajo doseženi rezultati poslovanja v tem srednjeročnem obdobju 1981-1985, predvsem pa v letu 1981, na katerih naj temeljijo ocene gibanja elementov poslovanja za leto 1982.

Vsa ta izhodišča in predvidevanja, ki jih mora upoštevati gospodarsko-finančni načrt za leto 1982, povezuje enotna metodologija planiranja.

Predvsem pa je potrebno upoštevati sledeče delne plane:

— plan proizvodnje in storitev, ki jih temeljna organizacija opredeli po količini in kvaliteti;

— plan delovne sile, ki naj zasleduje predvsem zaposlovanje na produktivnih delih v jami;

— plan nabave in prodaje tako repromateriala za nemoteno proizvodnjo, kakor tudi kvalitetno prodajo skozi cenovni učinek kvalitetnega proizvoda;

— plan stroškov in dohoda, ki naj opredeli prevsem poslovanje na nivoju enostavne reprodukcije tam, kjer je bilo dosedanje poslovanje v motnjah oz. izgubi;

— plan svobodne menjave dela kvalitetno izoblikovan tam, kjer so za to vzpostavljeni vsi pogoji za doseganje boljših proizvodnih rezultatov;

— plan investicij po nosilcih, tehnični strukturi, virih in namenu.

Celotna priprava, potek in sprejemanje planov tečejo intenzivno in lahko pričakujemo, da bomo z vstopom v novo leto vstopili lahko tudi s sprejetimi plani za leto 1982.

Na osnovi tako oblikovanega in sprejetega gospodarsko-finančnega načrta za leto 1982 bo možno, da SOZD REK EK, Trbovlje, v tem planskem obdobju realizira vse zastavljene poslovne cilje, ki so opredeljeni v srednjeročnem programu.

J. J.

Program študij za leto 1982 - DO ZPT

V zadnjih letih so bile izdelane predvsem študije, s katerimi naj bi se reševala dolgoročna usmeritev modernizacije tehnologije odkopavanja in transporta, varnega odkopavanja v področjih kjer prete nenadni vdori vode in blata ter usmeritev odkopavanja za daljše obdobje.

Ker je postal v zadnjem času premog zopet važna domača energetska surovina in hkrati zelo iskana, je bilo nujno, da se prične tudi z detajlnejšimi petrografskimi in petroke-mičnimi raziskavami premoga v SR Sloveniji.

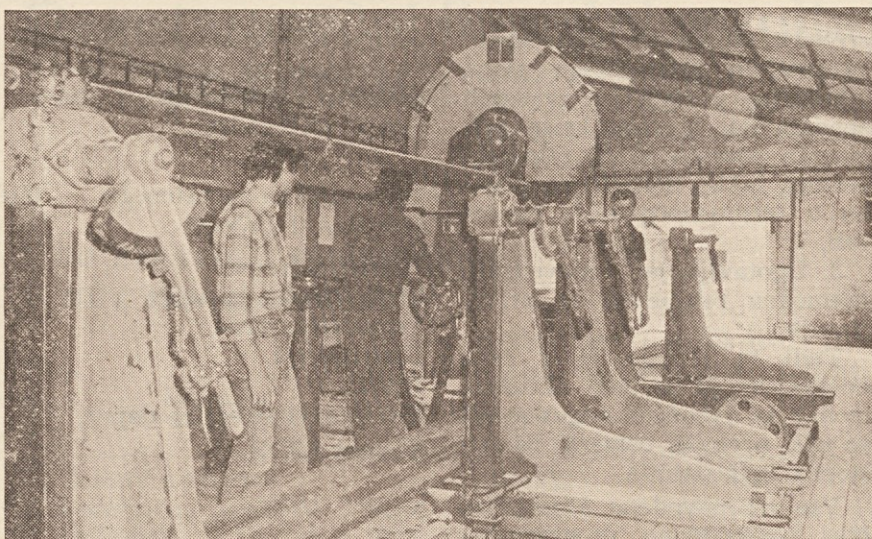
Na osnovi teh usmeritev je bila kot prva izdelana »Študi-

ja o vrstnem redu odkopavanja v jamah rudnikov REK Zasavje v obdobju do leta 2000.« V okviru modernizacije tehnologije odkopavanja je bila izdelana študija »Racionalizacija sedanjih načinov eksploatacije«, ki je na osnovi detaljne analize in ocene sedanjega stanja podala predlog za nadaljnje delo za doseganje visoke proizvodnje s posameznega odkopa oziroma odkopne fronte.

Še v letošnjem letu bo končana ena aktualnejših študij, to je »Racionalizacija transporta premoga od odkopov do potrošnikov.« V prvem in drugem delu je ta študija nakazala variantne rešitve za modernizacijo glavnega transporta premoga, materiala in ljudi za premogovnike Trbovlje, Ojstro in Hrastnik do separacije v Trbovljah, v tretjem delu pa transport jalovine ter gradbenega materiala za potrebe izvajanja vzdrževalnih in investicijskih del. Ta študija je podala analizo in oceno obstoječega stanja, na osnovi teh pa predloge rekonstrukcij obstoječega stanja, novih sistemov in kombinacij. Na osnovi ugotovitev in predlogov te študije so že delno izdelani idejni projekti modernizacije in tudi izvedbeni projekti, ki bodo osnova za izdelavo investicijskega programa modernizacije transporta, katerega bo nujno čimprej pripraviti.

Pri PoRS — 2 je bila sprejeta v letu 1981 večletna raziskovalna naloga »Študija o eksploataciji premoških slojev v območju, kjer prete vdori tekočih mas v jamah REK EK Trbovlje«. V okviru prvega dela je bila izdelana »Študija sanacije in odkopavanja v Terezija II. polju«. Na osnovi ugotovitev te študije je bila sprejeta odločitev o sistemu in tehnologiji za nadaljnje odkopavanje tega območja.

Ker prehajamo v odkopavanje premoških slojev v vedno večje globine, se vse pogostejše pojavljajo vdori vode. Za izvedbo uspešne sanacije je nujno, da poznamo glavne vodonosne kamnine oziroma mesta, kjer nastopajo akumulacije

Iz TOZD Predelava jamskega lesa DO ZPT — Slavko Drnovšek, Franc Ajdišek in Polde Starina pri delu na žagi v Trbovljah.

Foto: A. Bregant

vode. Zato je pri Inštitutu za geologijo VTO Montanistike v izdelavi raziskovalna naloga »Ugotavljanje izvorov vode v premogovnikih s pomočjo naravnih izotopov«. V letu 1981 bo končan del za območje jame Ojstro. V naslednjih letih bodo obravnavali tudi ostala območja oziroma jame.

Pri enoti RSS je v programu tudi raziskovalna naloga »Globalna narodno gospodarska analiza o pridobivanju premoga na območju jame Kotredež — zahod«, ki naj da dokončni odgovor o upravičenosti odpiranja in eksploatacije premoga v tem območju. Raziskovalna naloga naj bi bila končana še v letu 1981.

Poleg študij in raziskovalnih nalog, ki so se pričele že v letu 1981 in se bodo nadaljevale še v letu 1982, ker so večletne, pa so za leto 1982 programirane še naslednje raziskovalne naloge:

1. Metoda odvodnjavanja krovninskih plasti v jami Hrastnik.

Ta naloga mora dati dokončen odgovor kot osnovo za nadaljnje projektiranje odpiranja novega IX. obzora na koti ± 0 in uvedbe preventivno-strateškega kontinuiranega odvodnjavanja vodonosnikov in tako tudi izbire krovninskega ali talninskega sistema odpiranja.

2. Tehnologije in metode odkopavanja nižjekaloričnega za blatenega premoga je že dolgo vrsto let pereč problem. Ta raziskovalna naloga mora izbrati tako ustrezno odkopno metodo, kakor tudi odgovarjajočo kompleksno mehanizacijo, ki vključuje vrsto hidravličnega podporja, odkopni stroj in odgovarjajočo transportna sredstva.

3. Ugotavljanje hidrogeoloških razmer na območju jam Zagorja.

Ta raziskovalna naloga se je pričela že v letu 1981 s pričetkom sanacijskih del po vdorih vode v jami Kotredež. Vsa opazovanja in meritve dotokov vode iz odvodnjevalnih vrtnin in ugotovitve vodonosnosti in vodoprepustnosti posameznih hribin bo potrebno zbrati, urediti in ovrednotiti.

Poleg raziskovalnih nalog so za leto 1982 programirane še naslednje študije:

1. Geometrična metoda opazovanja deformacije površine zaradi odkopavanja.

2. Odkopavanje nižjekaloričnega premoga na območju jame Kotredež.

V pretekli zgodovini je bil premogovnik Zagorje eden glavnih dobaviteljev komercialnega in celo metalurškega premoga zaradi nizke vsebnosti žvepla. Iz teh razlogov so

pretežno odkopavali samo krovne predele premoškega sloja, talninski predeli pa so ostali neodkopani. V času krize primarnih surovin bi ta talninski premog lahko koristili za porabo v termoelektričnih napravah.

3. Ugotavljanje slovenskih premogov primernih za briketiranje.

Tudi ta študija je v času energetske krize zelo aktualna in naj da dokončen odgovor, ali so naši premogi ustrezni za postopek briketiranja.

Vse tri navedene študije so bile posredovane programskemu svetu PoRS-2, ki jih je načelno osvojil.

Z navedenim prispevkom sem hotel podati program raziskovalnih nalog in študij za območje premogovnikov v okviru DO ZPT, zato teh za območje premogovnikov DO Kanižarica in DO Senovo ne navajam.

Vsako jamsko odkopavanje se manifestira na površini. Velikost vplivov je predvsem odvisna od odkopne metode, debeline sloja in vrste prihrabin, zato se ti pojavljajo v ožjih ali širših conah in povzročajo poškodbe na zgradbah in drugih površinskih objektih. Da se ti vplivi ugotovijo tako časovno in po obsegu, in to primarni in sekundarni, je nujno določiti metodo geometričnega opazovanja.

A. J.

Gibanje osebnih dohodkov v ZEPS in premogovništvu za obdobje I.-IX. 1981

Osebni dohodki so v razpravah vedno zelo aktualna tema, zato navajam nekaj informacij o gibanju le-teh v slovenskih organizacijah združenega dela s področja premogovništva in proiz-

vodnje ter distribucije električne energije za obdobje I.—IX. 1981 ter v primerjavi z obdobjem I.—XII. 1980:

Bruto OD na zaposlenega	(število zaposlenih iz opravljenih ur)		
Osnovna dejavnost	I.—XII. 1980	I.—IX. 1981	Indeks
Hidroelektrarne	14.287	17.401	121,7
Prenos elekt. energije	13.733	16.901	123,0
Termoelektrarne	13.720	16.689	121,6
Distribucija	12.684	15.458	121,8
DS SS	16.193	20.208	124,7
Udeleženci stranske dejav.	12.873	15.648	121,5
Skupaj ZEPS	13.561	16.604	122,4
RLV	17.924	21.739	121,2
ZPT	15.079	18.239	120,9
Skupaj premogovništvo	16.803	20.378	121,2
ZEPS + premogovništvo	16.475	20.061	121,7

V informacijo prikazujem še dohodke nekaterih posameznih organizacij združenega dela:

	I.—IX. 1981	I.—XII. 1980	Indeks
Nuklearna el. Krško	21.297	26.239	123,2
Rudnik urana Žirovski vrh	19.707	23.219	117,8
Rudnik Senovo	13.948	16.672	119,5
Rudnik Kanižarica	12.979	20.339	156,7

Na osnovi tabelarnega prikaza ugotovimo, da so bruto OD v premogovništvu za 22,7 % višji kot v ZEPS (I.—IX. 1981), medtem ko so bili v lanskem letu višji za 23,9 %.

Na relaciji RLV — ZPT se razmerje na področju OD bistveno ni spremenilo. Kot v letu 1980 so tudi po devetih mesecih 1981 bruto OD v RLV za 19 % višji kot v ZPT. Če primerjamo sorodne TOZD in DS v RLV in ZPT ugotovimo:

Tu velja omeniti še naslednjo zanimivost. V 1981. letu imajo v RLV skupne službe hitrejšo rast OD kot proizvodnja premoga, v ZPT pa obratno.

Od delovnih organizacij je osebne dohodke najbolj povečal rudnik Kanižarica, in sicer za 56,7 %.

V ZPT so se po posameznih TOZD gibal bruto OD v naslednji višini:

	I.—XII. 1980	I.—IX. 1981	Indeks
TOZD Premogovnik Hrastnik	16.112	19.996	124,1
TOZD Premogovnik Ojstro	16.173	19.773	122,2
TOZD RESD Hrastnik	14.604	17.467	199,6
DS Pomožna dejavnost Hrastnik	11.397	12.976	113,8
TOZD Premogovnik Trbovlje	16.034	19.034	122,5
TOZD RESD Trbovlje	15.285	17.690	115,7
TOZD Separacija Trbovlje	14.117	19.084	135,1
TOZD Predelava jamskega lesa	13.316	21.610	162,2
DS Pomožna dejavnost Trbovlje	11.348	12.864	113,3
TOZD Premogovnik Kotredež	16.083	19.196	119,3
TOZD Separacija premoga Zagorje	12.220	14.396	117,8
TOZD RESD Zagorje	15.186	18.263	120,2
DS Pomožna dejavnost Zagorje	11.580	13.090	113,0
TOZD RŠC Zagorje	16.598	20.008	120,5
DS DO ZPT	15.054	16.543	109,8
DO ZPT	15.079	18.239	120,9

V ZPT so se bruto OD povečali za 20,9 %. Nad povprečjem ZPT imajo osebne dohodke vse TOZD proizvodnje premoga, Predelava jamskega lesa, RESD Trbovlje, Separacija Trbovlje in RŠC. Najbolj so se povečali bruto OD v TOZD Predelavi jamskega lesa (za 62,2 %) in Separaciji Trbovlje (za 35,1 %), najmanj pa v DS pomožne dejavnosti (okrog 13 %).

V strukturi OD za ZPT odpade na

— redno delo	53 %
— nadomestila (LD, izredni dopust, prazniki in bolniška do 30 dni)	17 %
— nadure	5 %
— dodatke (nedeljsko delo, nočno delo, dežurstva, minulo delo, stalnost, jamski dodatek, deputat)	25 %
	100 %

Delež OD za redno delo je nizek in je v TOZD proizvodnje premoga še slabši, in sicer 47 % za naslednje TOZD: Premogovnik Hrastnik, Ojstro in Kotredež, za Premogovnik Trbovlje pa je celo višji, in sicer 54 %.

Zdravko Stradar

Devetmesečni finančni rezultat poslovanja

TOZD, DS, DO in SOZD REK EK TRBOVLJE v primerjavi z letnim gospodarsko — finančnim načrtom 1981

I. DO ZASAVSKI PREMGOVNIKI

I. TOZD Premogovnik Hrastnik

Zap. št.	Besedilo	v (000) din plan 1981	v (000) din doseženo 1-9 1981	Indeks (4:3)
1	2	3	4	5
1.	Celotni prihodek	376.987	224.392	60
2.	Porabljena sredstva	205.070	148.933	73
3.	Dohodek	171.917	75.459	44
4.	Obveznosti iz dohodka	53.268	48.120	91
5.	Čisti dohodek	118.649	27.339	23
6.	Del ČD za OD	94.876	66.111	70
7.	Del ČD za stan. grad.	5.693	—	—
8.	Ostanek (+) izguba (—)	18.080	—38.772	—
9.	Delitev ČD (%) 6:5	80	—	—
	7 — 8 8:5	20		

2. TOZD Premogovnik Ojstro

1.	264.481	169.966	64
2.	148.100	103.235	70
3.	116.381	66.731	57
4.	40.006	33.622	84
5.	76.375	33.109	43
6.	60.910	43.890	72
7.	3.655	—	—
8.	11.810	— 10.781	—
9.	80	—	—
	20	—	—

5. TOZD Separacija Trbovlje

1.	228.350	144.254	63
2.	100.659	86.246	86
3.	127.691	58.008	45
4.	52.818	39.323	74
5.	74.873	18.685	25
6.	60.500	44.282	73
7.	3.630	—	—
8.	10.743	— 25.597	—
9.	81	—	—
	19	—	—

3. TOZD Premogovnik Trbovlje

1.	512.069	330.671	65
2.	278.159	203.964	73
3.	233.910	126.707	54
4.	69.318	59.590	86
5.	164.592	67.117	41
6.	132.700	92.874	70
7.	7.963	—	—
8.	23.929	— 25.757	—
9.	81	—	—
	19	—	—

6. TOZD Separacija Zagorje

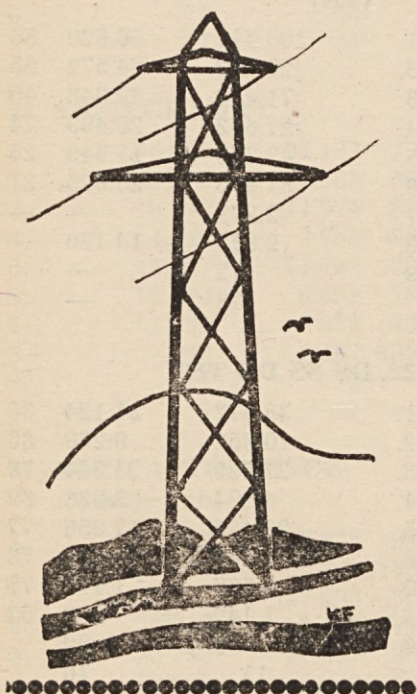
1.	68.788	48.490	71
2.	25.847	22.751	88
3.	42.941	25.739	60
4.	16.588	12.743	77
5.	26.353	12.996	50
6.	22.715	13.111	58
7.	1.397	—	—
8.	2.241	— 115	—
9.	86	—	—
	14	—	—

4. TOZD Premogovnik Kotredež

1.	444.692	278.674	62
2.	210.390	186.954	89
3.	234.302	91.720	40
4.	84.140	60.049	72
5.	150.162	31.671	21
6.	125.145	89.342	72
7.	7.356	—	—
8.	17.661	— 57.671	—
9.	83	—	—
	17	—	—

7. TOZD RŠC Zagorje

1.	60.658	39.097	64
2.	15.207	21.904	144
3.	45.451	17.193	38
4.	25.548	12.836	50
5.	19.903	4.357	22
6.	16.281	11.382	70
7.	1.001	—	—
8.	2.621	— 7.025	—
9.	82	—	—
	18	—	—

8. Proizvodnja premoga DO ZPT

1.	1.956.025	1.235.543	64
2.	983.432	773.988	79
3.	972.593	461.555	48
4.	341.686	266.283	78
5.	630.907	195.272	31
6.	513.127	360.992	71
7.	30.695	—	—
8.	87.085	—	165.720
9.	81	—	—
	19	—	—

9. TOZD PJJ Trbovlje

1.	38.841	39.252	101
2.	28.196	30.873	110
3.	10.645	8.379	79
4.	4.577	3.921	86
5.	6.068	4.458	74
6.	40.706	29.168	72
7.	295	331	113
8.	848	—	608
9.	81	—	79
	19	—	21

10. TOZD RESD Hrastnik

1.	84.821	57.909	68
2.	21.458	21.750	101
3.	63.363	36.159	57
4.	15.633	16.351	105
5.	47.730	19.808	41
6.	40.706	29.168	72
7.	2.442	—	—
8.	4.582	—	9.360
9.	85	—	—
	15	—	—

11. TOZD RESD Trbovlje

1.	97.048	67.072	69
2.	21.653	15.810	73
3.	75.395	51.262	68
4.	17.345	16.560	95
5.	58.050	34.702	60
6.	48.995	35.277	72
7.	2.940	—	—
8.	6.115	—	575
9.	84	—	—
	16	—	—

12. TOZD RESD Zagorje

1.	59.854	40.496	67
2.	8.460	7.452	88
3.	51.394	33.044	64
4.	16.880	13.620	80
5.	34.514	19.424	56
6.	30.568	23.151	75
7.	1.880	—	—
8.	2.066	—	3.727
9.	89	—	—
	11	—	—

13. DS PD Hrastnik

1.	40.709	31.014	76
2.	21.820	16.715	76
3.	18.889	14.299	75
4.	1.694	2.506	148
5.	17.195	11.793	68
6.	14.363	9.741	68
7.	862	531	61
8.	1.970	—	1.521
9.	84	—	83
	16	—	17

14. DS PD Trbovlje

1.	53.366	43.293	82
2.	26.865	26.912	101
3.	26.501	16.381	62
4.	2.042	3.483	171
5.	24.459	12.898	53
6.	21.350	14.911	70
7.	1.281	—	—
8.	1.828	—	2.013
9.	—	—	—

15. DS PD Zagorje

1.	48.352	36.079	75
2.	23.509	17.500	74
3.	24.843	18.579	78
4.	3.764	3.183	85
5.	21.079	15.396	73
6.	18.696	12.728	68
7.	1.150	820	71
8.	1.233	—	1.848
9.	89	—	83
	11	—	17

16. DS SS DO ZPT

1.	78.000	52.661	67
2.	11.200	9.104	81
3.	66.800	43.557	65
4.	11.381	7.400	65
5.	55.419	36.157	65
6.	48.500	32.938	68
7.	2.919	2.891	99
8.	4.000	—	328
9.	88	—	91
	12	—	9

17. DO Zasavski premogovniki

1.	2.457.016	1.603.319	66
2.	1.146.593	920.105	81
3.	1.310.423	683.214	53
4.	415.002	333.309	81
5.	895.421	349.905	39
6.	741.230	522.425	71
7.	44.464	4.572	10
8.	109.727	—	177.092

18. DO Senovo

1.	246.198	185.869	75
2.	106.937	85.364	80

3.	139.261	100.505	72
4.	28.546	20.828	73
5.	110.715	79.677	72
6.	90.979	68.014	75
7.	6.009	4.433	74
8.	13.727	—	7.230
9.	82	—	85
	18	—	15

19. DO Kanižarica

1.	225.066	153.947	68
2.	76.518	53.443	70
3.	148.548	100.504	68
4.	28.488	19.385	68
5.	120.060	81.119	68
6.	98.633	64.449	65
7.	6.806	4.287	63
8.	14.621	—	12.383
9.	82	—	79
	18	—	21

IV. DO TERMoeLEKTRARNA TRBOVLJE**20. TOZD PEE**

1.	543.162	285.801	53
2.	328.936	202.822	62
3.	214.226	82.979	39
4.	135.331	82.564	61
5.	78.895	415	—
6.	57.144	44.239	77
7.	4.126	—	—
8.	17.625	—	43.824
9.	72	—	—
	28	—	—

21. TOZD Vzdrževanje naprav (VN)

1.	100.441	56.620	56
2.	28.989	24.572	85
3.	71.452	32.048	45
4.	27.682	20.499	74
5.	43.770	11.549	26
6.	31.573	25.675	21
7.	2.279	—	—
8.	9.918	—	14.126
9.	72	—	—
	28	—	—

22. DS SS DO TET

1.	38.672	31.124	80
2.	10.852	9.280	86
3.	27.820	21.844	79
4.	4.394	3.888	89
5.	23.426	17.956	77
6.	20.777	16.234	78
7.	1.500	1.119	75
8.	1.149	—	603
9.	89	—	90
	11	—	10

**23. DO TERMoeLEKTRARNA
Trbovlje**

1.	682.275	373.545	55
2.	368.777	236.674	64
3.	313.498	136.871	44
4.	167.407	106.951	64
5.	146.091	29.920	20
6.	109.494	86.149	79
7.	7.905	1.118	14
8.	28.692	— 57.347	—
9.	75		
	25		

**V. DO RUDARSKA
GRADBENA DEJAVNOST****24. TOZD RIG**

1.	323.000	293.019	91
2.	114.000	127.126	112
3.	209.000	165.893	79
4.	52.400	45.234	86
5.	156.600	120.659	77
6.	118.000	101.229	86
7.	9.600	8.620	90
8.	29.000	+ 10.810	37
9.	75	84	
	25	16	

25. TOZD ESMD

1.	66.600	67.592	101
2.	26.400	28.908	110
3.	40.200	38.684	96
4.	8.963	7.655	85
5.	31.237	31.029	99
6.	22.688	20.552	91
7.	1.920	1.891	98
8.	6.629	+ 8.586	130
9.	73	66	
	27	34	

26. TOZD GRAMAT

1.	46.620	34.137	73
2.	28.028	19.163	68
3.	18.592	14.974	81
4.	4.565	3.783	83
5.	14.027	11.191	80
6.	12.590	8.852	70
7.	1.095	852	78
8.	342	+ 1.487	435
9.	92	79	
	8	21	

**27. TOZD AVTOPREVOZ
Zasavje Trb.**

1.	57.000	53.626	94
2.	24.300	25.823	106
3.	32.700	27.803	85
4.	7.950	6.146	77
5.	24.750	21.657	88
6.	19.000	15.660	82

7.	1.500	1.401	93
8.	4.626	+ 4.596	99
	77	72	
	23	28	

28. DS SS DO RGD

1.	19.240	14.868	77
2.	3.839	2.980	78
3.	15.401	11.888	77
4.	2.462	1.835	75
5.	12.939	10.053	78
6.	11.006	8.852	80
7.	950	763	80
8.	983	+ 438	45
9.	85	88	
	15	12	

**29. DO RUDARSKA
GRADBENA DEJ.**

1.	512.460	463.242	90
2.	196.567	204.000	104
3.	315.893	259.242	82
4.	76.340	64.654	85
5.	239.553	194.588	81
6.	182.908	155.145	85
7.	15.065	13.527	90
8.	41.580	+ 25.916	62
9.	76	80	
	24	20	

**VI. DO INDUSTRIJSKE
MONTAŽNE DELAVNICE****30. TOZD SIMD**

1.	71.521	60.035	84
2.	32.355	25.553	79
3.	39.166	34.482	88
4.	12.242	9.548	78
5.	26.924	24.934	93
6.	18.094	13.887	77
7.	2.042	1.657	81
8.	6.788	+ 9.390	138
9.	67	56	
	33	44	

31. TOZD EIMD

1.	32.548	25.570	79
2.	11.013	7.908	72
3.	21.535	17.662	82
4.	6.773	5.464	81
5.	14.762	12.198	83
6.	9.929	7.908	80
7.	1.110	891	80
8.	3.723	+ 3.399	91
	67	65	
	33	35	

32. DS SS DO IMD

1.	8.533	6.899	91
2.	1.147	1.103	96
3.	7.386	5.796	78

4.	1.118	849	76
5.	6.268	4.947	79
6.	5.239	4.154	79
7.	525	393	75
8.	504	+ 400	79
9.	84	84	
	16	16	

**33. DO INDUSTRIJSKE
MONTAŽNE D.**

1.	112.602	92.504	82
2.	44.515	34.565	78
3.	68.087	57.939	85
4.	20.133	15.861	79
5.	47.954	42.078	88
6.	11.396	7.831	69
7.	991	681	69
8.	969	+ 624	64
9.	85	86	
	15	14	

VII. DS ASO SOZD**34. DS Administrativnih
strokovnih opravil**

1.	29.588	21.612	73
2.	12.512	9.913	73
3.	16.076	11.699	73
4.	2.720	2.563	94
5.	13.356	9.136	68
6.	11.396	7.831	69
7.	991	681	69
8.	969	+ 624	64
9.	85	86	
	15	14	

35. DS Tehnično strok. opravil

1.	24.584	16.673	72
2.	7.158	4.966	69
3.	17.426	12.707	73
4.	2.100	1.868	89
5.	15.326	10.839	71
6.	13.060	8.625	66
7.	1.136	741	65
8.	1.130	+ 1.473	130
9.	85	80	
	15	20	

VIII.**36. SOZD REK EDVARDA
KARDELJA TRBOVLJE**

1.	4.289.789	2.911.711	68
2.	1.960.577	1.549.030	79
3.	2.329.212	1.362.681	59
4.	740.736	565.420	76
5.	1.588.476	797.261	50
6.	1.280.962	938.586	73
7.	86.053	32.302	38
8.	221.461	— 173.627	—
9.	81	—	
	19	—	

Analiza je sestavljena na osnovi doseženih finančnih rezultatov poslovanja po devetmesečnem periodičnem obračunu ter obravnava pozitivna ter negativna gibanja v primerjavi z rebalansiranim letnim gospodarsko-finančnim planom. Z analizo podajamo grobo oceno poslovnih gibanj v devetmesečju leta 1981 na ravni posameznih delovnih organizacij v REK Edvarda Kardelja Trbovlje.

A) Premogovništvo — DO ZPT

I. Proizvodnja — celotni prihodek

1. Fizični obseg proizvodnje premoga

- dinamični plan 998.630 t
- doseženo 991.755 t ali 99 % od tega:
- za energetiko plan 684.770 t doseženo 696.232 t ali 102 %
- za komercialni premog plan 313.860 t doseženo 295.523 t ali 94 %

Vidimo, da po rebalansu letnega plana proizvodnje premoga za 1 % točke zaostajamo za planom, da ga pa v strukturi presegamo na področju energetskega premoga (10,2 %).

2. Kvaliteta premoga

- za energetske potrošnje plan 10,0 GJ/t realizirano 9,7 GJ/t ali 97 %
- za komercialno potrošnje plan 15,3 GJ/t realizirano 15,6 GJ/t ali 102 %.

Na področju kvalitete opazimo ravno obrnjeno sliko — komercialni premog je po kvaliteti presežen nad planom, medtem ko je kvaliteta energetskega za malenkost pod planirano.

3. Celotni prihodek na proizvodnji premoga ZPT

Na področju pridobivanja prihodka od prodaje premoga ugotavljamo izpad.

Vzroki so predvsem naslednji:

- nedoseganje planirane cene
- večji stroški od planiranih
- malenkosten izpad zaradi nedoseganja planirane proizvodnje

II. Porabljena sredstva

1. Direktni materialni stroški

Direktni materialni stroški, ki so soodvisni s količino proizvodnje, so v primerjavi s planiranimi na proizvodnji premoga doseženi (v 000 din)

- plan 286.431
- doseženo 232.183 ali 81 %

Na prvi pogled ti stroški bistveno ne presegajo planiranih po dinamiki letnega plana (6% točk) če pa upoštevamo njihovo soodvisnost s količino proizvodnje pa ugotovimo, da je stopnja prekoračitve višja.

2. Ostali materialni stroški

Za ostale materialne stroške (inves. vzdrževanje OS, storitve, raziskave, rud. škoda ter amortizacija) ugotavljamo, da ni bistvenih nadplanskih prekoračitev, kar je zelo pomembno, kajti v prejšnjih obdobjih smo na teh postavkah ugotavljali velike prekoračitve, predvsem pri storitvah. Prekoračitev je pri manjših postavkah, kar pa ne vpliva bistveno na vsa porabljena sredstva.

III. Dohodek, delitev ter politika gibanja osebnih dohodkov

V DO ZPT je doseženi dohodek na nivoju polletnega planiranega. Vzrok je predvsem v nedoseženem celotnem prihodku ter višjih porabljenih sredstvih.

Čisti dohodek je dosežen z indeksom 39 iz že znanih vzrokov in pa zaradi višjih obveznosti, kot pa so bile planirane (za 6 % točk).

Izplačana masa sredstev za osebne dohodke je za 4 % točke pod planirano višino, sredstva za stanovanjsko izgradnjo pa so bila dosežena le z indeksom 10, to pa zaradi tega, ker so vsi proizvodni TOZD v izgubi in tega dela ČD niso dosegli.

IV. Finančni izid

DO ZPT izkazuje izgubo v višini 192.400.107,80 din če pa jo kompenziramo z ustvarjenimi skladi, pa znaša 177.092.946,70 din.

B) Delovna organizacija Senovo

I. Proizvodnja

- 1. Fizični obseg proizvodnje — letni plan 120.150 ton doseženo 87.886 ton ali 73 %
- 2. Kvaliteta premoga — komercialni premog 18,8 GJ/t

— energetski premog 16,1 GJ/t

II. Celotni prihodek in njegova delitev

Celotni prihodek je bil ustvarjen v planirani višini (75 % od letnega plana). Porabljena sredstva za 5 % točke prekoračujejo planirano višino predvsem na postavki osnovnega izdelavnega materiala ter investicijskega vzdrževanja osnovnih sredstev. Učinek teh prekoračitev je odražen v 3 % manj doseženi dohodek od planiranega. Obveznosti iz dohodka so v mejah planiranih (73 %), doseženi čisti dohodek pa zaostaja za planom za 3 % točke. Obračunana masa sredstev za osebne dohodke je v skladu s planom, prav tako pa tudi del čistega dohodka, ki je namenjen za stanovanjsko gradnjo. Ostali skladi (SSP in RS) so na polletnem nivoju. DO posluje z motnjami.

C) Delovna organizacija Kanižarica

I. Proizvodnja

- 1. Fizični obseg proizvodnje — plan 120.000 ton doseženo 87.300 ton ali 73 %
- 2. Kvaliteta premoga — komercialni premog 14,9 GJ/t — energetski premog 11,1 GJ/t

II. Celotni prihodek in njegova delitev

Celotni prihodek je dosežen z indeksom 68, kar je za 7 % točk manj od planiranega. Porabljena sredstva se pod planirano višino (indeks 70), predvsem zaradi manjših stroškov, ki niso v direktni povezavi z doseženo količino izkopenega premoga. Direktni materialni stroški pa so nad planiranimi (78 %). Dohodek je dosežen z indeksom 68, prav tako pa tudi obveznosti, ki so pod planirano višino. Tako tudi doseženi čisti dohodek zaostaja za planiranim za 7 % točk. Manj od planirane višine so tudi obračunana sredstva za osebne dohodke (indeks 65) ter sredstva za stanovanjsko gradnjo (63). Doseženi skladi (SSP, RS ter ostali) so nad planirano višino (indeks 85), predvsem iz tega razloga, ker so vse obvez-

nosti, ki bistveno vplivajo na višino skladov, pod planirano višino.

D) Proizvodnja električne energije — DO TET

1. Fizični obseg proizvodnje
— letni plan 497.000 MWh
— doseženo 260.021 MWh
ali 52 %

2. Celotni prihodek in njegova delitev

Celotni prihodek, dosežen v DO TET je na polletnem planiranem nivoju (55 %) iz znanih vzrokov (remont). Porabljena sredstva, ki v strukturi celotnega prihodka pomenijo 54 %, so dosežena z indeksom 64. Velik njihov vpliv na doseženi dohodek se vidi, kajti dohodek je dosežen z indeksom 44. Obveznosti iz dohodka so pod planirano višino, določeno z letnim planom 64 %. Čisti dohodek je lahko dosežen z indeksom 20. Obračunana masa sredstev za osebne dohodke je za 4 % točke nad planirano, sredstva za stanovanjsko gradnjo pa so dosežena z indeksom 14, kajti oba proizvodna TOZD sta v izgubi in teh sredstev normalno nista mogla formirati.

3. Finančni izid

Delovna organizacija TET ima po zaključku devetmesečnega obdobja leta 1981 57.950.260,20 din izgube, če jo pa kompenziramo s skladom, ki je ustvarjen v DS, pa znaša 57.347.166,45 din.

E) Rudarsko-gradbena dejavnost — DO RGD

I. Proizvodni — storitveni rezultati

1. TOZD RIG (din)
— plan 323.000.000
— doseženo 293.018.670
ali 91 %
2. TOZD ESMD (din)
— plan 66.600.000
— doseženo 67.591.813
ali 101 %
3. TOZD Avtoprevoz (ton/km)
— plan 9.200.000
— doseženo 7.121.016
ali 77 %
4. Gramat
 - a) opekarna (enot)
— plan 10.000.000
— doseženo 7.075.851
ali 71 %

- b) kamnolom (m³)
— plan 50.000
— doseženo 34.430 ali 69 %

II. Delitev celotnega prihodka

Delovna organizacija RGD presega planirani celotni prihodek za 15 % točk, vendar ima visok indeks porabljenih sredstev (104 % od letnega plana). Njihov učinek na doseženi dohodek je sledeč: od 15 % preseženega celotnega prihodka odpade na porabljena sredstva 8 % točk, tako da je doseženi dohodek za 7 % točk nad planom (32). Obveznosti iz dohodka za 10 % prekoračujejo planirano višino, čisti dohodek pa je dosežen z indeksom 81. Obračunana masa sredstev za osebne dohodke je za 10 % nad planirano, sredstva za stanovanjsko izgradnjo pa za 15 %. DO RGD je ustvarila sklade z indeksom 62, kar je za 13 % točk pod planirano višino, zato tudi ima poslovne motnje.

F) Elektrostrojna dejavnost

— DO IMD

1. TOZD SIMD (din)
— plan 71.521.000
— doseženo 60.034.717
ali 84 %
2. TOZD EIMD (din)
— plan 32.548.000
— doseženo 25.570.183
ali 79 %

II. Celotni prihodek in njegova delitev

Celotni prihodek je v DO IMD presežen za 7 % točk nad planiranim. Ker so porabljena sredstva pod nivojem preseženega prihodka (78 %), je tudi njihov učinek pozitiven glede doseganja dohodka, ki je dosežen z indeksom 85. Obveznosti iz dohodka za 4 % točke prekoračujejo planirane, vendar njihov učinek na doseženi čisti dohodek ni negativen. Čisti dohodek je za 13 % nad planiranim, obračunana masa sredstev za osebne dohodke je za 3 % nad planirano, sredstva za stanovanjsko izgradnjo pa za 5 %. DO IMD presega letno postavljene sklade za 38 %, kar je za 63 % nad dinamiko letnega plana.

G) DS ASO in TSO SOZD

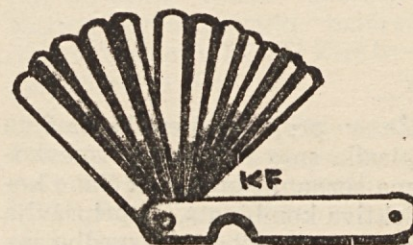
Poslovanje delovnih skupnosti na ravni SOZD je več ali manj v mejah začrtanih višin, ki so postavljene z letnim gospodarsko-finančnim načrtom. DS ASO posluje sicer z motnjami, vzrok pa je v negativnem poslovanju počitniških domov, ki so v njenem upravljanju. Sicer ugotavljamo, da obe DS racionalno trošita sredstva, ki so pri obeh pod planirano višino. Prav tako je masa sredstev za osebne dohodke pod planirano višino (ASO 69 %, TSO 66 %).

H) Celotni prihodek in njegova delitev v SOZD REK EK

Celotni prihodek je v SOZD REK EK dosežen z indeksom 68, kar pomeni 5 % zaostajanja za dinamiko letnega plana. Porabljena sredstva so za 4 % točke nad planirano višino, dohodek pa je dosežen z indeksom 59, se pravi, da je velik vpliv porabljenih sredstev na njegovo višino.

Obveznosti iz dohodka se gibljejo v skladu z letnim planom, doseženi čisti dohodek pa je na polletnem planiranem nivoju (50 %). Sredstva za osebne dohodke so za 2 % točke pod planirano višino, iz že znanih vzrokov pa niso formirana planirana sredstva za stanovanjsko izgradnjo (38 %). Finančni izid je sledeč: celotna izguba znaša 250.350.368,00 din, če pa jo kompenziramo z ustvarjenimi skladi pa znaša 173.627.852,57 din.

Miloš Dolinar ml.

Naš razvoj v letu 1982

O vsebini osnutka resolucije Slovenije o družbenoekonomskem razvoju v l. 1982 smo že pisali v prejšnji številki glasila. Medtem pa je bil objavljen tudi osnutek resolucije o družbenoekonomskem razvoju Jugoslavije v prihodnjem letu.

Obe resoluciji sta v času, ko pripravljamo ta prispevek, še vedno v osnutku. Obstaja možnost, da bosta oba osnutka doživela večje spremembe. Nekateri kazalci prihodnjega razvoja se precej razlikujejo. To pa je najboljše razvidno iz naslednjega pregleda:

Vrsta	Jugoslavija %	Slovenija %
— družbeni proizvod	2,5	0,2
— industrijska proizvodnja	3,5	0
— kmetijska proizvodnja	4	3,5
— celotni izvoz	8	ni opredeljeno
— izvoz na konvertibilno področje	12	najmanj 6
— uvoz	odvisno od izvoza	manjši kot v 81 in odvisno od izvoza
— cene (letni prirast)	15	15
— splošna poraba	17 (nominalno)	25 % zaostajanje za rastjo dohodka
— zaposlenost	18 (nominalno)	5 % zaostajanje za rastjo dohodka
— investicije v osnovna sredstva	do 2	0,3 (brez zauplovanja pripravnikov)
	— 6	— 5
— osebni dohodki	rast izpod rasti dohodka	— 2

Vsi gornji kazalci predstavljajo realno rast v primerjavi z 1981, razen kjer niso navedene drugačne osnove.

Skupščina SR Slovenije je na vseh svojih zborih dne 25.

XI. 1981 razpravljala o osnutku resolucije razvoja Slovenije v l. 1982. O dokončnih kazalcih razvoja v prihodnjem letu pa bomo poročali v naslednji številki.

znanjeni, želimo vnovič obrazložiti investicije, ki naj bi izvirale iz zbranih sredstev.

Potrebna sredstva za izgradnjo družbenih objektov so v cenah leta 1980. Investicijska dokumentacija še ni pripravljena, zato so potrebna sredstva še ocenjena ob upoštevanju idejnih in obstoječih normativov.

Potrebna sredstva za izvedbo posameznih investicijskih programov so naslednja:

V obdobju 1982—1986

	v 000 din
1. Srednješolski center	25 000
— 35 000 zbranih sredstev po Sas o izgradnji družbenih objektov iz preteklega srednjeročnega obdobja	
2. Investicije v osnovno šolstvo:	31 000
— razširitev kuhinjskih kapacitet	13 000
— sofinanciranje toplifikacije OŠ Revirski borci	2 500
— dozidava telovadnice pri PE A. Hohkraut in vzporedna adaptacijska dela	15 500
3. Vrtec za 120 otrok na Leninovem trgu	40 000
4. Sofinanciranje rekreativnih površin v krajevnih skupnostih	7 000
5. TV pretvornik Partizanski vrh	4 000
6. Sofinanciranje delavnic pod posebnimi pogoji	3 000
Skupna sredstva za program IV. samoprispevka	110 000

OBRAZLOŽITEV INVESTICIJ:

1. SREDNJEŠOLSKI CENTER
Usposobitev srednješolskega centra je prednostna naloga medobčinskega značaja. Celotna investicijska vrednost znaša 120 mio din; od tega je 60 mio obveznost občine Trbovlje pri sofinanciranju celotnega projekta.

Po predloženi konstrukciji bomo za srednješolski center zagotovili 35 mio že zbranih sredstev po samoupravnem sporazu-

20. decembra - IV. referendum v Trbovljah

Že v prejšnji številki našega glasila smo z dvema prispevkoma seznanili bralce in člane kolektiva kombinata, da pripravlja iniciativni odbor za izvedbo referenduma za uvedbo samopri-

spevka pri skupščini občine Trbovlje IV. referendum, ki bo 20. decembra 1981. Čeravno so člani kolektiva našega kombinata s področja Trbovelj v glavnem z izhodišči in programom že se-

mu o združevanju sredstev za izgradnjo družbenih objektov, 25 mio pa bi realizirali v obdobju 1982—1986.

Gradnja bo potekala v treh fazah: v letu 1982 bo iz že zbranih sredstev realizirana I. faza — telovadnica z zakloniščem, v II. fazi bo izvedena adaptacija učilnic in nabavljena oprema, po letu 1983 pa se bo iz združenih sredstev vseh treh občin zgradil prizidek, kar predstavlja III. fazo v izgradnji srednješolskega centra.

2. INVESTICIJE V OSNOVNO ŠOLO

Ob naglem razvoju dejavnosti celodnevne osnovne šole še nismo uspeli zagotoviti vseh materialnih pogojev za njeno kvaliteto delovanja, zato smo ta del programa prenesli v novo srednjeročno obdobje. Predvsem nismo zagotovili vseh pogojev za prehrano otrok ter potrebnih spremljajočih objektov.

Z dokončanjem projekta celodnevne šole so povezane naslednje investicije:

— razširitev kuhinjskih kapacitet. Izvedba investicije je možna v dveh variantah:

a) prednostna varianta je sofinanciranje obrata družbene prehrane, kar je upoštevano v projektni študiji tega družbenega objekta. Izvedbo pa pogojuje sklenitev ustreznega SaS o financiranju obrata družbene prehrane.

b) dograditev obstoječe kuhinje, ki je vezana na periodično priključitev objekta OŠ Revirski borci na toplotno omrežje mesta, ki bo mogoče šele po letu 1983.

Pedagoška enota Alojz Hohkraut je edina šola v občini, ki nima telovadnice. Dograditev tega objekta pa ni pomembna le za osnovno šolo, temveč tudi za krajane KS Center, ki nimajo ustreznega rekreativnega prostora. Hkrati z dozidavo telovadnice v izmeri 500 m² bodo izvedena tudi adaptacijska dela, za kar bodo planirana tudi sredstva iz drugih virov.

3. VRTEC NA LENINOVEM TRGU

Vrtec na Leninovem trgu je načrtovan v sklopu izgradnje nove

stanovanjske soseske. Kapacitete vrtca so načrtovane za 120 otrok različne starosti in pomenijo pokritje deficitarnih potreb. Izgradnja vrtca bi morala biti zaključena do leta 1985, zunanje in notranje opremljanje pa je možno v letu 1986.

4. IGRIŠČA V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH

Programi krajevnih skupnosti se bodo po planu financirali iz več virov. Krajanje se v samoprispevek v občini vključujejo z delom sredstev za izgradnjo igrišč in rekreativnih površin, ki bodo namenjene predšolski in šolski mladini za izvedbo šolskega programa in dejavnosti v prostem času — to so objekti ob šolah in vrtcih. Del sredstev bodo namenili tudi za ureditev igrišč za male športe, namenjenih vsem starostnim populacijam. Sredstva samoprispevka bodo združevali s sredstvi SIS.

Planirana sredstva samoprispevka pa se bodo povečala še za vse eventualne presežke.

5. TV PRETVORNIK NA PARTIZANSKEM VRHU

Televizija je pomemben informacijski medij. Zaradi specifične konfiguracije pa so določena področja še vedno v sprejemu I. in II. programa RTV Ljubljana. Že v letu 1979 je bil izražen velik interes občanov za postavitev TV pretvornika na Partizanskem vrhu, ki bi omogočal nemoten sprejem ljubljanskega programa, poleg tega pa še I. programa RTV Zagreb. Potrebna sredstva so ocenjena na 4 mio din.

6. DELAVNICE POD POSEBNIMI POGOJI

Revirske občine so se že v preteklem planskem obdobju dogovarjale o izgradnji delavnic pod posebnimi pogoji, za kar so skupnosti socialnega skrbstva in skupnosti za zaposlovanje vseh treh občin združile del sredstev. S sofinanciranjem tega programa bomo zagotovili adaptacijo sedanjih prostorov IPOZA na Trgu revolucije, s čemer bodo dani pogoji za zaposlitev prizadete mladine revirskih občin.

Predvideno je, da bi iz netto osebnih dohodkov od 1. 1. 1982 do 31. 12. 1986 odvajali po dva odstotka prispevka, od pokojnin 0,5 %, zasebni kmetje bodo prispevali od katastrskega dohodka 2 %, 2 % bodo plačevali obrtniki in drugi samostojni izvajalci gospodarskih dejavnosti in intelektualnih storitev od njihove davčne osnove, po 10 % pa bodo plačevali v dopolnilnih obrtnih dejavnostih.

Podrobnosti bomo obravnavali člani kolektiva še na zborih delavcev v TOZD in DS, krajanje pa v krajevnih skupnostih.

DNE 20. DECEMBRA 1981 SE BODO VSI TRBOVELJČANI UDELEŽILI REFERENDUMA IN NE DVOMIJO O TEM, DA BO VEČINA GLASovala ZA UVEDBO PRISPEVKA.

Problematika združevanja rudnikov v Sloveniji

Pred meseci je Republiški odbor sindikata energetike razpravljal o povezovanju slovenskih premogovnikov v kombinato oz. sestavljene organizacije. Ta odbor, imenujemo ga tudi ROS, je dal pobudo, da se manjši premogovniki Kanižarica, Senovo in Laško združijo bodisi z REK Edvarda Kardelja ali REK Titovo Velenje. Pobuda je bila dana iz tega razloga, ker se je problematika in vprašanje izgube manjših premogovnikov obravnavala pri sprejemanju zaključnih računov vedno nazadnje. Našteti premogovniki namreč niso vključeni v SOZD Elektro-gospodarstvo Slovenije.

V razpravi o tem je bila sprožena prvotno zamisel, da bi se rudnik Kanižarica združil v SOZD REK Titovo Velenje, rudnika Senovo in Laško pa v SOZD REK Edvarda Kardelja

— DO ZPT. Delavci rudnika Senovo in Kanižarica so dali pobudo, da se združijo v SOZD REK Edvarda Kardelja kot enovite delovne organizacije. Na podlagi take odločitve je bil koncem preteklega oz. v začetku t.l. organiziran referendum in na temelju doseženega rezultata sta se oba premogovnika vključila v SOZD REK EK. Republiški odbor sindikata energetike je namreč stal na stališču, da naj se vsi rudniki rjavega premoga v Sloveniji združijo v SOZD REK EK, rudniki lignita pa v SOZD REK Titovo Velenje.

Z združitvijo rudnikov Senovo in Kanižarica v SOZD REK EK je bila končana prva faza združevanja manjših premogovnikov v sestavljene organizacije.

Glede na stališče ROS naj bi se tudi rudnik Laško vključil v REK EK — DO ZPT kot TOZD ali v REK EK kot enovita delovna organizacija. Na tej podlagi so se večkrat sestali odgovorni tovariši iz rudnika Laško in DO ZPT, na katerih so razpravljali načelno o združevanju. Dogovorili so se, da se bo rudnik Laško kot temeljna organizacija v DO TIM izločila in postala delovna organizacija rudnik Laško.

Na področju rudnika Laško pa so hkrati potekala tudi tiha dogovarjanja o združitvi z rudnikom lignita Velenje oz. REK TV. Izvedli so anketo med nekaterimi člani kolektiva; anketo so opravili 8. oktobra 1980, anketirali pa so 81 delavcev. Nekaj anketiranih je bilo za to, da naj ostane njihova organizacija takšna, kot je doslej, nekaj pa, da postane rudnik Laško samostojna delovna organizacija, nekateri so bili za združitev z REK EK, nekaj jih ni odgovorilo, medtem ko vprašanja glede eventualne združitve z REK Titovo Velenje ni bilo. Kakšna je bila predprava na anketo nekaterih članov kolektiva nam ni znano, ker je od predhodnega pojasnjevanja v mnogočem odvisno kako se člani kolektiva v anketi odločajo. Znano je le to, da so v razgovorih med predstavniki rudnika Laško in Zasavskih premogovnikov prepuščali obliko organiziranosti Rudnika Laško,

v primeru, če bi se odločili za združitev v REK EK njim samim, to je Laščanom.

Republiški odbor sindikata energetike je torej dal usmeritev za združevanje rudnikov rjavega premoga v Sloveniji, pa tudi rudnikov lignita. Stališče tega odbora je še danes nespremenjeno. Na eno izmed zadnjih sej izvršilnega odbora ROS energetike je prišel tudi v. d. individualni poslovodni organ rudnika Laško in obrazložil želje rudarjev, da bi se raje združili z REK Titovo Velenje kot pa z REK EK, ker da bi bilo takšno združevanje zanje perspektivnejše. Izvajanje v. d. ipo. rudnika Laško so predstavniki rudnika Velenje na seji delno podprli, češ da nimajo nič proti željam rudarjev iz rudnika Laško. Ker pa je takšen razplet razprave potekal povsem drugače in v nasprotju s sklepom ROS energetike, t.j., da se vsi rudniki rjavega premoga v Sloveniji združijo v REK EK, sva oba delegata iz REK EK vztrajala pri prvotnem sklepu ROS energetike. Nisva se mogla strinjati z izvajanjem v. d. ipo. rudnika Laško, hkrati pa sva imela za potrebno, da je treba za vse rudarje na področju naše republike marsikakšno stvar poenotiti in ovrednotiti enako, med drugim tudi osebne dohodke, kar naj bi bilo glavni vzrok za združevanje rudarjev iz Laškega z REK EK.

Dogovorili so se, da bo dokončno stališče pripravila strokovna komisija iz nepristranskih rudarskih strokovnjakov, ki bodo imeli pred seboj v mislih le jasno načrtano politiko združevanja in nadaljnjih perspektiv rudarjenja in gospodarjenja v Sloveniji. Šele na podlagi take analize in utemeljitve naj bi ROS energetike vnovič razpravljala o združevanju rudnika Laško v enega izmed REK.

Mnenja sem, da je tako počasno izvajanje sklepov glede združevanja rudnikov Slovenije, ki jih je sprejel Republiški odbor sindikata energetike, potrebno obsoditi v vseh sredinah. Akcijsko enotni moramo pristopiti k razreševanju problema, sedaj pa vse kaže, da se nekaj

skriva za željami rudarjev iz Laškega. Sedaj se jim dela samo škoda in zaylačujejo investicije, ki so načrtane v planih za naslednje obdobje.

Omenim naj še, da bi pri razreševanju reorganizacije lahko bistveno pomagale družbenopolitične organizacije vseh treh zainteresiranih občin, uskladile svoje mnenje in z enotnim stališčem nastopile v sindikatu, ne pa da stojijo ob strani, tako da želje in interesi prevladujejo nad gospodarnostjo reorganizacije.

Rudi Kreže

Rudarska nadzorniška šola je pričela z delom

V okviru kratkoročnega in dolgoročnega načrta izobraževanja zaposlenih ob delu je naš kombinat preko svoje kadrovske službe in DO ZPT Rudarski šolski center, po predhodno opravljenih organizacijskih pripravah, razpisal 20. oktobra t.l. vpis v rudarsko nadzorniško šolo v Trbovljah. Vpis je potekal do 30. oktobra t.l., kandidati so bili izbrani do 10. 11. 1981, pouk pa se je pričel v ponedeljek 16. novembra 1981.

Rudarska nadzorniška šola sodeluje pri izvajanju programa z rudarskim šolskim centrom v Velenju. Kandidati za vpis v to šolo so morali izpolnjevati naslednje pogoje:

— da imajo zaključeno poklicno rudarsko šolo,

— da imajo najmanj 5 let ustreznih delovnih izkušenj,

— da so redno zaposleni v TOZD ali DS SOZD REK EK.

Kandidati, ki nimajo uspešno končane rudarske šole, imajo pa opravljen izpit za kvalificirane rudarskega delavca, bodo morali v teku šolanja opraviti še izpite iz določenih predmetnih področij poklicne rudarske šole. Za te delavce bo organiziran tudi poseben tečaj.

Do odrejenega termina se je javilo kandidatov s triletno poklicno šolo:

— iz TOZD RŠC štirje, TOZD RIG devet, TOZD Premogovnik Trbovlje trije, TOZD Premogovnik Kotredež pet, TOZD Separacija premoga Trbovlje eden, iz TOZD Premogovnik Ojstro štirje in iz TOZD Premogovnik Hrastnik trije. Poleg tega so se prijaviili kandidati, ki imajo opravljen izpit za rudarja kopača. Teh se je javilo iz TOZD Premogovnik Kotredež štiri, iz TOZD Premogovnik Trbovlje trije, iz TOZD Premogovnik Hrastnik šest, TOZD Premogovnik Ojstro dva, iz TOZD RIG devet in Rudnika Laško dva. Teh kandidatov je skupno 26, tistih s poklicno rudarsko šolo 29, skupno torej 55.

Kot smo že navedli, se je pouk pričel 16. novembra, in to v dveh razredih; en razred ima pouk v prostorih oddelka za izobraževanje TOZD RŠC v Trbovljah (Tehniška šola), vzporedni razred pa v prostorih TOZD RŠC v Zagorju. Pouk traja v popoldanskem času štirikrat tedensko, in to ob ponedeljkih, torkih, sredah in četrtek. Trajal bo pet semestrov, vseh ur pa bo skupaj 1830. Odgovorni vodja šole je Jože Omahne, ki je tudi sicer vodja TOZD RŠC v Zagorju.

Slušatelji te šole so podpisali ustrezno pogodbo in z njo pridobili pravico do plačila stroškov za pokritje šolnine in ostale pravice, ki jim gredo na temelju določil samoupravnih splošnih aktov posameznih TOZD, ki se nanašajo na izobraževanje delavcev ob delu.

Vsem slušateljem želimo, da bodo pri delu in učenju vztrajni, da bodo oboje nadaljevali s trdno voljo in nepopustljivostjo, da bodo pridobljeno znanje sproti v praksi tudi izvajali ter v predvidenem roku šolo tudi uspešno končali. (tl)

Pregled preventivnega zdravljenja v letu 1981 v vseh DO REK EK

Že nekaj preteklih let so imeli delavci Revirsko energetskega kombinata Edvarda Kardelja možnost koriščenja organiziranega preventivnega zdravljenja v naravnih zdraviliščih.

V letošnjem letu so se delavci zdravili v naslednjih zdraviliščih: Terme »Čatež«, »Radenska« Radenci, Rogaška Slatina, Thalassotherapie Crikvenica, Zdravilišče Dobrna, zdravilišče Laško, Dolenjske Toplice, Atomske Toplice — Podčetrtek, Gozd Martuljek ter dom rudarjev na Partizanskem vrhu in dom rudarjev v Vrsarju. Skupno je odšlo na preventivno zdravljenje 286 delavcev našega kombinata. Najbolj je bilo obiskano zdravilišče Terme Čatež, ki je priznано in specializirano predvsem za zdravljenje težjih revmatskih obolenj. Glede na to, da rudarji delajo v jami težko fizično delo v vlagi, prepihu, prahu in hitrih temperaturnih spremembah, ta podatek niti ni presenetljiv, zahteva pa še večjo pozornost pri zagotavljanju preventivnih ukrepov tako pri delu samem, kot tudi izvajanju temeljitej-

ših preventivnih zdravstvenih ukrepov nasploh. Obiskanost ostalih zdravilišč je pokazala, da je bilo na drugem mestu zdravljenje bolezni srca in ožilja v zdravilišču »Radenska«, zatem zdravljenje bolezni prebavnih organov v Rogaški Slatini in zdravljenje bolezni dihal v Thalassoterapiji Crikvenica. Ostala zdravilišča pa so bila manj zasedena. Številčni prikaz koristnikov preventivnega zdravljenja po posameznih zdraviliščih po delovnih organizacijah daje podrobnejšo sliko zdravljenja v letu 1981.

Izbira ustreznega zdravilišča za posameznika je temeljila na vrsti težav oziroma bolezni, dokončno odločitev o tem pa je postavil zdravnik oziroma zdravniška komisija. V naravnih zdraviliščih, kjer je bilo možno poleg prehrane in nočitve koristiti tudi zdravstveni del uslug, kot so: prvi zdravniški pregled, kopanje v termalni vodi, fizioterapevtske vaje, dietna prehrana in ostale zdravstvene usluge je preventivno zdravljenje trajalo 14 dni. Drugje pa so delavci koristili deset-dnevno preventivno zdravljenje. Izjema so bili

Število koristnikov preventivnega zdravljenja po zdraviliščih

1981

Zdravilišče

DO

	ZPT	RGD	IMD	TET	Senovo	Kani- žarica	DS ASO	DS TSO	REK EK
Čateške T.	64	29	2	26	8	—	1	2	132
Radenci	35	10	7	11	—	—	—	—	63
Rog. Slatina	20	4	1	11	3	—	—	—	39
Crikvenica	6	4	1	12	—	—	1	—	24
Dobrna	6	—	—	4	—	—	—	1	11
Laško	2	—	—	3	2	—	—	—	7
Dolenjske T.	1	—	—	1	—	—	—	—	2
Atomske T.	—	—	—	—	3	—	—	—	3
Gozd Martulj.	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Part. vrh	—	2	—	—	—	—	—	—	2
Vrsar-dom rud.	—	—	—	—	2	—	—	—	2
Skupaj:	134	49	11	68	19	—	2	3	286

le delavci Rudnika rjavega premoga Senovo, kjer je zdravljenje trajalo po 10 dni brez posebnih zdravstvenih uslug, ki bi bremenile občinske zdravstvene skupnosti in delavci Rudnika Kanižarica, ki v letu 1981 sploh niso imeli možnosti preventivnega zdravljenja.

Ugotovljeno je, da preventivno zdravljenje v naravnih zdraviliščih zmanjšuje večjo obolenost, kakor tudi daje manj možnosti, da se začetni znaki bolezni sprevržejo v resno bolezen, ki bi lahko privedla celo do invalidnosti. To pa pomeni, da ne smemo biti povsem zadovoljni z doseženo ravnijo preventivnega zdravljenja toliko časa, dokler ne bo imel sleherni delavec, ki tako zdravljenje potrebuje, tudi možnost to koristiti.

Anton Hančič

Problematika nadomestitve stanovanj

Pred nedavnim je bil izdelan pri samoupravni stanovanjski skupnosti v Trbovljah osnutek dogovora o tem, da bo na temelju le-tega treba do leta 1990 odseliti oz. razseliti prebivalce iz petih stanovanjskih objektov na Kolodvorski cesti v Trbovljah. Gre za objekte na Kolodvorski cesti št. 14, 15 in 16. V njih je 51 stanovanjskih enot in spremljajoči objekti (kleti, drvarnice ipd.).

Te zgradbe bo namreč treba porušiti zaradi nameravane izgradnje čistilne naprave in pretežnega dela kanalizacijskega sistema, kasneje pa tudi za nove investicije trboveljske cementarne.

Do konca leta 1983 bo treba poskrbeti za stanovanja 51 družinam, ker bo obstoječih 51 stanovanj do tega roka pri »Sušniku« porušenih v teh zgradbah,

do leta 1990 pa še nadaljnjih 44 stanovanj.

Dogovor, ki je trenutno še v razpravi, bodo sklenili Cementarna Trbovlje, REK EK — DO Zasavski premogovniki, GIP Beton Zasavje TOZD Operativa Trbovlje, Društvo upokojencev Trbovlje, Samoupravna komunalna skupnost in Samoupravna stanovanjska skupnost Trbovlje.

Udeleženci dogovora bodo prevzeli obveznost, da zagotove nadomestna stanovanja za preselitev prebivalcev iz teh objektov, ki bodo porušeni. V prvi fazi naj bi REK EK — DO ZPT do leta 1984 poskrbel za 10 nadomestnih stanovanj. Ostala nadomestna stanovanja pa bodo priskrbeli drugi podpisniki dogovora.

Delo komisije za ugotavljanje in ocenjevanje škode ter izplačilo odškodnin za povzročeno škodo v letu 1981

Posebna strokovna komisija je kot vsako leto tudi letos ugotavljala in ocenila povzročeno škodo na kmetijskih kulturah in gozdovih v Zasavju.

S komisijo so redno sodelovali še zastopniki delovnih organizacij, povzročitelje škode po industrijskih izločinah, Cementarne in Termoelektrarne Trbovlje ter Steklarne in Tovarne kemičnih izdelkov Hrastnik. Kjer, in kadar je bilo le mogoče, so bili na ogled vabljeni tudi zastopniki posameznih krajevnih skupnosti, vedno in povsod pa smo imeli tudi direktne stike s kmeti oškodovanci.

Med letom je komisija izvršila tri redne ogled celotnega ogroženega področja vseh štirih občin Hrastnik, Laško, Tr-

bovlje in Zagorje. Razen rednih ogledov se je komisija dvakrat odzvala tudi klicu oškodovancev, kjer so se pojavili ožigi, in sicer na področjih Retje, Prapretno, Ravenska vas, Dobovec in Čimerno. Na podlagi ugotovitev med letom, se je komisija ponovno sestala dne 16. 9. 1981, pregledala posamezne zapisnike in sprejela končne zaključke o povzročeni škodi na posameznih področjih. Komisija je ugotovila, da se stanje v celoti iz leta v leto izboljšuje. Koncentracija izločenega SO₂ se je občutno zmanjšala.

V posameznih primerih je bil na določenih področjih sicer opazen rahel ožig, le tega pa je delno povzročila stara elektrarna. Ožig na poljščinah in gozdovih je komisija ugotovila tudi v času remonta termoelektrarne in v času, ko stara elektrarna ni bila v pogonu. Komisija zato opravičeno meni, da je krog onesnaževalcev okolja širši od na začetku omejenih štirih delovnih organizacij.

Komisija je nadalje ugotovila, da se škodne posledice poznajo predvsem še na trajnicah, to je gozdovih in sadnem drevju, vendar pa se tudi tu stanje izboljšuje.

Po usklajenih stališčih in ugotovitvah zapisnikov je komisija za posamezna področja določila odstotek škode. V vidu je imela škodne posledice na trajnicah iz prejšnjih let, sicer bi bil odstotek z ozirom na samo stanje v letu 1981 občutno nižji. Komisija je letos izločila tudi vse vrtničkarje (paušaliste), ki so prejeli najnižji znesek 300.000 din odškodnine. To pa zato, ker v odnosu do ostalih oškodovancev, ki se jim odškodnina priznava po višini katastrskega dohodka z ozirom, da se odstotek odškodnine od poljščin letno znižuje, ni več pravega sorazmerja. Celoten znesek priznane odškodnine za leto 1981 znaša za področje:

Sob Hrastnik	140 oškodovancev 447.605,00 din
Sob Laško	49 oškodovancev 134.405,00 din
Sob Trbovlje	96 oškodovancev 235.795,00 din

Sob Zagorje
46 oškodovancev 188.300,00 din
SKUPAJ

331 oškodovancev 1.006.105,00

Po izvršenem obračunu je komisija preko krajevnih skupnosti pismeno seznanila vse oškodovance tako o določenem odstotku kot o višini same odškodnine.

Pritožb ni bilo.

Na predlog komisije je Termoelektrarna Trbovlje po dogovoru med delovnimi organizacijami, povzročitelji škode, izvršila v dneh 4. in 5. novembra 1981 izplačilo na terenu.

Ob izplačilu so bili prisotni posamezni člani komisije in zastopniki delovnih organizacij povzročiteljic škode. Tudi ob izplačilu ni bilo pritožb, zato menimo, da je komisija v celoti realno ocenila škodo in odmerila odškodnino.

Miran Suša

France Popit v Zagorju

Koncem oktobra t. l. so imeli v Zagorju razširjeno sejo komiteja občinske konference ZKS Zagorje ob Savi. Obravnavali so gradivo, ki ga je pripravila delovna skupina CK ZKS med obiskom pred mesecem dni.

Razširjene seje se je udeležil tudi France Popit, predsednik CK ZKS. Na seji je bilo precej govora o prepočasnem vsebinskem organiziranju revirskega gradbeništva v enotno delovno organizacijo. Ugotovili so, da je vzrok zavlačevanja predvsem zaradi nasprotovanja določenih skupin ali temeljnih organizacij. Dejal je, da je že skrajni čas, da bi s temi nasprotniki razčistili sporne zadeve v neposrednem razgovoru. Poudaril je tudi, da sedanjí po-

ložaj v našem gradbeništvu terja takšno organizacijo in takšno organiziranost, da bo le-to sposobno graditi čim hitreje, čim kvalitetneje in čim preje. Če se gradbinci tega ne bodo zavedali in bodo še naprej delovali razdrobljeno in neorganizirano v večje tvorbe, je logično, da ne bodo mogli biti kos nastajajoči situaciji.

Razpravljali so tudi o dograjevanju sistema o nagrajevanju po delu, kar je v Revirjih že dolgo v razpravi. Tovariš Popit je dejal, da se vse preveč ukvarjamo z iskanjem kriterijev za nagrajevanje po delu, namesto da bi nagrajevali delo in več in bolje nagrajevali tistega, ki ustvarja večjo presežno vrednost ter tistega, ki s svojo kreativnostjo vpliva na večjo presežno vrednost, pa čeprav tudi za pisalno mizo. Vse preveč vedno znova zapletamo že jasne stvari in vse prevečkrat se pri iskanju teh kriterijev tudi ponavljamo. Tako je v razpravi omenil tovariš Popit.

Sicer pa so Zagorski komunisti podprli predlog delovne skupine CK ZKS o delovanju zagorske občinske organizacije ZK. Tovariš Popit je omenil, da naj obravnavajo oceno in gradivo delavski sveti na zborih delavcev in da naj to gradivo ne ostane le v osnovnih organizacijah ZK. Gre za akcijo za spreminjanje razmer ter za uveljavitev sprejetih načel in smernic.

Zasedanje delavskega sveta SOZD REK EK

Dne 20. novembra 1981 so se delegati zbrali na 11. zasedanju delavskega sveta SOZD REK EK.

Osrednja točka na tem zasedanju je bila **poročilo poslovanja SOZD REK EK, Trbovlje**

za obdobje januar — oktober 1981.

Od šestih delovnih organizacij, zajetih v SOZD REK EK, so naslednje delovne organizacije poslovale brez izgube: RGD, IMD, rudnik Senovo in Kanižarica. DO ZPT je poslovala z izgubo, ki znaša 192.400.107,80 din, v DO TET pa je izguba 57.950.260,20 din, celotna izguba v SOZD REK EK je 250.350.368,00 din.

Vzroki za izgubo v DO ZPT so predvsem v nedoseganju planirane cene, nedoseženi proizvodnji ter slabi kvaliteti premoga in večjih stroških od planiranih. Omenimo naj, da TOZD Premogovnik Trbovlje dosega najboljše rezultate od vseh premogovniških TOZD. V DO TET pa je remont elektrarne glavni vzrok za nedoseganje plana. Vse TOZD v DO RGD razen GRAMAT presegajo načrtovane rezultate, nad planiranimi sta tudi TOZD SIMD in EIMD v DO IMD. DO Senovo je poslovala v tem devetmesečju s poslovnimi motnjami, DO Kanižarica pa je to poslovno obdobje zaključila brez motenj.

V razpravi so delegati ugotovili, da k negativnemu poslovanju pripomore še stanje zaposlenih, saj je v vseh delovnih organizacijah precejšen primanjkljaj dejanskega staleža v primerjavi s planiranim, nadalje odsotnost z dela, (ki doseže celo 1200 odsotnih ljudi na dan) — na prvem mestu so boleznine, dvignili smo tudi nadurno delo v SOZD v primerjavi z enakim obdobjem v lanskem letu za 15,4 %.

Ker so iz doseženih rezultatov v posameznih delovnih organizacijah razvidni rezultati dela delavcev ter odstopanja od pričakovanih rezultatov, so delegati analizirali vzroke in predlagali ukrepe za izboljšanje stanja. Na prvem mestu je še vedno nagrajevanje po delu in ne nagrajevanje za prisotnost na delu, **osnova za dohodek naj bo opravljeno delo. Zmanjšati bo treba odsotnost z dela.** Zato so predvsem odgo-

Karel Forte — Marko

Gestapo v Trbovljah

Prispevek za zgodovino NOG v Trbovljah

(7. nadaljevanje)

Akcijo so usmerili tudi na sorodnike partizanov in ustreljenih talcev

Po podatkih, ki jih je objavil Ivan Križnar na znanstvenem posvetovanju o OF slovenskega naroda ob njeni 25-letnici, aprila 1966, nam podaja nazorno sliko o težavah štajerskega partizanstva. Leta 1941 je bilo na Štajerskem v partizanih skupaj 266 ljudi. Od teh jih je istega leta padlo 16. Nemci so jih ujeli in zaprli 74, 26 se jih je vrnilo domov. Na italijansko področje je odšlo v partizane 43 oseb, prav tako število pa se je pridružilo drugim partizanskim vrstam in le 58 jih je ostalo v partizanih na Štajerskem. Nemci so se maščevali nad družinami partizanov, tako da so jih 105 internirali, nekaj pa postrelili. Družine enajstih partizanov so se umaknile v ilegalo, družine petih pa so se prek italijanske meje umaknile.

Lurker je bil takrat pod močnm vplivom celjskega kreisführerja Dorfmeistra³²⁾. Avgusta 1941 je Dorfmeister ukazal orožništvu, da aretira vse žene pobeglih komunistov, otroke pa naj spravijo k sorodnikom. Preko zveznega vodje Steindla je stalno pritiskal, da se reševanje tega vprašanja pospeši. O tem je Steindl odgovoril: »O tem vprašanju tečejo pogajanja s komandantom varnostne policije in varnostne službe. Kolikor gre za osebe, ki so sposobne za delo, jih nameravamo poslati na delo v rajh. Glede oseb, ki niso zmožne, da bi se same preživljale, obstojajo zelo velike in opravičene ovire.«

³²⁾ Anton Dorfmeister, okrožni vodja Štajerske domovinske zveze v Celju, ki je kot nacistični prvak v Gradcu bil šef Gaugrenzlandamta (pokrajinskega mejnega centra NSDAP), je že pred letom 1941 pripravljajl aneksijo Spodnje Štajerske. Takoj po okupaciji bil eden najbolj gorečih iniciatorjev akcij za ponemčevanje, množičnih aretacij Slovencev in boja proti NOG. Sam je preko Štajerske domovinske zveze in na svojem območju razvijal obveščevalno službo z namenom dokazati nesposobnost varnostne policije. Po svojih zvezah v NSDAP je izposloval premestitev dveh šefov izpostave gestapa v Celju. Dorfmeistra so partizani leta 1943 likvidirali. Kot represalijo so nacisti obesili 100 talcev 12. februarja 1945 na Frankolovem.

Steindl je kmalu za tem poslal okrožnico vsem okrožnim vodjem Štajerske domovinske zveze, da je v zvezi s predlogom okrožnega vodje Dorfmeistra »komandant varnostne policije in varnostne službe naročil svojim izpostavam, da popišejo vse sorodnike ustreljenih in jih preko preselitvenega taborišča Rajhenburg preselijo v rajh«. Lurker je takrat nameraval aretirati 800 sorodnikov partizanov in ustreljenih talcev.

Izpostava gestapa v Trbovljah je opravljala preverjanje, nakar so vsi šefi izpostav na Štajerskem pri šefu civilne uprave natančneje določili začetek akcije in hkrati opredelili kategorije oseb, ki pridejo v poštev za deportacijo. Aretirali naj bi sorodnike, ki so živeli v skupnem gospodinjstvu z osebami: 1. ki so bile ustreljene kot talci; 2. za katere je dokazano, da so odšle v partizane; 3. ki so padle kot partizani in 4. ki so bile ustreljene na begu. V akciji so iz celotne Štajerske prepeljali 1260 oseb, od katerih so jih izpustili 293. Moške in ženske so odpeljali v koncentracijsko taborišče Auschwitz Birkenau. Otroke pa v posebno taborišče. Tej akciji so nato sledile še druge, ki pa niso imele tolikšnega obsega. Do srede 1943. leta je bilo šest takšnih akcij.

Kakšna je bila nadaljnja usoda odpeljanih? O usodi teh je trboveljski okrožni vodja Štajerske domovinske zveze Herbert Eberhardt 16. novembra 1942 napisal Steindlu: ³³⁾ »Velik odstotek teh izseljenih sorodnikov ustreljenih je v koncentracijskih taboriščih že umrl in skoraj vsak dan pride nekaj sporočil sorodnikom teh družin v trboveljskem okrožju, da je ta ali oni umrl. Na osnovi teh poročil velik del prebivalstva meni, da niso umrli navadne smrti, temveč so jih naše oblasti kratko in malo na nek način poslale v onostranstvo.«

Himmler je šel dalje, poslal je namreč brzojavko: »Načeloma je treba moške vsake okrivljene družine uničiti, ženske iz teh družin aretirati in odpeljati v koncentracijsko taborišče, otroke pa odpeljati iz njihove domovine in zbrati v kakšni pokrajini starega rajha.«

Poveljnik varnostne policije in varnostne službe na Spodnjem Štajerskem je 18. aprila 1944 posredoval izpostavam gestapa naslednji ukaz o ukrepih proti svojcem partizanov na Štajerskem: »Šef civilne uprave na Spodnjem Štajerskem je na osnovi predhodnega soglasja tukajšnjega urada izdal temeljni odlok

³³⁾ Poročilo H. Eberhardta hrani arhiv Instituta za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani

glede obravnavanja svojcev državnih sovražnikov na Spodnjem Štajerskem. To je objavil v Uradnem listu št. 6 z dne 23. 3. 1944: ³⁴⁾

»Odlok o ukrepih proti svojcem državnih sovražnikov na Spodnjem Štajerskem

Z izvajanjem odloka z dne 18. 8. 1941 (Uradni list št. 30 str. 291) odrejam:

1. Deželni svetniki so pooblaščen, da svojce banditov, vojaških in nabornih ubežnikov in prisilno mobiliziranih, ki se v najkrajšem času ne prijavijo, odstranijo s posesti in zaplenijo njihovo premoženje. Deželni svetniki naj se pred izvedbo takšnih ukrepov sporazumejo z okrožnimi vodji Štajerske domovinske zveze.

2. Upravljanje in zaplembo posesti bo izvršil urad pooblaščenca rajshkomisarja za utrjevanje nemštva v Mariboru. - Gradec, 15. 3. 1944 Uiberreither.

Na podlagi tega odloka odrejam, da ob aretacijah takoj preverite, ali so svojci aretiranega državnega sovražnika njegovo ravnanje odobraval ali z njim simpatizirali. V tem primeru je treba, sklicujoč se na prejšnji odlok, predlagati pristojnemu deželnemu svetniku odstranitev svojcev in zaplembo premoženja prek urada, ki zadevo obravnava.

Če kateri izmed svojcev služi v nemškem vermahtu, je treba ta postopek spregledati.

Pri dokazanem, državni sovražnem vedenju svojcev aretiranega, je treba proti njim uporabiti državno policijske ukrepe. Pri aretacijah celih družin na podeželju je treba takoj po zaplembi skupaj z županom ali krajevnim kmetijskim vodjem poskrbeti za krmljenje živali ali za shrambo lahko pokvarljivih živil predvsem pa za ustrezno upravljanje, dokler imetja ne bo prevzela pristojna ustanova. Ta takojšen ukrep ne izključuje ustreznega predloga deželnemu svetniku za zaplembo. Prepis predloga deželnemu svetniku je treba poslati uradu v Maribor za ref. IV 4b — Vogt, Sturmbannführer«.

Glede preselitve svojcev »sovražnikov države« pa je s svojim razpisom v dogovoru z ostalimi nacističnimi funkcionarji poskrbel Vogtov naslednik SS Sturmbannführer Stage, ki je določil kam z njimi. Dne 20. julija 1944 je poslal izpostavam okrožnico, ³⁵⁾ kjer je navedel, da so v zvezi z uresničevanjem odloka

³⁴⁾ K. F. Marko Selin: Nič več strogo zaupno, II.

³⁵⁾ K. F. Marko Selin: Nič več strogo zaupno, II.

od 15. 3. 1944 že našli prostor za preseljevanje, in sicer Razse-ljevalno taborišče Sv. Mihael pri Leobnu, ki že lahko sprejme 450 oseb. »Taborišče je namenjeno otrokom in materam. Po do-govoru, ki ga je dosegel šef civilne uprave z zveznim vodjem Steindlom, naj bi moške v starosti od 16 do 50 let pošiljali v delovno taborišče Sterntal (Strnišče). Ženske enake staros-ti pa v Celje... Preseljevalno Taborišče Frohnleiten je sedaj prenapolnjeno, tako da ne more sprejeti preseljencev«.

Preseljenci so smeli vzeti s seboj perilo, obleko, čevlje, de-lovno obleko, odejo in jedilni pribor, kakor tudi osebne doku-mente. Večje količine prtljage naj ne bi nosili s seboj. Ta ta-borišča so bila samo etapa na poti za rajh, kamor naj bi jih »v sporazumu z uradi v Berlinu« pošiljal dr. Carstanien.

To so odredjali Nemci v letu 1944, takrat ko so nastajala o-svobodilna ozemlja. Toda v mestih in krajih, kjer so s pomočjo SS in vermahtom še opravljali svojo oblast, so teror stopnje-vali. Trdovratno so iskali »sovražnike« v vseh slojih prebi-valstva med Slovenci, nad katerimi so se še lahko znašali.

Zaradi posebnih pogojev na Štajerskem gestapu razmeroma dolgo niso bile jasne smeri glavnih udarcev proti NOG

Na Štajerskem je gestapo leta 1941 samo v najbolj strokov-nem in najožjem pomenu besede sledil okrožnici njihovega šefa Müllerja. Delno je bilo to zaradi predvojnega dela agenturne mreže, ki je delovala iz aneksionističnih ambicij, delno pa zaradi uradne politike šefa civilne uprave in Štajerske domo-vinske zveze, ki sta sledili geslu: »Napravite mi to deželo zo-pet nemško!« Ti so uradno zatrjevali, da gibanje odpora ni zraslo na Štajerskem, ampak da je uvoženo iz Ljubljane. Pro-blem partizanstva torej ni plod Štajerske, ampak je napihnjjen, spodbujan in voden od zunaj. Zato je tudi prehodan.

Partizane so zato preganjali predvsem s povečanim številom policije in orožništva. Bolj slučajno se je gestapo ukvarjal z ujetimi partizani in dezertjerji. Na podlagi njihovih zaslišanj in prijav nekaterih izdajalcev so zadevali na odporniško pe-riferijo. Tudi v primeru Horvatovega izdajstva so postopali te-mu primerno. Šele kasneje pa si je gestapo začel prizadevati, da bi si zgradil solidno zaupniško mrežo.

Ta način dela je bil delno tudi rezultat izhodišča, da so v partizanih samo komunisti, ki so ob napadu na Sovjetsko zve-

zo odšli v partizane, medtem ko so ostali, pa tudi nekateri komunisti, obrnili plašč zaradi socialne demagogije. Sicer pa so okupatorji še vedno računali na ugodno razpoloženje množic, ki pa se je že takrat začelo obračati.

V začetku tudi niso posvečali ustrezne pozornosti organizacijam KPS in OF v mestih in naseljih, ki so podpirale partizane. Nemški policijsko varnostni aparat si dolgo ni bil na jasnem o medsebojnem odnosu partizanskih čet in terenskih organizacij OF. Delno zaradi dejstva, da so bile prve partizanske edinice sestavljene izključno iz članov partije in SKOJ, kar je bila ponekod tudi posledica sektaškega gledanja na razvoj partizanskega gibanja.

Po vdorih v partizansko organizacijo na terenu so sčasoma začeli uvidevati medsebojno povezanost partizanskih enot in terenske KP in OF organizacije.

Zato je poveljnik varnostne policije na Štajerskem, potem ko je zaplenil nekaj originalnih dokumentov, 8. avgusta 1942 poslal zaupno poročilo o banditski dejavnosti na Spodnjem Štajerskem: ³⁶⁾ »Patrulja vermanshafta je 18. 7. 1942 v okolici okraja Bočna, občina Gornji grad, okrožje Celje, naletela na taborišče slovenskih komunističnih banditov...«

Prevod zaplenjenega gradiva, ki je sedaj pri komandantu varnostne policije in SD za Spodnjo Štajersko, je dal dober vpogled v organizacijo bande na Spodnjem Štajerskem, njeno številčno stanje in njen način dela in borbe.«

Nato poročilo našteva številčno moč štajerskega bataljona in njegovo organizacijo in prehaja na sklepni del, kjer ugotavlja:

»Iz najdenega gradiva lahko o načinu slovensko-komunističnega gibanja in njegovih oboroženih band sklepamo naslednje oziroma potrdimo dogajanja, ki jih že imamo:

1. V začetku poletja 1942. leta so se zopet zbrali člani bande, ki so se čez zimo razpršili in deloma našli zaklonišča po hišah. Osrednje vodstvo jim je poslalo navodila za okrepljeno nadaljevanje terorističnih in sabotažnih akcij za mobilizacijo banditov in orožja. Vse ostale organizacije odporniškega gibanja morajo **pomagati** oboroženim bandam.

2. Poleg pravih oboroženih banditskih skupin, ki predstavljajo jedro in se imenujejo »partizani«, je ustanovljena v okviru

³⁶⁾ K. F. Marko Selin: Nič več strogo zaupno, II

terenske organizacije tako imenovana »Narodna zaščita« (NZ). Narodna zaščita vsestransko pomaga oboroženim bandam. Predstavlja neke vrste organizacijo rezervistov za bando. Pripadniki Narodne zaščite pomagajo oboroženim bandam pri večjih akcijah ali pa izvajajo samostojne akcije. Iz vrst te Narodne zaščite se tudi banda izpopolnjuje z novimi borci.

3. Tretja organizacija slovenskega komunističnega odporiškega gibanja je »terenska organizacija«. Ta organizacija gre v širino, pridobiti mora za ideje Osvobodilne fronte vse Slovence po mestih in vaseh. Poleg političnega dela, propagande in organiziranja članov in pripadnikov Osvobodilne fronte (OF), pomaga terenska organizacija oboroženim bandam z materialno pomočjo, prenašanjem in izmenjavo informacij, kot tudi s pripravo in ukrepi za akcije band. Med bando in terensko organizacijo so žive kurirske zveze. Terenska organizacija predlaga za likvidacijo kot »slovenske izdajalce« osebe, ki so se negativno opredelile v odnosu do bande, sodelovale pri uničenju bande in prijavljale vse premike bande. Voditelje bande pošiljajo na teren kot politične delavce.

4. Delovanje in sploh sam obstoj terenske organizacije predstavlja za bando življenjsko vprašanje, kakor to osebno ugotavlja politični komisar I. Štajerskega bataljona, Bor, v nekem pismu, ki ga je poslal vodji bande Loisu. To predstavlja priznanje uspehov varnostno-policijskega delovanja na Spodnjem Štajerskem, ki nam ga daje sam sovražnik. Potem se, torej, s stalnim uničevanjem terenske organizacije ustvarjajo pogoji za uspešno uničevanje bande.

Torej je Lurker iz partizanskih dokumentov prišel do takšnega sklepa o medsebojni povezanosti partizanov in terenske organizacije. »Prav nasprotno pa pri bandi prevladuje mišljenje, da lahko terenska organizacija deluje samo na določenem terenu, kjer operira banda«, nadaljuje poročilo.

Nato Lurker našteva nekaj nebistvenih ugotovitev v zvezi s partizani in terensko organizacijo in prehaja na način priprav za napade na okupatorske postojanke in na partizansko obveščevalno službo: »Na večje napade ali sabotažne akcije se bande pripravijo z vso temeljitostjo. Pripadniki terenske organizacije izdelajo točne načrte položaja in skice s pojasnili, kot tudi predloge za najustreznejše ukrepe bande. V zaplenjenem gradivu smo našli več takih načrtov za sabotažne akcije proti napravam trboveljskega rudnika premoga, proti okrožnemu vodstvu Štajerske domovinske zveze, izpostavam gestapa, o-

rožniškim postajam in proti Slovincem, ki so naklonjeni Nemcem v Trbovljah. Načrti za napad na rudniške naprave in na Werkschutz so delno izvršeni, deloma z uspehom, deloma brez uspeha.

Iz pismenega gradiva lako razberemo, da so oborožene bande večkrat zavzele manjša mesta, tam politično propagirale in dobile potrebno oskrbo. Po poročilih prebivalstvo menda s simpatijami pričaka bando. Ker so zelo redko prijavljali bande nemškim policijskim ustanovam, lahko sklepamo, da kmečko prebivalstvo res tu in tam v celoti stoji na strani bande.

V bandi deluje komunistična partijska organizacija, kateri pa ne pripadajo vsi člani bande. Kot je videti, izbirajo ljudi v KP po strogih predpisih. Pred sprejemom mora biti vsak bandit nekaj časa kandidat, to je poskusna doba. V vsaki banditski skupini, ki šteje po navadi okoli 30 ljudi, je število članov partije s povprečno petimi člani sorazmerno majhno. Mlajši pripadniki bande so organizirani v organizaciji mladih komunistov. Naloga KP je politično delo med bando.

V zaplenjenem pismenem gradivu so v večini poročila političnih komisarjev, poročila o kurirski pošti, dnevniki in spiski s pregledi posameznih banditskih skupin. Tu je bilo tudi mnogo letakov in študijsko gradivo, dalje nemški vojaški dokumenti, legitimacije vermanšafta, članske legitimacije Štakerske domovinske zveze, legitimacije Werkschutza in podobne stvari, ki so jih bande dobile ob raznih napadih.

Iz nekaterih dokumentov smo lahko dobili podatke za varnostno-policijske ukrepe, kot na primer za aretacijo banditskih sorodnikov.«

Poročilo je zanimivo med drugim zaradi tega, ker omenja »slovensko« komunistično dejavnost, kar do tedaj ni bil slučaj, ker so govorili le o vindišarjih. Že 15. 9. 1942 pa je Lurker na RSHA poslal novo poročilo,³⁷⁾ v katerem med drugim ugotavlja, »da je po zaslugi nenehnih in ugodnih rezultatov pri uničevanju terenske organizacije komunistične slovenske Osobodilne fronte in Narodne zaščite, mesec avgust potekel sorazmerno mirno. Z okrepljeno dejavnostjo agentov, z uporabo dokumentov, ki so bili zaplenjeni v taborišču banditskega štaba, in z drugim dokaznim gradivom, smo v tem času uspeli preprečiti nameravane napade na življenjsko pomembne industrijske in prometne objekte ter na pomembne partijske in

³⁷⁾ K. F. Marko Selin: Nič več strogo zaupno II.

državne funkcionarje. Dalje nam je uspelo prodreti v sovražno organizacijo, onemogočiti delovanje njenih zvez in izvršiti številne aretacije. Tudi bandi smo z našimi agenti občutno onemogočili aktivno delovanje, jo vznemirili, razen tega pa smo ujeli večje število aktivnih banditov.«

Takrat je bila akcija varnostno-policijskih sil dejansko zelo uspešna. Uničili so partizansko skupino na sektorju Ptuja, razbili so kozjansko skupino partizanov ter ujeli sekretarko okrožja Tončko Čeč. Lurker je v poročilu ugotovil, »da je bilo 36 banditov ubitih v boju (to je očitno pretirana številka, op. K. F.), 13 banditov ujetih, 21 banditov ranjenih (tudi pretirana številka, op. K. F.), 7 banditov se je predalo.« Takrat so resnično nekateri dezertirali. Poročilo nadaljuje: »Zanimivo je, da v poslednjih treh tednih ni bilo s strani banditov niti enega primera poskusa uboja ali večje sabotažne akcije. V nasprotju s tem pa so se povečale kraje živine in hrane ter tudi pohištva, obleke in podobnega. Zelo verjetno je, da si banda že sedaj ureja svoja taborišča za zimo.

Ohrabruje vsekakor dejstvo, da je domače prebivalstvo, verjetno zaradi ostrih ukrepov v zadnjem času spremenilo svoj odnos do band. Kmetje ne dajejo več bandam zatočišča, ne dajejo jim hrane in s prijavami podpirajo našo stvar. Iz raznih izjav ujetnikov soglasno izhaja, da je morala in hrabrost banditov zaradi stalnega preganjanja zelo popustila in da je podpora terenske organizacije dosti slabša kot prejšnje leto. Kljub vsem disciplinskim in varnostnim ukrepom, ki so se jih lotili komandanti in politični komisarji, so dezertiranja vse bolj pogosta.

Pri uničevanju bande ima največji pomen terenska organizacija, ki še danes predstavlja hrbtenico bande (podčrtal K. F.). Zato je uničevanje bande lahko trajno uspešno le, če nam uspe razbiti terensko organizacijo (OF). OF oskrbuje bando z orožjem, hrano, organizira akcije in pošilja bandi mladino. **Brez obstoja terenske organizacije tudi dejavnost bande ni mogoča** (podčrtal K. F.).«

Zato v poročilu Lurker navaja, da je samo v enem mesecu na področju Maribora in Celja aretiral 625 oseb in v istem času kot talce postrelil 95 ljudi.

Vendar poročilo ugotavlja, »da kljub stalnim uspehom pri razbijanju terenskih organizacij, OF še vedno uspeva, da takoj nadomesti uničene zveze z novimi ljudmi, iz česar lahko jasno razberemo, da **ima OF dobro organizacijo**« (podčrtal K. F.).

vorni socialni delavci, ki bodo morali urediti vse potrebno, predvsem z zdravstveno službo, da se bo stanje izboljšalo. Delavci v kadrovskih službah pa naj bi razmišljali o tem, kako bi pridobili čim več delavcev na področja, kjer delavcev najbolj primanjkuje.

Ob potrditvi devetmesečnega poslovanja so prisotni izražali zaskrbljenost v zvezi s sredstvi za pokritje izgube, ki je verjetno do konca leta ne bomo mogli sami pokriti.

Delegati so bili seznanjeni tudi s potekom in financiranjem sanacije v jami Kotredež; več o tem si lahko bralci preberejo v sestavkih v našem glasilu.

Govorili so tudi o razvoju in notranji organizaciji AOP. Ta mora biti organizirana tako, da bo krila potrebe po obdelavi podatkov vseh DO, združenih v SOZD REK EK, zato je potrebna tudi posodobitev in ažurnost poslovanja. Pristopili so k samoupravnemu sporazumu o združevanju dela in sredstev za skupno poslovanje delovne organizacije Rudis inženiring. Za člana kolegijskega poslovnega organa SOZD REK EK za samoupravno, kadrovsko in splošno področje ostane v. d. Tine Lenarčič, za razvojno tehnično področje pa Branko Lukšič. Razpisna komisija bo omenjeni mesti ponovno razpisala.

Imenovali so komite članov SLO in DS SOZD REK EK po predhodni razrešitvi odbora za SLO.

Z 20. 11. 1981 so delegati potrdili pričetek izdelave dolgoročnega plana do leta 1985—1995 in nato do leta 2000.

Seznanjeni so bili s programom referenduma za 4. samoprispevek v občini Trbovlje, ki bo 20. decembra 1981.

Dragica Bregant

Zahvaljujoč taki usmeritvi smo bili še ne tako davno sposobni, da se odločno postavimo po robu znanim poskusom tehnokratskih in nacionalističnih sil, da si prilastijo oblast nad delavskim razredom. Pri tej usmeritvi moramo vztrajati, ne smemo dovoliti, da bi se nam podiralo tisto, kar smo s krvjo pridobili med vojno, v revoluciji, in kar danes dosegamo s hudimi žulji.

To je tudi najboljša pot v spopadanju s karierizmom in birokratsko-liderskimi stremljenji posameznikov, ki nastopajo pred javnostjo mimo ustreznih organov in institucij sistema, namesto da bi delovali v njih ter si prizadevajo javnosti vsiliti svoja stališča. Proti temu se moramo energično bojevati. Takšne težnje namreč grozijo z monopolizacijo družbenega in političnega življenja, z ogrožanjem načel demokratičnega centralizma, z delovanjem mimo izvoljenih teles, seveda z vsemi škodljivimi posledicami za odnose v zvezi komunistov, za razvoj socialističnih samoupravnih odnosov in uspešno delovanje političnega sistema socialistične samoupravne demokracije.

V kolektivih, v izvoljenih telesih je potrebno v demokratičnem in konstruktivnem ozračju kritično pregledati in izgrajevati skupna stališča. S takšnim delom bo med drugim zagotovljeno, da na vse odgovorne položaje prihajajo najsposobnejši in v vsakem pogledu najboljši ljudje.

Predsednik TITO na XI. kongresu ZKJ

Volitve v letu 1982

Volitve v organe družbenopolitičnih organizacij

V teh dneh poteka mandatno obdobje mnogim članom izvršnih odborov Osnovnih organizacij zveze sindikata. Kljub temu, da so vse Osnovne organizacije ZS sprejele natančna navodila za izvedbo volilnih konferenc s strani obč. sindikalnega sveta, ki morajo biti opravljene do kanca februarja 1982, pa vseeno želim v tem članku poudariti potrebo po skrbno opravljenem izboru novih članov v izvršne odbore OOOZS. Prav je, da zlasti sindikalne skupine iz svoje sredine predlagajo takšne ljudi v izvršni odbor OOOZS, ki jim člani zaupajo in ki bodo sposobni opravljati odgovorno delo v sindikatu. Posebno pozornost morajo OOOZS posvetiti izbiri članov, ki bodo predlagani v konferenco OOOZS na nivoju delovne organizacije, v KOOOZS SOZD, v občinski sin-

dikalni svet, v panoški sindikat energetike SRS ali celo v republiško sindikalno vodstvo.

Volilne konference naj bodo skrbno pripravljene. Poročilo mora vsebovati pregled dejavnosti v pretekli mandatni dobi, pregled gospodarjenja v TOZD, delovni skupnosti in delovni organizaciji, kot tudi v SOZD REK EK. Program dela naj bo realen in uresničljiv. Prav tako mora biti izdelan finančni plan za leto 1982.

Na volilne konference se pripravljajo tudi mladi. Osnovne organizacije ZSMS že evidentirajo možne kandidate za svoja vodstva. Prepričan sem, da jim bo v veliko pomoč pri evidentiranju tudi sindikat, zlasti pa OOOZK.

Volitve v organe samoupravljanja SOZD REK EK

Ne samo v organe samoupravljanja SOZD REK EK, temveč

v vse organe samoupravljanja bomo volili nove delegate. TOZD in delovne skupnosti imajo v svojih statutih določeno, katere organe bodo volili neposredno in katere organe bodo volili oziroma imenovali na prvih zasedanjih ustanovljenega delavskega sveta. Ravno tako je v samoupravnih sporazumih o združitvi TOZD in delovnih skupnosti v delovno organizacijo točno opredeljeno, katere organe volijo TOZD in DS neposredno na volitvah in katere izvolijo oz. imenujejo na prvih zasedanjih delavskih svetov delovnih organizacij.

Na nivoju SOZD REK EK izvoli vsaka TOZD neposredno na volitvah delegata za delavski svet SOZD REK EK ter delegata v samoupravno delavsko kontrolo SOZD. Po zakonu o volitvah je lahko en delegat samoupravnih organov le dvakrat zaporedoma izvoljen v isti organ.

Tako je potrebno, da vsaka TOZD in DS evidentira možnega kandidata za delavski svet SOZD, enoviti delovni organizaciji Premogovnik Senovo in Kanižarica pa izvolita po dva delegata.

V samoupravno delavsko kontrolo, ki jo volijo vse TOZD in DS neposredno, volijo naslednje število delegatov: DO ZPT tri, DO RGD, TET in IMD po dva, DO Kanižarica in Senovo pa po enega delegata. Po enega delegata izvolita tudi delovni skupnosti ASO in TSO.

V samoupravnem sporazumu o združitvi delovnih organizacij v SOZD REK EK ter drugih samoupravnih aktih je tudi določeno, koliko delegatov ima posamezna delovna organizacija v odborih in komisijah in koliko v izvršnem odboru SOZD. Osnovne organizacije sindikata bodo predlagale delegate za komisije in odbore delovnih organizacij, konference OOSZ delovnih organizacij pa bodo predlagale na prvih konstitutivnih sejah delavskih svetov DO delegate za naslednje odbore oz. komisije na ravni SOZD REK EK.

1. Izvršni odbor (13 članov)

2. Komisija za družbeni standard in kadrovsko socialno politiko (13 članov)
3. Komisija za priznanja in odlikovanja (8 članov)
4. Odbor za razvoj SOZD REK EK (9 članov)
5. Komisija za izume in tehnične izboljšave (7 članov)
6. Časopisni svet (13 članov)

Podrobno o izvolitvi števila članov v razne organe samoupravljanja na nivoju SOZD REK EK pa bodo posamezne TOZD, delovne skupnosti in delovne organizacije, še obveščene z okrožnico.

Janez Oberžan

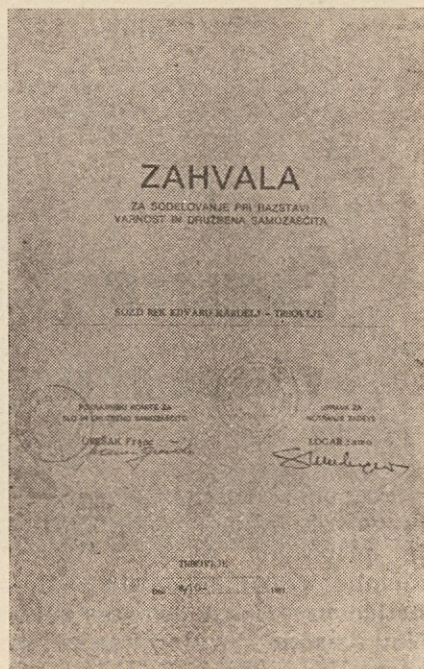
Seja CK ZKJ

Dne 17. novembra je potekala v Beogradu seja Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije. Obravnavali so predlog plat-forme za akcijo organiziranih socialističnih sil v nadaljnjem razvoju družbenoekonomskih odnosov, krepitevi socialističnega samoupravljanja, bratstva-enotnosti in skupnosti na Kosovu. Uvodni govor je imel sekretar predsedstva CK ZKJ Dobroslov Čulafić. Na seji pa so govorili tudi o pripravah na 12. kongres CK ZKJ ter obravnavali poročilo o delu predsedstva CK ZKJ od oktobra 1980 do oktobra 1981.

Iz uvodnega referata povzemamo naslednje kratke povzetke:

— karkoli se dogaja na kateremkoli koncu naše države, ni samo stvar te republike ali pokrajine, temveč je to stvar vseh, tudi vse ZKJ;

— v družbenoekonomskem razvoju Kosova sta se zakoreninjala način in metoda dela, ki sta omogočala, da so v ozkih skupinah in vrhovih odločali tudi o pomembnejših gospodarskih vprašanjih in odločitvah;

V času od 2. do 8. oktobra t.l. je bila v prostorih Delavskega doma v Trbovljah razstava »Varnost in družbena samozaščita«. S strani odbora, ki je pripravil to razstavo za področje Revirjev, smo prejeli zahvalo za sodelovanje pri tej razstavi.

Foto: A. Bregant

— politično diferenciacijo je treba odločno voditi predvsem v smeri opredeljevanja za socialistično pot samoupravljanja in našo jugoslovansko socialistično skupnost;

— v boju za premostitev težav in hitrejšo ureditev razmer na Kosovu imajo pomemben delež javna glasila na Kosovu, zato delovni ljudje v Jugoslaviji vedo mnogo več in vedo, kaj se je tam dogajalo in kaj se tam še dogaja.

V razpravi na tej seji je sodelovalo veliko število članov CK ZKJ in so govorili o nacionalni enakopravnosti in nacionalizmu, učinkovitejši izrabi bogatih virov na Kosovu, v boju za zaustavitev razmer na Kosovu, o tem, da Albanci v Jugoslaviji ne potrebujejo nobenih varuhov, o podpiranju Albanije kontrarevolucionarnih sil na Kosovu, o grobem potvarjanju zgodovine s strani albanske partije, o uspehih sedanje akcije, ki so onemogočile sovražno dejavnosti itd.

Revolucionarni zanos ob prazniku Jugoslovanske ljudske armade

Članstvo ZK vztrajno narašča

Posebna komisija CK ZKJ za razvoj ZK in kadrovske politike je pripravila določene spremembe pri evidentiranju in statističnem vodenju članstva ZKJ. Nov sistem evidentiranja in spremljanja članstva ZK naj bi bil veliko bolj občutljiv na dinamične spremembe, pri čemer bi bolj prišla do veljave socialna sestava članstva. Na ta način bi lahko razrešili tudi številne dileme o tem ali je število delavcev med člani ZK zadovoljivo ali nezadovoljivo ipd. Dosedanji sistem zajemanja članstva in evidentiranja je bil star preko 30 let. O novem sistemu evidentiranja in statističnega vodenja bodo razpravljali še v republikah in pokrajinah.

Sredi letošnjega leta je Zveza komunistov Jugoslavije štela skupno 2 milijona 111.731 članov, kar je 3,5 % več kot prejšnje leto. Do konca prvega polletja letos se je članstvo namreč povečalo za 76.936 članov. Med novimi člani je 27,1 % delavcev iz neposredne proizvodnje. Delež delavcev v celotnem članstvu ZKJ se je zmanjšal za 3,4 %. V letošnjem prvem polletju so v ZKJ sprejeli manj kmetov kot lani, zato se je tudi njihov delež v celotnem številu nekoliko zmanjšal. V letošnjem prvem polletju je bilo ustanovljenih 1554 novih osnovnih organizacij ZK, tako da jih je bilo 30. 6. 1981 skupno 65.613. Število osnovnih organizacij se je povečalo v navedenem obdobju za 2,4 %.

22. decembra bomo slavili rojstni dan naše armade, naše ljudske armade.

Letos bomo ta dan še posebej slavili, saj ga praznujemo v letu, ko smo po vsej naši domovini praznovali 40-letnico vstaje narodov in narodnosti. 40 let je minilo od takrat, ko se je pod tovarišem Titom ustanovila prva proletarska brigada. Od takrat, ko se je to zgodilo v malem bosanskem mestu Rudo, smo izbojevali socialistično revolucijo in vgradili na vsa področja družbenega življenja naš samoupravni družbeni sistem. Ljudstvo je postalo armada. Armada je nastala za ljudstvo in ljudstvo živi za svojo armado.

Vsi, ki se kakorkoli srečujemo z dejavnostjo naše armade, lahko povzamemo misli generala armade Nikole Ljubičića, ki je takole dejal o naši armadi: »Jugoslovanska ljudska armada je danes moderno oborožen, tehnično opremljen in borbeno usposobljen del naših oboroženih sil, kar je v skladu z njeno vlogo in nalogo, da prepreči kakršnokoli nenadno nasilje, zagotovi ugodnejše možnosti za popolnejšo mobilizacijo oboroženih sil in prehod družbe v vojno stanje ter da z drugimi strukturami splošne ljudske obrambe izpolnjuje naloge, povezane z obrambo države«.

Tako kot v oboroženi revoluciji je tudi danes človek osnovni dejavnik naše obrambe. Brez tega si organiziranosti splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite ne moremo zamisliti.

Člani našega kolektiva so vključeni v vse komponente splošnega ljudskega odpora in preko rednih oblik usposabljanja, urjenja in preverjanja znanja dokazujejo svojo usposobljenost za naloge, ki so jim poverjene.

V celotni aktivnosti splošnega ljudskega odpora smo v SOZD REK Edvard Kardelj še posebno mesto namenili akciji »NIČ NAS NE SME PRESENETITI«, kakor tudi kombinirani vojni vaji TABOR/I in II.

V vseh sredinah ugotavljamo, da so aktivnosti preverjanja obrambno-varnostne pripravljenosti v celoti dosegle svoj vsebinski, politični in motivacijski pomen. Dokazana je bila visoka stopnja moralnopolitičnih vrednot in zavesti delovnih ljudi, da so pripravljeni vedno in povsod prispevati svoj delež k nadaljnemu poglobljanju zasnove splošnega ljudskega odpora, varovanja življenjskih in delovnih razmer ter k neposrednemu organiziranju delovnih ljudi in občanov v družbeni samozaščiti kot množičnemu temelju obrambne pripravljenosti.

Pomembno mesto pri nadaljnjem podružbljanju vseh komponent in obrambnih priprav imajo komiteji za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, ki bodo preko aktivnosti vseh družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov zagotavljali nadaljnji razvoj in krepitev splošne ljudske obrambe. To bo prav gotovo pomenilo nadaljnje utrjevanje že dosežene stopnje obrambnih priprav, na drugi strani pa odpira nove vidike čedalje širšega vključevanja delovnih ljudi na vsa področja splošne ljudske obrambe.

Bližajoči praznik naše armade je praznik vseh delovnih ljudi, saj je vse večja moč naše obrambe plod njihovih naporov in ustvarjalnosti. Ob prazniku je tudi priložnost, da izrečemo priznanje in čestitko vsem članom kolektiva, ki izvršujejo svoje dolžnosti v enotah TO, CZ in družb. samozaščite za njihovo ustvarjalno in prizadevno delo.

Robert KRAFOGEL

Širok krog sodelujočih

PRI IZVAJANJU
OBRAMBNEGA DNE
ŠOLSKEGA CENTRA V
TRBOVLJAH

V soboto, 7. novembra letos, so bili občani Trbovelj znova priča izvajanju obrambnih aktivnosti srednješolske mladine. Vodstvo šolskega centra je za TOZD gimnazije in ekonomske srednje šole, kamor je vključen tudi oddelek zdravstvene šole za medicinske sestre, pripravilo pester program za obrambni dan šole.

Vključenih je bilo preko 550 učencev in učenk vseh razredov, ločeno po skupinah. Pri izvajanju zelo zahtevnega programa so sodelovali poleg rezervnih vojaških starešin, borcev, pripadnikov enot TO še delavci UJV, gasilci in pripadniki nekaterih drugih obrambnih struktur. Prvi razredi so imeli orientacijski pohod, način kurjenja ognja v naravi in prenos ponesrečencev v naravi s postanki pred spomeniki in spominskimi obeležji iz NOB. Za učence drugih razredov so

14. oktobra tega leta je potekala v predavalnici Delavskega doma v Trbovljah druga volilna konferenca rezervnih vojaških starešin, krajevne organizacije Center Trbovlje.

Foto: S. Weis

organizirali v prostorih gasilskega doma v zgornjih Trbovljah s sodelovanjem gasilskega društva ogled gasilske opreme in praktične uporabe ročnega gasilskega aparata, prvo pomoč pri opeklinah in izvajanje u-metnega dihanja. Tretji razredi so imeli tehnični ogled in opis protiklepnega orožja na strelišču na Dobrni, četrtem razre-

dom pa so delavci UJV iz Zasavja v učilnicah šolskega centra predavali o varnostni situaciji v Zasavju, mamilih in ekstremni emigraciji s prikazom filma.

Obrambni dnevi postajajo vsakoletna praksa in se uveljavljajo kot najbolj uspešna oblika dela pri obrambni vzgoji šolske mladine.

Odslej jih bodo v širšem obsegu izvajali tudi v krajevnih skupnostih in OZD, zato bi jih v prihodnje kazalo združevati ter vanje vključiti tudi delovne ljudi in krajanke, kar bi imelo večstransko korist.

Rudi Matko

Dne 17. 10. 1981 je bil partizanski spominski pohod po poteh revirskih revolucionarjev. Potekal je iz Vrhov na Čemšeniško planino. Pred spomenikom Revirski četi je med drugim nastopil tudi mladinski pevski zbor iz Zagorja pod vodstvom Riharda Beuermana.

Foto: S. Weis

Program predkongresnih aktivnosti

Na osnovni šoli narodnega heroja Rajka Hrastnik smo pripravili program dejavnosti v počastitev 9. kongresa ZKS in 12. kongresa ZKJ.

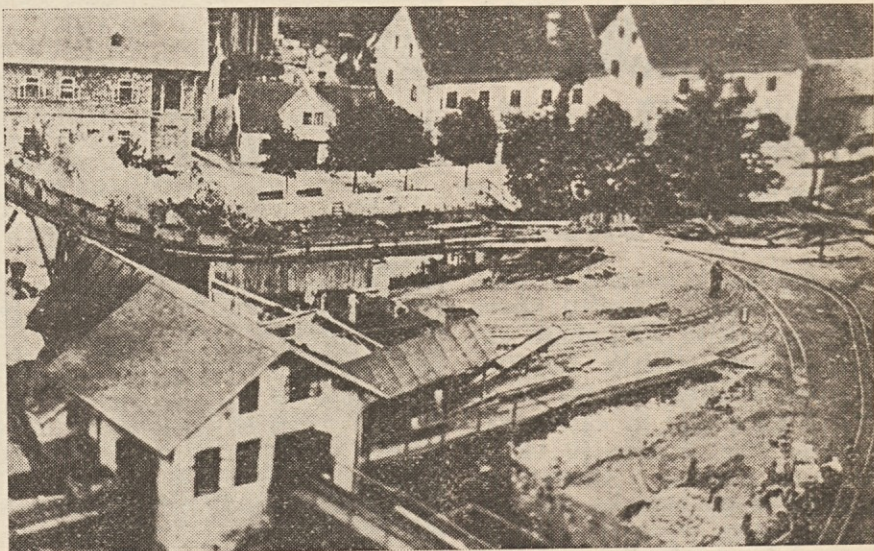
V okviru praznovanja dneva pionirjev smo pri muzeju revolucije v Hrastniku pričeli »Pot spominov NOB občine Hrastnik«. Člani literarno novinarskega krožka se bodo pogovarjali s komunisti, ki so našo občino predstavljali na dosedanjih kongresih Zveze komunistov. Člani zgodovinskega krožka pa razstavo kongresnih dokumentov in marksistične literature, in to od prvega kongresa KPJ do danes. Mladinci bodo na mladinskih urah obravnavali temo: »Vloga in pomen ZK v samoupravnih socialistični Jugoslaviji«. Člani likovnega krožka pa bodo pripravili likovno razstavo na temo »Delo — učenje«. V to dejavnost pa ne bodo vključeni samo člani posameznih krožkov, ampak vsi pionirji in mladinci, saj z izvajanjem programov PO in OO ZSMS dokazujemo, da tudi mi stopamo po Titovi poti.

odbor PO

OŠ narodnega heroja Rajka
Hrastnik

Na kratko o delu mladih

15. oktobra so mladi v zagorski občini pod drobnogledom kritično in samokritično obravnavali svoje delo oziroma nedejo na volilno-programski konferenci OK ZSMS. Po oceni biva v tej občini 5192 mladih do 27. leta starosti in od tega je 370 članov ZK. Mladi organizirano delujejo v 49 OOSMS, od tega dela 28 OO v združenem delu oziroma njihovih temeljnih organizacijah, 13 OO ZSMS je organiziranih v KS, 7 v šolah in študentje, ki uresničujejo svoje interese preko delovanja v Študentskem pokrajinskem klubu. Pri delu področnih centrov pri OKZSMS, je bilo tudi v tem obdobju čutiti pasivnost večine članstva in ni prišlo do nobenih novosti in izboljšav pri delovanju, določene aktivnosti so celo zamrle,

Hrastnik leta 1890. Stara separacija in leseni most za prevoz premoga na strojni jašek pri Birtiču. Most so nato še dvakrat obnovili, leta 1981 pa so ga dokončno odstranili.

Prefotografiral: J. Kirič

denimo delovanje uličnih in vaških aktivov v OOSMS Selo in Ravenska vas. Kljub stanju, ki prižiga rdečo luč za končno aktiviranje mladih, pa spodbuja dejstvo, da pa so v nekaterih sredinah le uspeli poživiti dejavnost. Tak primer je OOSMS Siporex, ki je letos prejela republiško priznanje za najboljšo OO ZSMS v združenem delu v občini Zagorje. Vendar pa obstajajo še velike vrzeli v samem političnem in akcijskem delovanju OO ZSMS, kot tudi same OK, komisij in centrov, kjer pa se na prvem mestu javlja kadrovska problematika. Vsa ta problematika je dala mladim vedeti, da je nujno zaostrovanje odgovornosti v prvi vrsti mladih komunistov, ki jim je osnovno mesto delovanje prav v ZSMS. Potrebno je tudi učinkovitejše informiranje in spodbujanje mladih, da se končno soočijo z vsakodnevnimi problemi na mestu, kjer živijo in delajo. To pa je tudi osnovni cilj k poti upoštevanja ZSMS kot enakovredne subjektivne organizacije drugim DPO. Kadrovske spremembe in na novo zastavljeni programi delovanja za prihodnje so obetavni, vendar pa brez masovnega vključevanja mladih v te akcije brez vsebine. Kajti napočil je

čas, ko je potrebno besede začeti uresničevati tudi v vsakdanjem življenju, v njeni praksi za strojem v tovarni in šolskih klopih in ne nazadnje v samem hišnem svetu, torej tam, kjer prebivamo.

Dan prej pa so mladi v tej občini izvedli volilno-programske konference po področnih konferencah v stavbi DPO.

17. oktobra se je iz Zagorja udeležilo okoli 80 pohodnikov patrolnega pohoda po poteh revirskih revolucionarjev na Čemšeniško planino, kjer so sodelovali tudi pohodniki iz Hrastnika in Trbovelj. Organizator pohoda je bila ZRVS in ZZB ter OK ZSMS.

Zvečer istega dne pa so v lutkovni dvorani delavskega doma Zagorje organizirali člani predsedstva OO ZSMS Polje literarni večer Menarta, po njem pa še večer v ritmu disko glasbe.

Omenimo naj še volilno-programski konferenci na OŠ Ivana Skvarča, ki je bila 15. oktobra in v domu RŠC v Kisovcu, ki je bila v nedeljo 17. oktobra. V OO ZSMS RŠC v letošnjem letu ugotavljajo, da bo potrebno delovanje OO ZSMS na sami šoli, kjer je med njimi tedi nekaj dijakov, ki ne bivajo

v domu (to so predvsem domačini iz Zasavja).

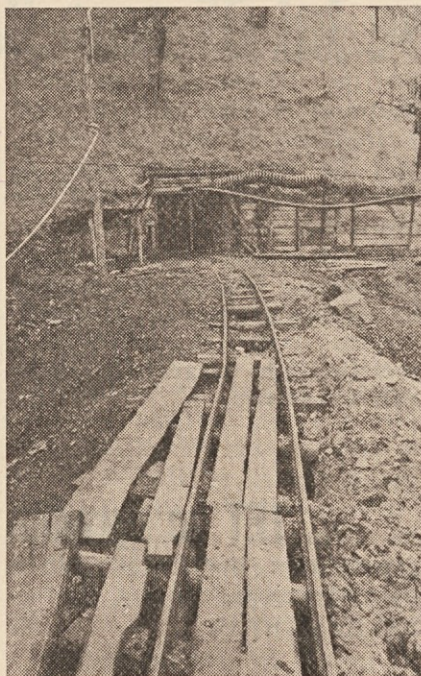
19. oktobra se je sestalo predsedstvo OK ZSMS Hrastnik, kjer so člani spregovorili o pripravi na evidentiranje novega vodstva za volilno-programsko konferenco v mesecu aprilu tako po OO ZSMS, kot tudi sami OK ZSMS. Dogovorili so se še, da bodo v roku 14 dni po OO ZSMS izvedli obiske, na katerih bodo obravnavali z mladimi po OO ZSMS aktualne naloge delovanja ZSMS in mlade pripravili na volitve v letu 1982.

V soboto, 17. oktobra, pa so se sestali na svoji redni seji člani COP pri predsedstvu OK ZSMS Hrastnik, kjer so si zastavili novo organiziranost centra v smislu strokovne uredniške skupine mladih. V tej OK ZSMS izdajajo glasilo Bilten in enkrat tedensko Informacije o delu OK, komisij, centrov in OO ZSMS.

V ponedeljek, 26. oktobra pa je v Trbovljah potekala volilno-programska konferenca OK ZSMS, kjer so izvolili novo vodstvo in si zastavili obsežen in bogat program delovanja. V zadnjem času se v tej občini mladi intenzivno ukvarjajo z zaposlovanjem, kar je ena od najbolj perečih tem s katero se mladi soočajo.

Mladi DO Elektroelement Izlake sa se sestali 26. oktobra s predstavniki ZSMS Svit Kamnik. Goste so najprej popeljali na ogled proizvodnih prostorov in jih seznanili s samo proizvodnjo in njenimi rezultati. Na skupni seji pa so si zastavili naloge, ki jim bodo služile za most sodelovanja. Za prvo nalogo so si zastavili izvedbo športnega srečanja, ki ga bodo organizirali 7. novembra. Srečanje bo obsegalo sledeče športne panoge: odbojko, mali nogomet in košarko. V omenjeni sredini se zavzemajo za pobudo OK ZSMS, naj se ustanovi aktiv štipendistov, saj je bilo na zadnji seji prisotnih okoli 20 štipendistov. Seveda pa se mladi zavedajo, da stojijo pred njimi odgovorne naloge za izvedbo priprav na volitve 1982.

3. novembra pa je potekala v OO ZSMS Energoinvest Var-

DO RGD, TOZD RIG že nekaj mesecev izdeluje raziskovalno progo v Hrastniku — rov za odvodnjavanje vode izpod zemeljskega plazu pri »pošti«. O tem raziskovalnem rovu in težavah okrog zemeljskih plazov je v prejšnji številki našega glasila opisal stanje Franc Selan, dipl. inž. rud.

Foto: J. Kirič

nost Zagorje volilno-programska konferenca, na kateri so kritično in samokritično spregovorili o lastnih slabostih, ki so ovirale akcijsko delovanje omenjene sredine. Spopad s kampanjskim delom, nezainteresiranostjo članstva, slabim informiranjem in konec koncev slabo povezanostjo z DPO nalaga temu 150 članskemu kolektivu OO ZSMS veliko odgovornost, ki bo težila k zaostrovanju odgovornosti vseh, v prvi vrsti pa mladih komunistov. V novem programu dela je veliko obetajočih sprememb in smernic, ki spodbujajo, vendar pa bo najvažnejše delo in akcija, ki jo bodo mladi izvajali v vsakdanji praksi.

V teh dneh se je sestalo tudi predsedstvo GIP TOZD Gradbeništvo. Članstvo je izdelalo program aktivnosti za mesec november in december. V pozitivnem smislu pa so ocenili tu-

di lokalno MDA Marela 81, ki so jo pripravili v sodelovanju z mladimi OO ZSMS Kisovec — Loke. Evidentirali so enega člana za ZK. Mladi v tej sredini se dokaj dobro vključujejo v samoupravo delovne organizacije, kot tudi delo DPO.

31. oktobra so izvedli volilno-programsko konferenco mladi v OO ZSMS Franc Farčnik. Tudi v tej sredini so v zadnjem času spopadajo in soočajo s problematiko nezainteresiranosti članstva, ki pa ga bo potrebno z zaostritvijo odgovornosti in konkretnimi zadolžitvami odpraviti.

Komisija za SLO, kulturo in COP pri predsedstvu OK ZSMS Zagorje je pripravila od 6. do 9. novembra vojaško razstavo za nabornike, rojene v letu 1963.

Člani ŠPK Zagorje so 6. novembra na seji spregovorili o vključevanju študentov v delo ŠPK in se pripravili na vsakoletni smučarski sejem.

Na posvetu s predsedniki (6. novembra) OO ZSMS tako iz KS, OZD in šol so osrednjo pozornost namenili pripravi na skupščinske volitve v letu 1982. Namreč še vedno je prisotna premajhna aktivnost OO ZSMS pri samem evidentiranju tako v skupščine SIS, kot same zборе SO. 30. oktobra so bili znani sledeči rezultati: v skupščinske zборе DPS je bilo predlaganih 145 mladih ali 14,7 %, za skupščine SIS 403 mladih ali 16,6 %, skupaj torej le 548 mladih.

Na zadnji seji sekretariata OK ZSMS Zagorje so imeli razgovor s Titovimi štipendisti, ki jih je v zagorski občini pet. Poudarili so njihovo vključevanje v delo OK ZSMS, kot tudi v same OO ZSMS, kjer bivajo.

Drago Jamnik

RUDIS-ova prizadevanja za izvoz

Koncem oktobra je potekal v prostorih skupnosti RUDIS razgovor o poslovni usmeritvi in prihodnjih načrtih. Na razgovoru so sodelovali tudi Štefan Korošec, član predsedstva CK ZKS, Andrej Verbič, predsednik Gospodarske zbornice Slovenije, Lojze Fortuna iz GZS, Martin Mlinar, podpredsednik republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije in Vlajko Krivokapič. Sodelovali pa so v razgovorih tudi člani KPO RUDISA in nekateri drugi vabljeni.

Govor je bil o oblikovanju predlogov za odstranjevanje problemov, ki otežujejo hitrejši in obsežnejši izvoz izdelkov, tehnologije in tehnološke opreme v dežele v razvoju. Predvsem je treba povečati izvoz v države v razvoju, pri čemer pa ne smemo zanemariti našega znanja in naše tehnologije.

Naše združeno delo si lahko zagotovi stalno navzočnost v deželah v razvoju, le če bomo izvažali našo tehnologijo in opremo, pa tudi nekatere izdelke. Večji prodor izvoza v te države pa ovira vrsta domačih problemov. Gre v prvi vrsti za nepovezanost naše trgovinske mreže, premajhen pretok informacij, delno lastnih predstavništev, problematiko plačevanja investicijskega uvoza s surovinami, kompenzacije, financiranje predinvesticijskih del z dobavljeno opremo, kreditiranje itd. Tudi vprašanje izvozne stimulacije za izvajanje investicijskih del v tujini ni rešeno. Veliko oviro predstavlja še vedno naša prevelika razdrobljenost finančnih in kadrovskih zmogljivosti.

Pred 22 leti so poslovno združenje RUDIS, kar pomeni Rudarsko industrijsko skupnost, ustanovili takratni Rudnik rjavega premoga Trbovlje-Hrastnik, Investicijski biroji Trbovlje in Strojna tovarna Trbovlje. Prvo pogodbo za de-

lo v tujini so sklenili leta 1961 v vrednosti 932 dolarjev, letos pa je 36-članska poslovna skupnost RUDIS sklenila posel v vrednosti 88 milijonov dolarjev. To leto predvidevajo, da bodo ustvarili skupno 6,63 milijard din, od tega na zunanjem trgu 4,8 milijard din celotnega prihodka. Skoraj dve tretjini bo ustvarjenega na konvertibilnem področju, ostalo pa v socialističnih državah in državah v razvoju. (tl)

TET bo zgradila

METEOROLOŠKI POSTAJI V
PRAPROTNEM IN NA
ZELENI TRAVI

Do Termoelektrarna Trbovlje si že dolga leta prizadeva za zmanjšanje onesnaževanja okolja oz. zapraševanja in zapipljevanja, ki ga zpovzročajo z obratovanjem posameznih blokov. Vemo, da so pred leti zgradili najvišji dimnik v Evropi. Z njim so bili doseženi pomembni rezultati pri zmanjševanju onesnaževanja okolja, pa tudi pri zmanjševanju obsega nastalih škod.

Sedaj pa pristopajo k postavitvi dveh novih meteoroloških postaj; ena bo stala v Praprotnem, druga pa na Zeleni travi. Za gradbena dela so predvideli blizu 800 000 din. Posebna sredstva pa so namenjena nabavi opreme.

Ko bosta obe meteorološki postaji zgrajeni in opremljeni, bodo odgovorni tovariši v DO TET zanesljivo pripravili za naše bralce širšo informacijo o vzrokih za postavitve teh postaj, njihovem funkcioniranju in koriščenju.

Električna energija dražja

Republiška skupnost za cene je 29. oktobra 1981 med drugim obravnavala tudi predlog

pristojnih organov za povečanje cen električne energije. Sklenili so, da se električna energija z veljavnostjo od 1. novembra dalje podraži za 8 %. Predlog za povišanje cene električne energije je bil višji, saj so v drugih republikah povečalico električne energije od 20 do 32 %. Elektro gospodarstvo bo s podražitvijo dobilo do konca letošnjega leta skupno 249 milijonov din. Vsa ta sredstva pa bodo v glavnem namenjena za razširjeno reprodukcijo elektrogospodarstva. Ker se cena ni povišala v skladu s predlogom, bodo seveda tudi vnaprej ostali odprti problemi finansiranja razvoja slovenskega elektrogospodarstva. Sredstev za dokončanje vseh načrtovanih elektroenergetskih objektov bo namreč absolutno premalo, zato so bistveno upočasnili dela pri gradnji hidroelektrarn Mavčiče na Savi in Solkan na Soči. Ustavljena je tudi večina del v rudniku urana Žirovski vrh. Precejšnja sredstva iz elektrogospodarstva pa že leta in leta požira jedrska elektrarna v Krškem. O razporeditvi razpoložljivih sredstev odloča ISE, t. j. samoupravna interesna skupnost elektrogospodarstva Slovenije.

Od 1. novembra t. l. dalje bodo plačevala gospodinjstva, ki imajo enotarifno merjenje 2,67 din/KWh električne energije namesto sedanjih 2,47 din. Gospodinjstva, ki imajo dvotarifne števec pa bodo plačevala za elektriko obračunano po višji tarifi 2,98 din (doslej 2,76 din) in za elektriko obračunano po nižji tarifi 1,49 din (doslej 1,38).

Ta podražitev električne energije v letošnjem letu je že druga. Spomladi se je podražila za 10,4 % (zahtevana je bila 27 %). sedaj se je podražila za 8 % (predlog je bil za 15 % povišanje).

Republiška skupnost za cene je skupno s slovenskim izvršnim svetom menila, da je v sedanji gospodarski situaciji 8 % podražitev največ, za kolikor je bilo mogoče v tem trenutku povečati ceno električne energije.

Praznovali smo 75 let predšolske vzgoje v občini Hrastnik

srečni cicibani v novem domu in pri delu

Minil je mesec dni, odkar smo se vselili v nov dom, ki so ga zgradili s samoprispevkom občani občine Hrastnik za predšolske otroke sedanjih in bodočih generacij.

Potrebe in želje mladih družin v Hrastniku v zgornjem delu KS so bile prisotne že vrsto let, saj so se predšolska dejavnost in potrebe staršev hitro širile in zahtevale celovito reševanje problema za vso predšolsko generacijo.

V letu 1969 smo adaptirali iz bivšega zdravstvenega doma sedanjo enoto Rudnik in zadoštili potrebam tedanjega časa. Kmalu smo začutili, da postajajo prostori pretesni, iz leta v leto je bilo več odklonjenih otrok ali preusmerjenih v enoti Center in Dol, kar seveda ni bilo v skladu s potrebami in željami mladih družin.

Na tiho smo upali, da se bodo vsi še bolj pereči problemi v vzgoji in izobraževanju rešili, in da bomo končno tudi mi prišli na vrsto z našimi potrebami.

Želja se nam je izpolnila. Že v letu 1979 so se občani našega mesta odločili, da s samoprispevkom poskrbijo tudi za najmlajši rod.

Skrbno smo se pripravljali že v programskih zasnovah, analizirali potrebe in snovali načrte za novi dom, tako kot narekujejo normativi za gradnjo tovrstnih objektov.

Pred začetkom izdelave načrtov so v občini imenovali gradbeni odbor iz vrst občanov, ki so pokazali polno pripravljenost za delo.

Zavedali smo se, da mora biti naš dom v središču naselij, da bodo starši in otroci imeli dom, pri roki, da bodo otroci živeli v okolju, najbližjem svojemu domu.

Prostor, kjer stoji naš dom, je bil že vsa leta v preteklosti uporabljen za namene dejavnosti otrok in mladine.

»Dolinica« na Logu je bila res primerna parcela, saj je v središču najgostejšega naselja v občini sedanje in bodoče gradnje stanovanj, zato je bila odločitev enoglasna: »Preseliti se želimo v Dolinco«, smo si mi, planerji in otroci neizmerno želeli.

Soglasja so dali vsi občani in projektanti.

Risali in snovali smo objekt. Predvsem mi delavci s področja predšolske vzgoje smo v željah imeli več variant objekta, ki pa smo ga podredili skupnim ciljem v skladu s sredstvi in zamislili projektanta ter investitorja in Skupnosti otroškega varstva Hrastnik.

Predsednik gradbenega odbora, Leopold Grošelj je svojo funkcijo in dolžnost resno vodil in projekt z vsemi soglasji ter s sredstvi, ki so se zbirala poleg sredstev iz samoprispevka, uspešno z gradbenim odborom, uskladi.

Delo je bilo zahtevno in odgovorno, saj nam je čas gradnje prinašal znova nove zahteve, širše družbene usmeritve, ukrepe in zakonsko postavljene zahteve.

Usklajevali smo, se dogovarjali in iskali razne možne ugodne rešitve.

Uspevali smo, prihajali do zaprek, pa vendar smo dosledno in vztrajno ostali na začrtani poti planiranja. Odstopanja ni bilo. Objekt smo zakoličili v tednu otroka v oktobru 1980.

V začetku so dela potekala počasi, saj je nagajalo močno jesensko deževje, kasneje mrzla snežna in dolga zima. Težko smo dočakali, da so zidovi konč-

no dobili podobo s streho. Potem je bilo lažje, notranja dela so stekla skoraj po prvotnem planu. Funkcionalnost in toplotna doma je prihajala vsak dan bolj do izraza.

Veselili smo se in prihajali skupaj z otroki in starši gledat. Ugibali smo, »Ali bo res v letu dni, v tednu otroka otvoritev?« Dela so se kar kopičila, obrtniki so hiteli, kakor da bi jih gnale velike otroške želje »Prosimo, pohitite, težko že čakamo.« Strpno in delovno smo pripravljali in čakali, da bo naš tako težko pričakovani dom dokončan.

Teden otroka se je z naglico bližal, okrog doma je bilo še vse v neredu. Bodo zmogli, ali bo končno uspela tekma s časom in materiali, s sredstvi. Nismo zgubili upanja, bili smo polni želja in odprtih rok za delo.

Pripravljali smo se vsi. Mi vzgojitelji smo že v času poletnih počitnic, ko je bilo manj otrok v naših domovih, izdelovali vse potrebno za opremo dojenčkov, šivali in ustvarjali smo ljubkovalne igrače, otroško perilo, pripravljali aplikacije za flanelograme, razne didaktične igre, igrače, vse za dekoracijo in drugo, kar je potrebno, da novi prostori dobe potrebno podobo za čim boljše počutje otrok.

Tudi otroci so nam pomagali z izdelki, risbicami, pobudami. Starši so prav tako doprinesli svoj delež, saj so pošiljali v vrtec razne odpadne materiale, jesenske plodove in vse, kar smo jih zaprosili, ali so se sami domislili.

Bili smo enotni in ustvarjalni. S skupnimi močmi, z vsemi dejavniki, ki so bili kakorkoli soudeleženi pri ustvarjanju in delu, smo končno v tednu otroka

razobesili zastave za praznični dan.

To je bil petek, 9. oktobra 1981.

Zastave so že plapolale, zbirali so se otroci in starši k otvoritvi, mi pa smo razlagali s kamionov še zadnje pohištvo in urejali prostore in podili zamudne obrtnike iz hiše.

»Uspelo je,« smo si ob treh popoldne rekli. Vse je bilo nared. Hrastniška godba na pihala se je že uro pred otvoritvijo zbrala in igrala promenadni koncert. Starši in otroci so se zbrali v Dolinici, na hribčkih, odpirali so okna stolpnic, babice in dedki so prihajali v spremstvu otrok in staršev, družbenopolitični delavci so se odzvali našemu vabilu, naše kolegice iz sosednjih vrtcev in izobraževalnih organizacij so prihajale z darili za otroke.

Ničesar ni manjkalo. Kako nenavadno, ni bilo problemov, celo leto pred tem pa veliko.

»V zadovoljnim ustvarjanju se v marsičem uspe,« smo si rekli in se pridružili množici za slavnostni program.

Kako tudi ne!

Ta dan smo praznovali 75-letnico ustanovitve prvega vrtca v Hrastniku in 35 let socialistične predšolske vzgoje.

Slavnostna govornika, predsednik občine in najstarejša vzgojiteljica in ravnateljica, sta podala prikaz našega celotnega razvoja in trenutek sedanjega časa in pomena naše dejavnosti v družbeni skupnosti.

Slavnost so obeležili cicibani s pesmijo in plesom belokranjskih kol in recitacijami v pozdrav ter godba na pihala.

V vseh prostorih smo pripravili prikaz dejavnosti in sredstev »Vse za otroka«.

Marsikaj so lahko občani videli in spoznali. Ustvarjalnost otrok, vzgojiteljevo delo za otroke, razna vzgojna sredstva za igro, za dosego športne značke, slikanice, vse potrebno za vzgojo in nego dojenčkov, razstavo slik preteklih dejavnosti skozi leta razvoja in še marsikaj, kar se je videlo v sleherni sobi prostorov.

6-letna Alja je narisala s flomastrom risbico »Moj vrtec«. Risbico predstavlja novo zgrajeni otroški vrtec v Hrastniku, v takoimenovani »dolinici«.

Okolice pač nismo uspeli urediti. Za dan mladosti bo že urejena. Takrat bomo svoje dejavnosti prikazali tudi z delom otrok na igrišču.

Zadovoljni in srečni smo. Živimo polno in ustvarjalno življenje v naši lepi domovini in med občani, ki nenehno s svojim delom prispevajo delež tudi za nas, kar jim bomo vrnil, ko odrastemo in bomo sami ustvarjali.

Hvala vam občani občine Hrastnik!

Dovolite mi še, da vam predstavim velikost, funkcionalnost in prostorsko zasedenost novega doma. Komplex vzgojno varstvene ustanove je sestavljen iz gradbenega objekta, ki ima 783 m² površine in iz 3500 m² zunanjih površin. Vsi prostori za otroke so usmerjeni proti jugovzhodu z izhodom na zunanje površine in pokrito uto za delo pod streho ob dežju. Znotraj je zgradba razdeljena na dva vhoda — za starejše in mlajše otroke, deli jo hodnik, ki meji prostor za otroke od prostora uprave in kuhinje.

V zgradbi je osem igralnic, šest za predšolske otroke in dve za dojenčke. Vsi prostori so funkcionalno oblikovani in prostorninsko usklajeni po normativih. Pohištvo je primerno in

standardno za vsako starost otroka posebej.

Stene so prebeljene z belo barvo, pleskano pa je z rdečo in temno rjavo barvo, kar daje notrajnosti čist in topel ter usklajen videz. Kuhinja je centralna za celo vzgojno varstveno organizacijo, iz nje bomo razvažali hrano v vse ostale enote. Centralna je tudi pralnica. Uprava poseduje najmanjši del prostorov, vendar pa so tudi ti racionalno razporejeni.

V domu je prostor za 126 predšolskih otrok od 2 do 7 let in 28. dojenčkov od 8. meseca do 2. leta.

Prispevek staršev za bivanje otroka z vsemi uslugami in hrano je za predšolskega otroka do 1470 din ter za dojenčka 30 % dražje z ozirom na specifičnost dela in potrebo otroka in znaša 2.027,00 din mesečno. Obračunavamo po diferencirani lestvici in kriterijih, ki upoštevajo strukturo družine.

Ustanova je v tem trenutku zasedena 85 %, nekaj otrok še pričakujemo. To so najmanjši, ki bodo prišli k nam po končanem materinem porodniškem dopustu. Sporočamo staršem, da je še nekaj prostih mest. Računamo, da bo dom do decembra polnoštevilno zaseden.

Delo v ostalih enotah poteka tako, kakor v preteklosti, s tem

da nismo več obremenjeni preko normativov, ampak tako, kot je potrebno.

S pridobitvijo nove ustanove smo odprli tudi razvojni oddelk za otroke, ki so potrebni individualnega vzgojnega dela in posebne nege in varstva. Skupno je v organizaciji 370 rednih otrok in 30, ki hodijo dvakrat tedensko.

Enota Log 120,

Enota Rudnik 95,

Enota Dol 90,

Enota Center 37,

Enota Steklarna 28,

Razširjena dejavnost 30.

Poslujemo od 5. ure zjutraj do 14.30 oziroma 15. ure. Ob ponedeljkih in sredah izvajamo tudi razširjeno dejavnost za vse tiste otroke, ki niso vključeni v dnevno varstvo in vzgojo. Ta dejavnost poteka v enoti Center od 16. ure do 17.30.

S tako razširitvijo in organizacijo smo zadostili potrebam vseh staršev ter zajeli 43 % vseh predšolskih otrok v občini.

Tako izgleda naš novi dom in naša organizacija. Dokončno podoba in vraščenost v okolico bomo dali s svojo ustvarjalno prisotnostjo in delom v slehernem trenutku v skrbi za otroka in v skrbi za ohranitev vloženih sredstev občanov za našo dejavnost.

Zavedamo se, da bomo morali skrajno racionalno in skrbno gospodariti, da bo naše delo odraz vaših potreb in želja in seveda potreb naših otrok sedanjih in bodočih generacij.

Pridite na ogled, dobrodošli boste v našem in vašem domu.

Cicibani občine Hrastnik in kolektiv VVO se vam najiskrenejše zahvaljujemo za razumevanje in pomoč.

Vida Logar

Petindvajset let Delavskega doma v Trbovljah

Na dan republike 29. novembra 1956 je bil dograjen in slavnostno odprt Delavski dom v Trbovljah. Minilo bo torej 29. novembra 1981 četrto stoletje odkar ga je Miha Marinko, takratni predsednik Ljudske skupščine LRS, odprl in predal javnosti v uporabo. Otvoritvenega slavlja se je udeležilo okrog pet tisoč občanov in gostov. Ob tej priliki je predsednik gradbenega odbora Lojze Ribič navzoče in ostalo javnost seznanil z vzroki za zgraditev novega doma, s potekom gradnje in otvoritvenimi pripravami. V naslednjih dneh so se zvrstile številne prireditve domačih izvajalcev v počastitev otvoritve novozgrajenega doma.

Še pred otvoritvijo doma je takratna občinska skupščina Trbovlje ustanovila posebni zavod Delavski dom. Začel je poslovati takoj po otvoritvi. Po znanih podatkih je bilo v petindvajsetih letih organiziranih

v domu, v vseh njegovih prostorih, preko triindvajset tisoč prireditev, gledaliških, glasbenih, filmskih, akademij, pomembnih proslav, predavanj, zabavnih prireditev, likovnih, gospodarskih in drugih razstav, večje število manifestacij tudi zveznega značaja itd. V tem številu pa niso vštete vaje raznih društev in sekcij, ki imajo v domu svoje prostore; tudi teh je bilo v tem času več tisoč. V 25 letih obstoja Delavskega doma je bilo 12,5 milijonov obiskovalcev.

Zgradba doma, kakor tudi naprave v njem, je bila v vseh teh letih dobro vzdrževana ob razmeroma skromnih sredstvih. Na zgradbi in v njej skoraj ni opaziti vidnejših znakov četrtoletnega delovanja. Dom je organiziral v lastni režiji številne kulturne, izobraževalne in zabavne prireditve, posebno kadar ni bilo organiziranih prireditev domačih ansamblov. Delavski dom je prvičkrat v Tr-

Spemladi leta 1953 je bil slavnostni začetek gradnje Delavskega doma v Trbovljah. 29. novembra 1956 je bil dom slavnostno odprt. Letos poteka 25 let odkar je bil dom dograjen in dan občanom v uporabo.

bovljah v letih 1957-1964 organiziral abonmajske, gledališke in koncertne prireditve in redna obiskovanja Opere SNG iz Ljubljane. Uprava doma, kakor tudi samoupravni organi so v vseh letih odkar obstaja in deluje ob največji skromnosti in odpovedovanju upravljali z zgradbo in napravami in skrbeli za to, da je dom v vseh 25 letih deloval nepretrgano, brez slehernih prekinitev. Vsa dela, ki so bila opravljena v domu, je izvajal razmeroma majhen kolektiv z vso zagnanostjo in razmeroma nizkih osebnih dohodkih. Lahko bi rekli, da so dela izvajali tudi kot ljubitelji oz. amaterji, ker za opravljeno delo pač niso mogli biti bolje nagradjeni, kot je bilo sredstev na voljo.

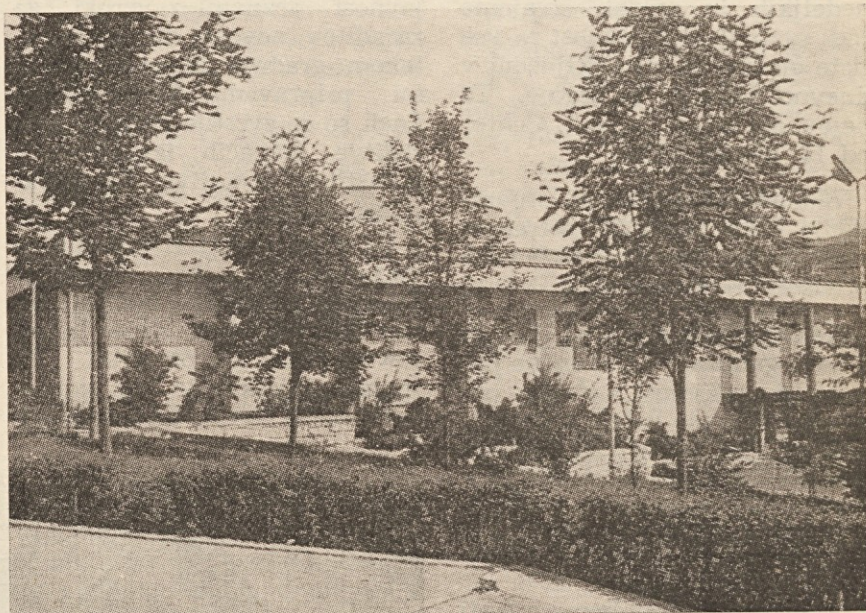
Dom vzdržujejo deloma iz lastnih prihodkov, deloma pa iz dotacije. Do leta 1971 je potekalo financiranje iz proračuna občine Trbovlje, od tega leta dalje pa poteka preko Kulturne skupnosti Trbovlje. V domu imajo svoje prostore sekcije Svoboda Center, preostali prostori so koriščeni za šolski center, Revirsko delavsko univerzo, Radio Trbovlje, Zvezo kulturnih organizacij; prostore pa so v preteklih letih koristile tudi druge organizacije npr. Glasbena šola, Stanovanjsko podjetje, Družbenopolitične organizacije itd. Modernizacija doma je šla v vseh letih vstric z možnostmi oz. v skladu s sprejetimi smernicami družbenoekonomskega razvoja. V tem času so bila opravljena najnujnejša popravila, obnova strehe, ogrevalnih naprav, zamenjava naprav na odru in vrsta drugih dotrajanih osnovnih sredstev in inventarja.

Kolektiv pa je za to srednje-ročno obdobje pripravil svojo razvojno orientacijo, ki se v glavnem nanaša na vzdrževanje in modernizacijo doma in naprav, za povečanje števila prireditev in njihovega obiska itd.

Delavski dom je v vsem času svojega obstoja bistveno vplival na kulturno dogajanje v Trbovljah. To dokazujejo številne vsakodnevne prireditve,

Na pročelju Delavskega doma je znani slovenski slikar Marij Pregelj izdelal mozaik, na katerem so v glavnem motivu iz rudarskega življenja, pa tudi motivi iz kulturnega udejstvovanja prebivalcev trboveljske doline.

Delavski dom Trbovlje je bil v vseh teh letih svojega obstoja kakor čebelji panj, v katerega se stekajo številni pridni, delavoljni in kulture željni občani.

številni obiskovalci, pa tudi številni gostje. Spričo doseženih rezultatov in skromnih možnosti se ne hote vsiljujejo primerjave z delom nekaterih podobnih institucij, ki ob boljših pogojih in večjih sredstvih dosega razmeroma slabše rezultate.

Občanom v Trbovljah lahko posredujemo sporočilo, da so bila razpoložljiva sredstva koriščena najbolj smotrno, naj-

bolj gospodarno in učinkovito. To dokazujejo kot smo že navedli številne prireditve pa tudi razmeroma dobro ohranjena zgradba vključno z napravami. Dana sredstva niso bila vložena zaman.

Upamo, da bo Delavski dom tudi v naslednjih letih odigral tako pomembno vlogo kot doslej pri vseh oblikah osveščanja naših občanov.

Tine Lenarčič

Mladinski pevski zbor Trbovlje je znova navdušil

V petek, 6. novembra t. l. je v večernih urah na samostojnem koncertu nastopil mladinski pevski zbor Trbovlje pod vodstvom dirigentke Ide Virt. Nastopili so s programom narodnih in borbenih pesmi v počastitev 40-letnice OF, 9. kongresa ZKS in 12. kongresa ZKJ. Polni dvorani poslušalcev se je zbor predstavil v prvem delu z dokaj težkim programom. Med skladbami je prav gotovo prednjačila Danila Švare: Kurirček Andrejc, v drugem delu programa pa skladba Jakoba Ježa: Po jezeru, v novi priredbi.

Zbor se je predstavil v zmanjšanem obsegu, saj je nastopilo tokrat 67 mladih pevcev, medtem ko smo prva leta po ustanovitvi zbora poslušali isti zbor, ki je štel tudi od 110 do 120 pevcev in pevk. Zaradi skrčenja je zbor dosegel večjo homogenost, večjo zlitost glasov, večjo zbranost in v celoti kakovostnejšo predstavitev. Pri posameznih pesmih so nastopali tudi zborovi solisti, nekatere pesmi pa so spremljali s klavirjem. Zbor je požel pri poslušalcih izredno navdušenje, zato so na koncu dodali še tri pesmi. Čeravno so ponavadi zapeli Adamičevo Mi smo pa od tam doma ob začetku koncerta, so jo tokrat zapeli na koncu, poleg svoje himne, ki jo je zložil prav zanje Jože Skrinar.

Predstavnica upravnega odbora tega zbora Martina Đokić je v odmoru orisala delo zbora, pri tem pa poudarila, da nekateri delovni kolektivi izredno dobro sodelujejo z mladinskim zborom, predvsem ISKRA Trbovlje, Mehanika ter naša DO Termoelektrarna. Imenovali so prvega kolektivnega častnega člana tega zbora, in to REK EK — DO Termoelektrarna Trbovlje. Predstavnici tega kolektiva so izročili priznanje. K temu priznanju veljajo tudi naše čestitke.

Na tem koncertu se je zbor vnovič predstavil kot izredno homogen pevski kolektiv, čeravno se je sestav zbora zelo »pomladil«, saj je medtem že prišlo do prve t. i. generacijske spremembe. Precej mladih pevcev je prenehalo s petjem v zboru in precej novih se je vključilo. Poleg mladinskega deluje tudi otroški pevski zbor, ki tvori podmladek mladinskega pevskega zbora. Prvikrat se je mladinski zbor predstavil v letu 1978, čeravno je bil ustanovljen v začetku šolskega leta 1977-78. Letošnji koncertni spored je bil četrti po vrsti, doslej je imel poleg nastopov v Trbovljah več koncertov tudi v drugih krajih Slovenije in Jugoslavije.

Zboru tudi tokrat želimo, da bi uspešno nadaljeval s svetlimi tradicijami mladinskega zborovskega petja. Priznanja veljajo vsem — tako pevcem kot tudi dirigentki in članom upravnega odbora, ki so doslej vložili mnogo truda in naporov za vnovično renesanso mladinskega zborovskega petja v Trbovljah.

T. Lenarčič

Prvo srečanje mladih literatov iz Zasavja

Zveza kulturnih organizacij Slovenije — odbor za literarno dejavnost, je pred tedni razpisal natečaj za literarne prispevke občanov, ki se poizkušajo v raznih oblikah literarnega izražanja, bodisi vezani ali pa nevezani besedi, za območje Zasavja.

Do odrejenega roka se je prijavilo s svojimi prispevki sedem mladih literatov. Njihova dela so bila šifrirana in jih je pregledala tri-članska žirija, v kateri so bili Fanči Moljk iz Hrastnika, Aleš Gulič iz Trbovelj in Nande Razboršek iz Zagorja. Prispela dela so ocenili in jih pripravili za javno predvajanje.

Zveza kulturnih organizacij Trbovlje — odbor za literarno dejavnost, je pripravil literarni večer 16. novembra 1981 ob 17. uri v čitalnici knjižnice Toneta Seliškarja v Trbovljah. Tega večera se je udeležilo okoli 40 občanov, navzoči so bili

V času od 16. do 31. oktobra 1981 je potekala v likovni galeriji Trbovlje v Delavskem domu tradicionalna likovna razstava del članov likovne sekcije DOLIK s pobratenih Jesenic. Na kratko smo o tem poročali že v prejšnji številki našega glasila.

Foto: TRBOVLJE

tudi vsi avtorji — mladi literati. Večer je povezoval Jože Skrinar, dela pa so brali avtorji sami, deloma pa člani gledališča Svoboda — Center.

Na tem večeru so bila prebrana dela naslednjih mladih pesnikov in pisateljev — začetnikov iz zasavskih revirjev, in to:

- iz Hrastnika:
Vida Logar (pesmi)
Lojzka Mikanovič (proza)
- iz Trbovelj:
Miha Gosak (pesmi)
Milena Bravec (pesmi)
Samo Jurčič (proza)
- iz Zagorja:
Iztok Živko (pesmi)
- iz Jevnice:
Jani Jarant (pesmi)

Med posameznimi točkami so izvajali program gojenci glasbene šole iz Trbovelj s klarineti in flautami.

Predstavnica ZKO Slovenije Vida Breskvar je na koncu dala kratko mnenje tako o predloženih prispevkih, kakor tudi o poteku večera. Bilo je namreč prvo srečanje mladih literatov začetnikov v revirjih.

Odbor za literarno dejavnost pri ZKO Trbovlje ima v načrtu, da bo v tej kulturni sezoni še večkrat pripravil podobne literarne večere. (tl)

Knapovska podoknica

Ančka, odpri!

Ja, France, a s'ti?

Jest sem, ja, Ančka,
a veš kulk' trpim?

Mam' puklež na ram pa štuk
med nogam.

Hitr' gor pejd; mam' večerjo za
tri.

Regrat zelen pa funšterc okrogu,
ku sonce r'men.

Oh. Ančka, kulk' te mam r'd,
jest te bom lubu do bel'ga dne,
pa tud' če se pojstla nama podre.

Mihael Gosak

USPEH FOTO — KINO KLUBA GIMNAZIJE TRBOVLJE

V letošnjem šolskem letu, ko so pričeli tudi v gimnaziji in ekonomski šoli z usmerjenim izobraževanjem, so ustanovili foto-kino klub, ki ga vodi mentor prof. Franc Kopitar, ak. slikar.

Koncem oktobra t. l. so že posneli 6-minutni barvni film, 8 mm, na temo »Trbovlje«. S tem filmom se je krožek prvič predstavil v Celju na 17. srečanju najmlajših filmskih ustvarjalcev Slovenije. Dosegli

so dober uspeh, saj so pri kritiku Boštjanu Vrhovcu, katerega prispevek je bil objavljen v Biltenu, poželi lepo priznanje.

Napisal je naslednje:

»Trbovlje: reportaža, ki presega okvire svojega žanra, saj s poetičnostjo in toplino predstavlja kraj ne le po vidnih vtisih, temveč takšnega, kakršnega čuti tam živeči človek.«

Film namreč na kratko — skop opisuje kraj Trbovlje z njegovimi najpomembnejšimi značilnostmi. Mladim filmskim ustvarjalcem in mentorju velja jo iskrene čestitke! (tl)

Proizvodnja premoga v jugoslovanskih premogovnikih v letu 1981 in 1980

	I — IX 1981	I — IX 1980
Celokupna proizvodnja vseh vrst	38,027.000	33,801.000
Od tega:		
— črni premog	285.000	297.000
— rjavi premog	7,807.000	7,203.000
— lignit	29,272.000	26,301.000
Rudniki črnega premoga so dosegli naslednjo proizvodnjo:		
— Istarski — Raša	190.000	183.000
— Ibarski rudnici	70.000	84.000
— Vrška Čuka	25.000	31.000
Rudniki rjavega premoga so dosegli naslednjo proizvodnjo:		
— Banovići	1,673.000	1,679.000
— Kakanj	1,301.000	1,229.000
— Djurdjevik	1,007.000	1,069.000
— REK Edvarda Kardelja — DO ZPT	992.000	961.000
— Združeni rudniki rjavega premoga		
Srbije	573.000	663.000
Resavsko Moravski bazen	245.000	275.000
Bogovina	151.000	133.000
Aleksinac	99.000	136.000
Soko	71.000	100.000
Jasenovac	6.000	18.000
Zenica	705.000	590.000
— Breza	588.000	455.000
— Mostar	157.000	197.000
— Kamengrad	255.000	162.000
— Miljevina	155.000	148.000
— Kanižarica	87.000	88.000
— Senovo	88.000	88.000
— Laško	18.000	30.000
— Tušnica	23.000	19.000
— Ugljevik	153.000	—
— Ivograd	33.000	—

Rudniki lignita so dosegli naslednjo proizvodnjo:

— Kolubara:		
surovi premog	13,482.000	11,532.000
Beroševac	11,096.000	9,562.000
Tamnava	2,386.000	1,970.000
sušeni premog	444.000	384.000
— Kosovo:		
surovi premog	4,850.000	4,707.000
sušeni premog	263.000	297.000
— Velenje	3,693	3,282.000
— Dobrnja — Lukavac	2,198.000	2,622.000
— Kreka (Bukinje — Lipnica)	1,522.	1,659.000
— Kostolac	1,792.000	1,054.000
— Pljevlja:	1,098.000	857.000
Potrlica	869	—
Borovica	229.000	—
— Oslomej	752.000	172.000
— Gračanica	222.000	223.000
— Stanari	166.000	115.000
— Štavalj	30.000	38.000
— Lubnica	41.000	43.000
— Despotovac	18.000	30.000
— Tušnica II	40.000	27.000
— Muhadžer Babuš	29.000	14.000
— Bajovac (Kraljevo)	1.000	8.000

Povzeto iz informacij CL Rudarskega instituta Beograd, september 1981.

Rudarstvo in energetika doma in po svetu

FRIDOBIVANJE PREMOGA V KOVINU

V Vojvodini so v teku obsežne priprave za eksploatacijo nahajališč premoga v kovinskem bazenu, pa tudi za izgradnjo termoelektrarne v Kovinu z zmogljivostjo 600 MW. Gre za izkoriščanje doslej najbogatjšega nahajališča premoga v Vojvodini, ki znaša po doslej ugotovljenih podatkih okoli 200 milijonov ton premoga. Strokovnjaki ugotavljajo, da bi lahko termoelektrarna obratovala na temelju tega premoga 30 let, če bi letno obratovala 5500 ur. Po meddržavnem dogovoru med Jugoslavijo in SSSR je slednja pripravljena kreditirati izgradnjo termoelektrarne v Kovinu v določeni višini. Po programu naj

bi premog pričeli eksploatirati do leta 1978. Hkrati pa naj bi začela obratovati tudi nova termoelektrarna.

Ugotovili so, da so vsa raziskovalna dela v glavnem končana. Do konca leta bo izdelan tudi investicijski program za eksploatacijo premoga. V končni fazi pa je tudi izdelava študije za določitev lokacije za termoelektrarno. Letos imajo zagotovljenih 200 milijonov din za dodatna raziskovalna dela, da bi lahko na podlagi dodatnih podatkov strokovnjaki določili bodoči način odkopavanja premoga.

OBRAT ZA UPLINJEVANJE PREMOGA V FRANCIJI

Francosko državno podjetje za plin je seznanilo javnost, da na-

črtuje zgraditev prvega obrata za uplinjevanje premoga. Stal bo v Le Havru. Poizkusno postrojenje, prvo takšne vrste v Evropi, bo imelo dnevno zmogljivost okoli 1000 ton premoga, letno pa bo izdelalo okoli tristo milijonov m³ plina. Z gradnjo bodo pričeli v prvih mesecih naslednjega leta, z deli pa bodo končali v letu 1985. Za pretvarjanje premoga v plin se bodo po vsej verjetnosti odločili na temelju Lurgijevega načina pretvarjanja. Računajo, da bodo za izgraditev tega obrata porabili 500 mil. FF.

UPLINJEVANJE PREMOGA V ZR NEMČIJI

Zahodnonemška vlada je sprejela sklep, da bo subvencionirala 50 % celokupnih stroškov večjega števila projektov za uplinjevanje premoga v njihovi državi. Pripravljenih je sedem projektov, skupna vrednost pa znaša 4,7 milijard DM. Vladna pomoč v višini 40 % investicijskih stroškov, v izjemnih primerih pa 50 %, bo odobrena za realizacijo tistih projektov, ki po tehnični plati največ obetajo. Po vsej verjetnosti bodo trenutno financirali le tri projekte.

ELEKTROGOSPODARSTVO — KAKO DO DEVIZ?

Na seji delavskega sveta Združenega elektrogospodarstva v Beogradu so pred kratkim obravnavali proizvodni načrt za leto 1982. V prihodnjem letu lahko računajo na nove zmogljivosti hidroelektrarne Bajina Bašta, ki bo praktično pretvarjala nočno v dnevno električno energijo; drugih pomembnejših objektov na tem območju v tem času ne bo.

Posebej pa so obravnavali vprašanje devizne bilance elektrogospodarstva. V vsaki proizvedeni KWh električne energije je namreč vsebovan tudi del uvožene opreme, katero je treba odplačevati v devizah. V letu 1982 bo treba namreč za najete inozemske kredite plačati precej milijonov dolarjev. Tako bo treba preskrbeti za povračilo skup-

no 135 mil. dolarjev. Ukvarjajo se z vprašanjem, kako priti do teh sredstev. Obstajajo namreč 3 možnosti — z najetjem novih inozemskih kratkoročnih kreditov, da bi lahko pokrili dospele obveznosti, druga možnost je združevanje deviznih sredstev gospodarstva, ki koristijo električno energijo; tretja pa izvoz električne energije, ki pa bi za seboj pritegnila tudi določene posledice.

DOGOVOR O RAZVOJU NUKLEARNE ENERGETIKE

V zveznem izvršnem svetu so pred kratkim podpisali dogovor o temeljih dolgoročnega načrta Jugoslavije za razvoj in uporabo nuklearne energije v energetiki do leta 2000. Dogovor so podpisali predstavniki izvršnih svetov vseh republik in pokrajin ter Zvezni izvršni svet. S tem dogovorom o razvoju in uporabi nuklearne energije v energetiki je predvideno, da bi federacija ter republike in avtonomne pokrajine sprejele ukrepe in zagotovile podporo razvoju tehnologije in proizvodne opreme v naši državi za nuklearni gorilni cikel, proizvodnjo materiala in opreme za nuklearne in podobne potrebe, nadalje za infrastrukturalne nuklearne naprave, kakor tudi za projektiranje in izgradnjo nuklearnih elektrarn in naprav. Na ta način bo zagotovljena dolgoročna zanesljiva proizvodnja potrebnih količin električne energije iz nuklearnih elektrarn do leta 2000.

PREMOG V ČSSR

Pomanjkanje domačih energetskih virov predstavlja stalni problem tudi na Čehoslovaškem. Delno pokriva svoje potrebe iz lastnih virov, delno pa tudi iz uvoza, predvsem iz SSSR. Lansko leto so, na primer, uvozili iz SSSR 17,5 mil. ton surove nafte in derivatov.

Sicer pa je črni in rjavi premog v ČSSR najpomembnejši energetski vir. Z najnovejšim srednjeročnim načrtom do leta 1985 pa je poseben poudarek na črnem in rjavem premogu, ki sta najpomembnejša vira ener-

gije v državi. Poudarek je dan povečani količini in učinkovitosti eksploatacije premoga. Do leta 1985 naj bi se povečala letna proizvodnja na okoli 100 milijonov ton rjavega premoga in lignita in okoli 28 milijonov ton črnega premoga. Tudi v tej državi prevladujejo tendence k preorientaciji na premog, ki je primarni vir energije. Zato pa bodo rekonstruirali obstoječe premogovnike in odprli nekatere nove. Gre za uvedbo najnovejše opreme, ki bo zagotovila stalno in neprekinjeno delo. Precejšnje napore vlagajo v smeri raziskav za čim učinkovitejše izkoriščanje slabših vrst premoga, katerih imajo v tej državi zelo veliko. Posebne napore vlagajo tudi za pridobivanje zemeljskega plina, nuklearnih surovin in nafte. Do leta 1985 bo znašala proizvodnja električne energije v ČSSR okoli 80 milijard KWh, od tega 15 milijard KWh iz nuklearnih elektrarn.

MANJ PREMOGA IZ POLJSKE

Po podatkih poljske vlade se je izvoz premoga iz Poljske zmanjšal na komaj 17,2 milijonov ton, medtem ko so ga še v letu 1979 izvozili 41,4 mil. t. Sicer pa je premog še vedno najpomembnejši poljski vir priliva inozemskih valut in glavna izvozna surovina ostalim socialističnim državam, med katerimi je DDR največji uvoznik poljskega premoga.

ELEKTROENERGETSKA SITUACIJA

V Skupnosti jugoslovanskega elektrogospodarstva so ugotovili, da zadnje deževje ni napolnilo akumulacijskih jezer, reke so bile le osvežene, zato je bilo izboljšanje v jugoslovanskem elektrogospodarstvu le prehodnega značaja. Kolikor več je bilo padavin, toliko večja je bila poraba energije v jutranjih in večernih urah. Dnevno je porabljenih okoli 153 milijonov KWh. Od tega proizvedejo termoelektrarne okoli 85 mio. KWh. Pri tem je pogoj glede na okoliščine, da termoelektrarne

razpolagajo trenutno z zadostnimi količinami premoga, ker rudarji pospešeno delajo v premogovnikih z jamskim kopom, kakor tudi v premogovnikih s površinskim kopom. Termoelektrarne so zavaljo tega »steber« proizvodnje električne energije.

ELEKTRARNE NA LIGNIT V SIBIRIJI

V neposredni bližini mesta Kans v SSSR, ki leži v vzhodni Sibiriji, gradijo energetski kompleks, v katerega okviru bo 30 premogovnikov lignita s površinskim kopom oskrbovalo z lignitom deset elektrarn. S pridobivanjem lignita bodo pričeli leta 1985. Cel sistem energetike na tem območju bo začel delovati s polno zmogljivostjo do konca tega stoletja. Po načrtu naj bi proizvedli letno okoli 350 milijonov ton lignita, ki ga bodo transportirali z gumijastimi trakovi do elektrarn. V načrtu imajo, da bodo določene količine lignita predelali tudi v bencin in druge podobne derivate.

MANJ PREMOGA IZ KOLUBARE

O delu REIK Kolubara smo že večkrat poročali. Tudi tokrat naj omenimo nekaj podatkov o njihovi proizvodnji premoga. Namesto načrtovanih 19 mil. ton lignita v letošnjem letu ga bodo proizvedli letos le 18,2 mil. ton. Razlog za zmanjšanje proizvodnje pa niso rudarji, pač pa zmanjšan obseg obratovanja termoelektrarn Nikola Tesla in Kolubara. Zavaljo tega rudarjem ni kazalo drugega kakor da zmanjšajo ritem svoje proizvodnje.

Kljub temu, da bo manjša proizvodnja premoga, pa nobena od termoelektrarn ne bo ostala brez lignita. Dobila bo odobreno količino premoga.

Drugi razlog, ki vpliva na tempo dela kolubarskega kombinata in njihovih rudarjev, pa je pomanjkanje železniških vagonov. Kombinat ima namreč s svojimi poslovnimi partnerji sklenjen dogovor, da bi v Slovenijo letos dobavili 500 000 ton premoga; doslej, t.j. do srede oktobra t.l. pa so kupcem v Slo-

veniji lahko dobavili le 287 000 ton premoga, in to predvsem na račun pomanjkanja železniških vagonov.

REIK Kolubara ima v načrtu, da bo v prihodnjem letu dobavil porabnikom premoga 20 mil. ton lignita. Tolikšna proizvodnja pa je odvisna od potreb termoelektrarn, od drugih porabnikov premoga, predvsem pa bo to odvisno od možnosti uvoza rezervnih delov za njihove pridobivalne stroje.

PREMOG POSTAJA VSE POMEMBNEJŠI ENERGETSKI VIR NA SVETU

Pred nedavnim je predstavnik ene največjih naftnih družb na svetu dejal, da v bodoče pričakujemo podvojitev sedanje stopnje rasti proizvodnje premoga v svetu od sedanjih 2,5 % letno.

Na ta način bi premog v naslednjih 20 letih pokrival dve tretjini energetskih potreb na svetu. Premog sedaj pokrije 30 % energije na svetu, 48 % pa nafta.

RUDNIK TITOVO VELENJE PRESEGA NAČRT

V REK Titovo Velenje — Rudnik lignita Titovo Velenje so proizvedli v letošnjih prvih 10 mesecih 4,1 milijonov ton premoga, kar je 374 000 ton več kot v enakem obdobju lanskega leta. Zaradi velikih energetskih potreb v Sloveniji in Jugoslaviji so se rudarji tega premogovnika odločili, da bodo do konca leta opravili dodatnih 6 delovnih sobot z osemnajstimi izmenami. Preračunano v tone bo to dalo nadaljnjih 134 000 ton lignita. Za leto so planirali proizvodnjo 4,7 milijonov ton lignita. Od tega bo prejela največji del Termoelektrarna Šoštanj, pa tudi drugi kupci premoga. Skupno jim ga bomo dobavili 4,83 milijonov ton.

Do leta 1985 se proizvodnja v tem premogovniku na 20 odkopih ne bo bistveno menjala. Proizvodnja v višini 4,7 milijonov ton letno je pri obstoječih prilikah največja možna proizvodnja. Za večjo proizvodnjo pa

bi bila potrebna dodatna vlaganja. Za večjo proizvodnjo pa bi bila potrebna dodatna vlaganja. Rudnik se tudi letos ubada s številnimi težavami, predvsem s pomanjkanjem rudarjev. Trenutno je zaposlenih 3600 rudarjev. Precej imajo izostankov z dela, tako da občasno znaša dnevna odsotnost z dela tudi 23 % zaposlenih.

ZAUSTAVITEV OBRATOVANJA NUKLEARNE ELEKTRARNE V KRŠKEM

11. novembra tega leta so po 34. dneh obratovanja in 100 milijonih proizvedenih KWh električne energije v prvi jugoslovanski nuklearni elektrarni ustavili proizvodnjo. Gre za prvi pregled obratovalnih naprav, da odpravijo morebitne pomanjkljivosti, ki jih je sicer med proizvodnjo težko odpraviti. Pri jedrskih elektrarnah je običaj, da zaustavijo obratovanje po testiranju pri moči 50 % skupne zmogljivosti. Ker je nuklearna elektrarna v Krškem obratovala s 50 % zmogljivostjo, so nadaljnje obratovanje za krajši čas ustavili. Pregled je trajal 10 dni, kolikor so predvideli. Po končanem pregledu pa naj bi jedrska elektrarna v Krškem ponovno obratovala, postopoma s 75 % zmogljivostjo, kasneje pa s 100 %.

He Djerdap izpolnila letni načrt

HE Djerdap je do 10. novembra 1981 izpolnila svoj letni načrt. To je še en uspeh tega energetskega giganta, ki je nedavno tega proizvedel 60 milijard KWh električne energije, predno je dopolnil svoje 10-letno obratovanje. Desetletno predvidevanje je ta elektrarna izpolnila že v devetih letih.

Kolektiv te hidroelektrarne je dodal svojim vsakoletnim rekordom še enega. Temu govore v prid ugodni hidrološki pogoji, stalno in neprekinjeno delo, dobro delo vseh zaposlenih ter racionalno izkoriščanje razpoložljivih zmogljivosti objekta, pa

tudi razpoložljivih količin vode. Računajo, da bodo do konca t. l. proizvedli še dodatno milijardo električne energije, kar bo zelo ublažilo sedanjo energetska krizo.

Seminar o izgradnji jedrskih elektrarn

V času od 16. do 20. novembra je potekal v Beogradu v inštitutu Boris Kidrič — Vinča, seminar o planiranju in izgradnji nuklearnih elektrarn v naši državi. Na seminarju so izmenjali izkušnje o planiranju, projektiranju, gradnji, dogovarjanju in financiranju opreme ter o vseh ostalih zadevah, ki se nanašajo na nuklearne elektrarne. Na seminarju so sodelovali številni strokovnjaki z raznih področij. Dobra podlaga temu seminarju je bila zgraditev prve jugoslovanske jedrske elektrarne v Krškem.

Rudnik Djurdjevik — nov površinski kop

Rudnik Djurdjevik v Djurdjeviku, ki je združen v SOZD Titovi rudniki Tuzla in zaposluje okoli 1700 rudarjev, je pred kratkim odprl nov površinski kop »Potočari«. Ta kop bo dajal letno okoli 1 milijon ton premoga. Načrtujejo, da bodo v tem srednjeročnem obdobju pridobili s tega površinskega kopa okoli 4,5 milijonov ton premoga dobre kvalitete. Vrednost nove mehanizacije znaša 250 milijonov din. Eksploatacija premoga na novem površinskem kopu bo trajala okoli dvajset let. Računajo, da znašajo zaloge premoga na tem območju okoli 15 milijonov ton.

REIK Kolubara — TE Nikola Tesla: integracija

Rudarsko energetska industrijski kombinat Kolubara, ki je največji proizvajalec premoga v naši državi in Termoelektrarna Nikola Tesla v Obrenovcu, ki ima tudi največje energetske zmogljivosti pri nas, so se pred kratkim znašli za skupno mizo. Dogovarjali so se o pogojih

združitve TE Nikola Tesla v SOZD REIK Kolubara. Tako bi se znašli pod eno streho združeni premogovniki, predelava premoga transportne temeljne organizacije in energetiki, ki dajejo finalni proizvod, t. j. električno energijo.

Sklenili so, da bo posebna delovna skupina, sestavljena iz strokovnjakov obeh OZD, v doglednem času pripravila program tehnološke in ekonomske upravičenosti integracije. Na nedavnem sestanku medtem ni bilo doseženo soglasje okoli dinamike izgradnje in lokacije za zgraditev novih termoelektrarn na kolubarski lignit. Prav tako so poverili to delo posebni delovni skupini. Gre za vrstni red gradnje bodočih termoblokov bodisi na lokaciji Kolubara ali na lokaciji Vorbis. Predstavniki TE Nikola Tesla so namreč terjali revizijo že sprejetega dogovora, ker smatrajo za večji interes, da bi nadaljevali z izgradnjo dveh preostalih termoelektroagregatov na Vorbisu in da odložijo na kasnejši čas gradnjo termoelektrarne — toplotne v Kolubari. Predstavniki Kolubare pa poudarjajo, da ne žele, da bi bili kot proizvajalci premoga tudi v bodoče privesek elektrarne. Kolubara zastopa tudi stališče, da je treba agregate zgraditi v neposredni bližini premogovnika, t. j. vira primarne energije, v tem primeru na površinskem kopu Tamnava. Vorbis je namerč oddaljen 40 km.

Gradnja območnega centra za dravske elektrarne

V letu 1976 je bila izdelana študija »avtomatizacija vodenja energetskega sistema DEM«. Na temelju te študije so pripravili dokumentacijo in investicijski program že v letu 1979. Hkrati pa so začeli z deli na projektiranju zgradbe območnega centra vodenja DEM na lokaciji ob hidroelektrarni Mariborski otok. Septembra 1980 so dobili gradbeno dovoljenje in decembra lani začeli z gradbenimi deli, ki jih izvaja GIP GRADIS — gradbena enota Maribor. Opremo bo dobavila ISKRA — AVTOMATIKA. Območni center bo iz-

rednega pomena za pravilno delovanje naprav elektroenergetskega sistema. Osnovna naloga vodenja sistema bo zagotavljanje zanesljivosti obratovanja, ekonomičnosti in kvalitete električne energije. To pa pomeni po drugi plati racionalnejšo proizvodnjo, prenos in razdeljevanje električne energije. Med učinki pa tudi optimalno obratovanje agregatov ter zanesljivost preskrbe in zmanjšanje okvar zaradi napačnih manipulacij. Zaradi optimalne višine bazena bodo pridobili na Dravi okoli 12 mil. KWh električne energije na leto. Zaradi optimalne razporeditve obtežbe na agregate pa bodo pridobili 4,8 mil. KWh električne energije letno. Zaradi daljinskega krmljenja hidroelektrarn se bo dodatno zmanjšal letni izpad proizvodne verige.

Še letos nov rudnik

V decembru letos bodo začeli izkoriščati rudnik lignita Suvodol pri Rudarsko energetskem kombinatu Bitola. Rudnik bo s svojo proizvodnjo lahko v celoti zagotovil potrebe TE Bitola I, ki naj bi bila dograjena sredi prihodnjega leta. Letos bodo nakopali v tem rudniku, kjer bo zaposlenih 240 rudarjev, štiri milijone ton lignita. Količina nakopanega lignita naj bi zadostavala za obratovanje TE Bitola I in II z močjo 420 MW. Lignit v novem rudniku bodo pridobivali na površinskem kopu, zaloge pa znašajo po ocenah strokovnjakov okoli 165 milijonov ton.

Premog — energetske most za 21. stoletje

Nedolgo tega je izšla na ameriškem trgu brošura, ki so jo pripravile nekatere njihove specializirane institucije. V njej so avtorji zapisali, da je premog energetske most za 21. stoletje. V tej brošuri ne govorijo le o visoki stopnji rasti proizvodnje, prodaje in porabe premoga kot davka za nadomestek nafte, pač pa tudi o potrebi po visokih vlaganjih v nove zmog-

ljivosti, tehnologijo in transportna sredstva.

Ocenili so, da morajo posamezne države direktno sodelovati v vzpodbudni ukrepi in neposrednim vlaganjem v tej renesansi premoga, da bi lahko prebrodili obdobje energetske krize. Brošura je postala best-seler med energetiki na vsem svetu. Gre predvsem za nov način prikazovanja poti izhoda iz energetske krize. Trdijo, da bo čez dvajset let ali trideset let možno množično uporabljati hidro toplotne reaktorje nuklearnih elektrarn. V teh reaktorjih se izkoriščanje urana povečuje od sedanjega 1 % v klasičnih nuklearnih elektrarnah na bodočih 20 %. Strokovnjaki menijo, da so tri desetletja dovolj za osvajanje in sprejemanje nove tehnologije, ker niso vsi mnenja, da bo potem premog postal manj zanimiv. S prvimi znaki energetske krize je večina držav sprejela vrsto ukrepov, da bi zmanjšala uvoz in uporabo nafte ter začela razvijati lastne energetske možnosti in s tem nadomeščala drago nafto. Pri nas pa se je marsikje dozdevalo, da bi bil to znak, da naj se čimveč porabnikov preusmeri na nafto in njene derivate, zato je rastla potreba po nafti nebrzdano in to še hitreje kot v časih, ko je bila nafta še cenejša. Ko je uvoz nafte postal balast, katerega država in naša skupnost ne more sprejeti, smo začeli z družbenimi nalogami poskušati zmanjšati porabo. Ponekod je to uspelo kot posledica ekonomskih računov. Marsikoga pri nas pa ne zanima dosti kaj visoka cena pomeni v stroških. Tudi po tej plati se ponavlja inflacija preko zahtev za podražitve, kar pa spet povzroča težave pri prodaji na svetovnem trgu.

Premogovnik Zenica — priprave na proizvodnjo briketov

V premogovniku Zenica, ki je združen v SOZD Titovi rudniki — Tuzla, raziskujejo možnost za začetek proizvodnje domačega briketiranega premoga. Po mne-

nju njihovih strokovnjakov kakšnih večjih tehničnih težav ne bo, razen neobhodne nabeve specialnih mlinov za mletje premoga oz. vprašanje oplemenitenja. Sicer pa na tržišču v Jugoslaviji prodajajo uvoženi briket iz vzhodnoevropskih držav, katerega cena se suče blizu 5000 din za tono.

Nova tovarna za rudarsko opremo

V sestavu tovarne transportnih naprav v Tuzli so pravkar dogradili novo tovarno opremo za površinske kope v premogovnikih. V novozgrajeni tovarni bodo proizvajali bagre, odlagalce in samohodne transporterje.

V Tuzlanski TTU so že doslej proizvajali transporterje za separacije in površinske kope, deloma tudi posamezne naprave za separacije in opremo za elektrogospodarske objekte. V novo tovarno so vložili 78 milijonov din, zgradili pa so jo v 14 mesecih. (tl)

V nekaj vrstah...

OBČINI VALANDOVO IN TRBOVLJE — POBRATENI

Že v prejšnji številki našega glasila smo poročali, da so vsi trije zbori skupščine občine Trbovlje sklenili, da se občina Trbovlje pobrati z občino Valandovo v Makedoniji.

Podoben sklep so sprejeli tudi v občini Valandovo, ki je temeljil na dosedanjem predhodnem tesnem sodelovanju. Na tej podlagi so 6. novembra 1981 na proslavi občinskega praznika občine Valandovo podpisali listino o pobratenju med obema občinama. V Trbovljah pa bo podpisovanje te listine sledilo v prihodnjem letu.

Po daljših dogovarjanjih so se organi upravljanja skupno s poslovodnimi organi Strojne tovarne Trbovlje odločili, da bo ta tovarna v Valandovem zgradila tovarno investicijske opreme. Strojna tovarna Trbovlje bo prispevala tej tovarni tehnologijo in nudila razno strokovno pomoč.

V STROJNI TOVARNI TRBOVLJE KRITIČNA OBRAVNAVA PROBLEMOM

Strojna tovarna Trbovlje je eden izmed nosilcev razvoja trboveljske občine, kar je posebno poudarjeno v Samoupravnem sporazumu o temeljnih razvoja občine Trbovlje v obdobju 1981—1985. V tej tovarni pa se je letos pojavila vrsta problemov in katerih vzroke

ugotavljajo. Radi bi, da bi od ugotovitev, kje škriplje in kaj zadržuje pospešen napredek v tako pomembni tovarni, prešli tudi k dejanjem. Zavoljo tega so ustanovili akcijsko konferenco ZK v delovni organizaciji. Namen je bil ponavljajoče težave odpraviti na vseh ravneh. Dne 13. novembra t.l. je tej konferenci prisostoval tudi Janez Krnc, izvršni sekretar CK ZKS. V razpravi so navzoči na konferenci ugotovili, da je treba strniti vrste vseh delavcev in da je treba s prizadevanjem slehernega člana kolektiva doseči oz. izpolniti letni načrt. Nadaljnji razvoj STT naj bi temeljil na večji specializaciji proizvodnje in na višji stopnji obdelave materiala. Uvedli naj bi takšne dohodkovne odnose, da bodo vsi udeleženi tako pri dohodku kot pri riziku. Poudarjeno je bilo tudi, da se ne bi smeli bati samoupravnih sprememb obstoječe samoupravne organiziranosti, če bi le to narekovalo doseganje boljšega in trdnjše položaja STT.

CEMENTARNA TRBOVLJE VNOVIČ NA PREMOM

Cementarna Trbovlje je bila zgrajena v prejšnjem stoletju. Njena lokacija je bila ugodna, predvsem zaradi velikih ležišč laporja in apnenca v Trbovljah, po drugi strani pa zaradi velikih količin drobnih vrst premoga. Oboje je pogojevalo postavitev cementarne. Tudi vse

kasnejše rekonstrukcije in modernizacije cementarne v Trbovljah so temeljile na domačih surovinah in domačem premogu iz trboveljskega rudnika. Zadje modernizacije pa so v cementarni pomenile določen obrat pri tehnologiji pridobivanja oz. izdelave cementa. Premog kot gorivo so odpisali in se odločili za zanimivejšo tehnološko gorivo, t.j. mazut.

Glede na splošne in hude omejitve pri uvažanju nafte in njenih derivatov, pa so v cementarni začeli razmišljati o vnovičnem uporabljanju premoga kot goriva v tehnologiji pri izdelavi cementa. Pri jugoslovanskem združenju cementarjev JUCEM so se odločili, da bi peči za proizvodnjo klinkerja preusmerili deloma na premog oz. kombinirano kurjenje s tekočimi gorivi ali uporabo plina s premogom. Pri novem uvajanju premoga kot tehnološkega goriva v trboveljski cementarni pa nastopajo težave zato, ker so pred leti demontirali vse naprave za uporabo premoga kot goriva, sedanje nove instalacije pa bi veljale okoli štiristo milijonov din. Teh pa cementarnarji nimajo. Direktor trboveljske cementarne Tomislav Kus, dipl. ek., je pred kratkim dejal naslednje: »V trboveljski cementarni smo že opravili nekatere industrijske preizkuse 20 odstotnega zamenjavanja mazuta s premogom. Ugotovitve kažejo, da lahko v tem primeru uporabljamo povsem navaden rovní premog brez kakršneko-

li prejšnje posebne priprave. Naš namen je, da že prihodnje leto uvedemo v cementarni do 20 odstotno zamenjavo mazuta s premogom, z REK Edvarda Kardelja pa smo se tudi že dogovorili za ustrezne količine potrebnega premoga«.

TOVARNIŠKA GLASILA V REVIRJIH

Strojna tovarnan Trbovlje je pred kratkim nanovo pričela izdajati svoje tovarniško glasilo, ki nosi naslov Glas tovarne. Sprva je glasilo izhajalo kot informativni list, z oktobrom pa so začeli izdajati redne številke. Glasilo je obsežnejše in zanimivejše. Člani kolektiva so na ta način deležni rednih pisemenih informacij tudi v tej obliki.

Delavci v Tovarni kemičnih izdelkov v Hrastniku so pred leti imeli svoje tovarniško glasilo, ki je bilo zelo pestro in kvalitetno, vendar je prenehalo izhajati. Sedaj se je kolektiv odločil, da bo vnovič pričel z izdajanjem tovarniškega glasila. Imenovali so uredniški odbor. Doslej so že izdali štiri poskusne številke, v nakladi po štiri-sto izvodov. Tako kot običajno vsa uredništva tudi njih pesti pomanjkanje aktualnih prispevkov. Računajo, da bodo glasilo tiskali v tiskarni TIKA v Trbovljah. Žele si tudi predvsem povratnih informacij.

OBRAMBNI DAN SREDNJEŠOLCEV

Dne 7. novembra t.l. je pripravila TOZD Gimnazija-Ekonomska šola Trbovlje, ki deluje v okviru Šolskega centra Trbovlje s sodelovanjem Zveze rezervnih vojaških starešin v Trbovljah, obrambni dan srednješolcev. V tem okviru so imeli orientacijski pohod na Partizanski vrh, postanke pa tudi na Čebinah, na Vrheh in pri Domu 1. junija. Tu so jim predstavniki ZB NOV in ZRVS — Karl Forte, Miha Ferme in Rudi Matko govorili o predvojnem delavskem gibanju ter o slavnih tradicijah revirskih borcev NOB.

Dne 19. 10. 1981 je obiskala Mlinše jugoslovanska smučarska reprezentanca, med gosti, ki so nastopili je bil tudi znani Jaka Šrafčiger — Šimek. Skupno s smučarji si je ogledal tudi jamo v Kisovcu in se »spoprijel« s huntom.

Foto: L. Vozelj

RAZSTAVA MALIH ŽIVALI

V času od 5. do 8. novembra t.l. je bila letos v prostorih letnega kopališča na Leninovem trgu vnovič razstava malih pasemskih živali — zajcev, kokoši, petelinov itd. Pripravilo jo je prizadevno društvo vzgojiteljev malih pasemskih živali v Trbovljah.

SEJEM RABLJENE SMUČARSKO OPREME

V DO Termoelektrarna so letos ustanovili svojo rekreacijsko smučarsko sekcijo. V načrtu imajo zgraditev vlečnice na Smrekarjevem travniku na Podmeji, dne 13. novembra pa so v času od 15. do 19. ure organizirali v sindikalni dvorani DO TET na Dežmanovem sejem rabljene smučarske opreme.

Enak sejem pa je pripravilo tudi smučarsko društvo v Trbovljah dne 13. novembra od 13. do 17. ure v prostorih Delavskega doma v Trbovljah. Ta sejem je tradicionalni in ga prizadevno smučarsko društvo Trbovlje organizira uspešno že

dolga leta pred začetkom zimske sezone. Na teh sejmih sodelujejo tudi smučarski učitelji, ki svetujejo predvsem kupcem pri nakupu smučarske opreme.

ZAPORA CESTE V TRBOVLJAH

Oddelek za urbanizem, gradbene, stanovanjske in komunalne zadeve občine Trbovlje je v začetku t.l. seznanil občane občine Trbovlje in organizacije združenega dela ter krajevne skupnosti, da velja v času od 5. 11. 1981 do 5. 2. 1982 zapora Partizanske ceste in ceste na Trgu svobode v Trbovljah. Zapora je bila uvedena zaradi gradnje novega mosta, gradnje vzporedne ceste od Trga revolucije proti Trgu svobode in objektov na njej. Promet poteka po Keršičevi v obe smeri in po Partizanski cesti v obeh smereh od zapore do križišča v Koloniji 1. maja. Ker sta bili Keršičeva cesta in Partizanska cesta doslej enosmerne, so bili spremenjeni tudi cestni znaki, sicer pa velja prepoved za tovorni promet po Keršičevi cesti in cesti v Šuštarjevo kolonijo z izjemo dostave (živil, odvoz smeti ipd.). Težje tovore z odpadnim materialom za odlaganje na Neži pa vozijo po cesti mimo rudniškega gasilskega doma, po cesti skozi Žabjek in dalje po cesti na Ribniku do Neže.

V okviru regulacijskih del na Trboveljščici so 5. novembra že porušili železobetonski most, ki je doslej povezoval Trg revolucije s Partizansko cesto. Hkrati pa so v neposredni bližini začeli graditi nov most preko Trboveljščice.

NA SENOVEM MANJ ŽERJAVOV

Pred leti so zgradili v Senovem tovarno gradbenih žerjavov, ki deluje kot TOZD Metalne iz Maribora. Letos se je tovarna znašla v posebno težkem položaju, ker je zelo upadla investicijska dejavnost, manj je gradbišč, po drugi strani pa manjka ustreznega materiala. Zavaljo tega so morali zmanj-

šati proizvodni načrt. Za letos so predvideli, da bodo zgradili 175 žerjavov, vendar so v devetih mesecih dosegli svoj načrt le 28 %. Iščejo tudi dodaten proizvodni program, da bi se rešili iz sedanjih težav. Pomoc jim bo nudila tudi matična delovna organizacija Metalna iz Maribora.

DIJAŠKI DOM V HRASTNIKU PRED PRIČETKOM GRADNJE

Večkrat smo že poročali v našem glasilu, da se v Hrastniku že nekaj časa pripravljajo na gradnjo novega dijaškega doma, ki bo predvsem namenjen učencem v rudarstvu. Dela bodo stekla še letos, dom pa bo vseljiv v prihodnjem letu. V novozgrajenem dijaškem domu bo prostora za 240 učencev. Investicija bo veljala po sedanjih računih okoli sto milijonov din.

PRODUKTIVNOST V ČRNOVELJSKIH DELOVNIH ORGANIZACIJAH

Ugotavljajo, da se je produktivnost v občini Črnomelj letos povečala za 2 do 3 %, pričakovali pa so 7,5 % rast. Te pa prav gotovo do konca t.l. ne bodo dosegli, kajti zaostren gospodarski položaj je povzročil prehude motnje. Računajo, da bodo produktivnost zvišali, če bo manj bolniških izostankov, pa tudi izostankov z dela zaradi prepoznega prihajanja na delo in odhajanja z dela med delovnim časom. V Beltu so povečali produktivnost za 6,9 %. Pestijo pa jih tudi druge težave. Tudi v ISKRI so imeli težave in prav tako v rudniku Kanižarica, ki ustvarja pomemben delež družbenega proizvoda v občini Črnomelj. Kot vemo imajo naši tovariši v Kanižarici številne težave — predvsem s pomanjkanjem rudarjev, opreme, zlasti pa s sredstvi za izvajanje rudarskih del. Delegati v skupščini občine Črnomelj so vse te zadeve premotrili in ugotovili, da je treba marsikaj urediti, da bi se raz-

Leta 1922 je bil zgrajen prodajni paviljon — mesarja Albina Pokeljška, na takratnih Vodah, sedanjem Trgu revolucije. Zadnja leta je bil ta paviljon namenjen za ribarnico. Letos so zgradbo podrli, hkrati pa požagali tudi kostanjeva drevesa, ki so včasih obeleževala ožje in širše območje Vod v Trbovljah.

Foto: A. Bregant

mere v tej občini bistveno izboljšale.

KOMUNALNA SKUPNOST V HRASTNIKU USPEŠNA

Pred nedavnim so delegati Komunalne interesne skupnosti v Hrastniku obravnavali poročilo o rezultatih poslovanja v prvih devetih mesecih letošnjega leta. Ustanovljena je bila leta 1966 in od tega dalje izvaja A in B program. V A program sodi vzdrževanje kolektivnih komunalnih naprav, za kar so namenjena določena sredstva. V okviru B programa pa izvajajo investicijska dela na kolektivnih komunalnih napravah. A program so realizirali 67 %, B program pa 78 %. Dela pa izvajajo tudi po C programu, in to v krajevnih skupnostih, tu pa so dela, ki se nanašajo na vzdrževanje krajevnih cest, kanalov ipd. Načrt so uresničili v višini 53 %.

INDOK CENTER V ZAGORJU

Pred nedavnim so podpisali v Zagorju Samoupravni sporazum o delu in financiranju INDOK centra v Zagorju. V tem okviru bo v bodoče izhajal tudi časopis Občinski obveščevalec, ki je že doslej razmeroma redno izhajal. V ta namen bodo združevali potrebna sredstva s samoprispevno stopnjo.

OBČINSKE PRIZNAVALNINE NA REŠETU

V letu 1977 so vse slovenske občine sklenile družbeni dogovor o enotnih priznavalninah za udeležence NOB. V glavnem se vse te občine ravna po dogovoru, ponekod pa nimajo dovolj sredstev, da bi se ga lahko v celoti držali. Letos, npr., na področju Hrastnika prejema priznavalnine 108 upravičencev (lani 84), v Zagorju 359 in v Trbovljah 163 upravičencev. V Hrastniku so lahko povečali priznavalnine za 18 %, v Zagorju za 10 %, v Trbovljah pa nekaj manj. V Trbovljah znašajo priznavalnine do 4.500 din, v Hrastniku do 4.158 in v Zagorju do 3.300 din.

PRIHRANKI OBČANOV V BANKI

V oktobru, ko je bil mesec varčevanja, je bila tudi priložnost, da ugotovimo, kako prebivalci revirskih občin varčujemo. Naj navedemo nekaj podatkov. V LB Temeljni banki Zasavje, Trbovlje, so imeli občani iz revirskih občin naloženih 30. septembra nekaj nad milijardo in 52 milijonov dinarjev in deviz. To znaša 4,7 % več od stanja koncem preteklega leta. Občani imajo na približno 50.000 hranilnih vlogah naloženih nekaj nad 600 milijonov din. Večina teh, t.j. 48.000 hranilnih vlog, je bila na vpogled, blizu 700 je bilo namensko vezanih, 830 pa stanovanjskih namenskih hranilnih vlog.

Koncem septembra pa je bilo na 15.600 deviznih vlogah

vloženih za nad 357 milijonov dinarjev deviz, deloma na vpogled, deloma pa so bile vezane vloge. Poleg tega so imeli revirski občani na 4700 tekočih računih nekaj nad 58,7 milijonov dinarjev.

Koncem septembra pa so revirski občani imeli 492,2 milijona dinarjev posojil, od tega je bilo 132,4 milijona din potrošniških in 317,2 milijonov din stanovanjskih posojil. Vsa ta posojila so predstavljala 47 % vseh v TBZ naloženih sredstev.

Banka želi, da bi bile vloge še precej večje, saj bi s tem omogočili še več potrošniških posojil. Vendar pa kljub vsemu prihranki le rastejo.

V ČRNOMLJU SE ZDRUŽUJEJO

Znano je, da je do 31. 12. 1980 delovala v okviru Rudnika rjava premoga Kanižarica tudi Industrija gradbenega materiala Črnomelj. Istočasno ko so se člani kolektiva Rudnika Kanižarica na referendumu odločali o združitvi v SOZD REK EK, se je izločal iz Rudnika Kanižarica tudi IGM. Letos so poslovali v Industriji gradbenega materiala slabo, zavoljo tega so našli delavci TOZD Komunala, ki dela v okviru delovne organizacije GOK (gradbeništvo, obrt, komunala), skupni jezik in so se na referendumu odločili za združitev GOK z delovno organizacijo IGM. Nekočliko prej so se delavci Komunale na referendumu odločali proti temu, vendar so referendum sedaj ponovili in ga uspešno izpeljali. V IGM so imeli uveden ukrep družbenega varstva, ki bo veljal po vsej verjetnosti do konca tega leta. IGM bo posloval v DO GOK kot četrta TOZD.

RAZŠIRJENA REPRODUKCIJA IN MINULO DELO

Informativna služba pri republiškem svetu Zveze sindikatov Slovenije je organizirala v 15 organizacijah združenega dela v Sloveniji razpravo o osnutku

zakona o razširjeni reprodukciji in minulemu delu. V razpravi so sodelujoči s svojimi izkušnjami in mnenji obogatili nov zakon, ki je bistven za nadaljnji razvoj družbenoekonomskih odnosov.

Razprava je potekala tudi v našem kombinatu 22. oktobra 1981 v sejni sobi SOZD REK EK. Zajela je DO ZPT, in so se je udeležili številni družbenopolitični delavci ter člani samoupravnih in poslovnih organov. V razpravi je sodeloval tudi Mitja Švab, pomočnik družbenega pravobranilca samoupravljanja SRS. (tl)

SREČANJE TELOVADCEV

Gimnastična zveza Slovenije in TVD Partizan Trbovlje sta v dneh 14. in 15. novembra t.l. organizirala v Trbovljah, v telovadnici osnovne šole Revirski borci, 13. pokal gimnastike in osmi pionirski pokal Slovenije. V bistvu je bilo to t.i. Jesensko državno prvenstvo v moški in ženski športni gimnastiki. Na tem srečanju so sodelovali številni odlični jugoslovanski telovadci in telovadke. Najboljši slovenski pionirji in pionirke pa so se pomerili na osmem pionirskem pokalu Slovenije.

V Trbovljah smo si najbolj želeli, da bi domačina Roman Vodeb in Vili Guček dosegla dobro uvrstitev. Na žalost pa nihče od njiju ni mogel nastopiti v konkurenci. Guček je bil že dalj časa bolan, Vodeb pa se je med ogrevanjem pred nastopom poškodoval v gležnju. Med moškimi je slavil pri članih Kunčič, pri ženskah pa Došenova. Pri pionirjih je bila med pionirkami prva Mikličeva, pri pionirjih pa Kolman.

Pohvalo pa so poželi marljivo organizatorji TVD Partizan Trbovlje. Tekmovanje si je ogledalo veliko število občanov.

Zakoncema Vičič ŠE DOLGO IN ZDRAVO ŽIVLJENJE

Koncem oktobra sta praznovala zakonca Leopoldina in Leopold Vičič 72 in 70 let, petdesetletnico skupnega življenja.

Leopold Vičič je bil nazadnje, pred 24 leti, ko je odšel v pokoj, strelni mojster na rudniku Zagorje. Pred tem pa je bil zaposlen tudi v Senjskih rudnikih, v rudnikih Rtanj in Trepča. Partizani pa je med Šlandrovci, precej pa se je zadrževal v času NOB na območju Velikih Lašč.

Delati je začel kot 16-letni fant, in to kot rudar. Temu poklicu je ostal zvest do upokojitve. 18 let je delal tudi v rudniku Trepča na Kosovem, kjer je dobil silikozo. Skupno z ženo sta zadovoljna. Časi, ki sta jih skupaj preživela, so bili seveda hudi; le s trdno voljo in skromnim življenjem sta dočakala zasluženi pokoj. Ob njih pa so zrasi otroci Justi, Mimi in Polde, medtem ko je sin Rado umrl v povojnem času.

Leopoldu in Leopoldini Vičič želimo tudi člani kolektiva našega kombinata še dolgo, zdravo in zadovoljno življenje!

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega moža Zmaga Korena izrekam iskreno zahvalo vsem delavcem TOZD RESD za moralno in gmotno pomoč v teh najtežjih trenutkih mojega življenja. Vsem, ki so sočustvovali z menoj, izrazili pisno ali ustno sožalje, ga pospremili na njegovi zadnji poti in na njegov grob položili cvetje, se lepo zahvaljujem.

Poslovilne svečanosti so v meni potrdile spoznanje, da je imel Zmago veliko resničnih prijateljev v svojem delovnem okolju. Besede moje zahvale naj med nami trajno obujajo spomin na njega.

Žena Marija s sinom in ostalo sorodstvo

Krvodajalstvo

V času od 2. do 30. oktobra t.l. so darovali kri naslednji naši sodelavci:

Dne 2. oktobra 1981

TOZD IN DS S PODROČJA
TRBOVELJ

Jože Bastič, Štefan Taškar, Božo Rožič, Ivan Ramšak, Vladimir Bobek, Franc Hribar, Alojz Naraglav, Ivan Murko

TOZD IN DS S PODROČJA
HRASTNIKA

Anton Janc

TOZD IN DS S PODROČJA
ZAGORJA

Boris Čebin, Vojo Vračevič

Dne 9. oktobra 1981

TOZD IN DS S PODROČJA
TRBOVELJ

Milenko Urana, Jože Lesičar, Silvo Žučko, Amir Imširovič, Vinko Polšak, Ivan Pomper, Dragiša Fikič, Milan Černivec, Bojan Gorišek, Jože Potokar, Sandi Mlinar, Vili Zepič, Branko Rota, Jože Sladič, Hasan Hrvic, Franc Narberger, Milan Barovič

TOZD IN DS S PODROČJA
HRASTNIKA

Miran Dečman, Alojz Klanjšek

TOZD IN DS S PODROČJA
ZAGORJA

Feliks Kurež

Dne 16. oktobra 1981

TOZD IN DS S PODROČJA
TRBOVELJ

Martin Frajle, Franc Martinčič, Milan Sladič, Jože Frajle, Branko Gros, Milan Marinkovič, Željko Štok, Jože Ovink, Jure Veble, Valter Zagorc, Dušan Mak, Antin Bendra, Boris Krašev, Jože Ovink, Aljoša Pilič, Emil Drnovšek, Abdulah Klenpič, Ciril Lovrenčič, Branko Šimenc, Alija Sulejmanovič, Ignac Božič, Franc Kosi, Janez Skerbinec, Janez Slokan, Husejin

Zahirovič, Jože Kobal, Radenko Lipovec, Drago Motoh

TOZD IN DS S PODROČJA
HRASTNIKA

Jože Krašek, Ervin Prosenc, Peter Prosenc, Rudi Hribšek, Alojz Jesenik

TOZD IN DS S PODROČJA
ZAGORJA

Maks Kukovec, Ivan Kaljope, Branko Brlogar, Iztok Cilenšek, Feliks Magdič

Dne 23. oktobra 1981

TOZD IN DS S PODROČJA
TRBOVELJ

Rudi Janežič, Ivan Berčon, Iztok Zupan

TOZD IN DS S PODROČJA
ZAGORJA

Franc Brvar, Ibrahim Fazlič, Rudi Palčič, Stanislav Pliberšek

Dne 30. oktobra 1981

TOZD IN DS S PODROČJA
TRBOVELJ

Gregor Povše, Jože Čop, Rajko Prašnikar, Mladen Jambrovič, Suad Merdanovič, Miran Kreča, Idris Tahirovič, Ervin Belina, Drago Tancer, Andrej Kranjc, Bojan Škrlep, Rado Rajevec, Zdravko Planinc, Andrej Grah, Radoš Rajbar

TOZD IN DS S PODROČJA
ZAGORJA

Josip Bukovšek

Tovariši darovalci krvi — hvala vam!

Naj na koncu tega pregleda tokrat objavimo še imena tistih darovalcev krvi, ki so svojo najdražjo tekočino največkrat podarili sočloveku.

To so: Jože Bastič 33-krat, Božo Rožič 37-krat, Ivan Ramšak 39-krat, Milan Černivec 32-krat, Jože Potokar 37-krat, Drago Motoh 31-krat, Rudi Palčič 42-krat, Stanislav Pliberšek 32-krat, Andrej Grahek, 38-krat in Jože Čop 44-krat. Navedli smo le tiste darovalce krvi, ki so jo darovali več kot 30-krat in so zajeti v današnjem pregledu darovalcev. Vsem tem velja še posebno priznanje.

J. D.

Kadrovske vesti

od 1. VI. do 31. VIII. 1981

ODHOD — j unij

DO ZPT

TOZD PT Barovič Milan — rud. nadz. — upokojen, Čerimovič Šefik — vozač — dis. odp., Jazbinšek Milan — vozač — d. odp. Šere Viktor — vozač — disc. odpust, Vejzovič Abdulah — kop. pom. — spor. prek., Tabakovič Hizmo — kopač — spor. prek. Kazimerovič Radenko — kopač — spor. prek. Kosec Ivan — kopač — upokojen, Feta Halil — vozač — spor. prek., Čufurovič Šerif — vozač — spor. prek., Resnik Drago — kopač — upok. Flere Jože — kopač — inv. upok.

TOZD sep. Trb. Las Bojan — sep. del. — pren. v posk. dobi s strani DO, Mehurovič Hasan — sep. del. — spor. prek.

TOZD PJJ: Vodenk Bojan — lesni del. — disc. odp.

TOZD RŠC: Kogej Jože — kopač — upokojen.

TOZD PH: Ojsteršek Anton I — kopač — upokojen, Štagar Branko — j. učnik — samov pr., Halter Viktor — j. učnik — spor. prek., Stušer Jože — kopač — upok., Drnovšek Marjan — učnik — samov. prek., Potrata Ivan — vozač — samov. prek., Muršec Vlado — učnik — izključen, Lovrinovič Ivan — kopač — v JLA.

TOZD P Ojstro: Grujičič Radoslav — kopač — samov. prek., Tušek Bojan — vozač — samov. prek., Strah Franc — kopač — upokojen, Cvek Jože — kopač — upokojen, Radovac Ivo — kopač — v JLA.

DS PD Hr. Stradar Ciril — pom. del. — inv. upok.

TOZD P Ko: Adamlje Anton — kopač — upok. Pilič Alija — ko-

pač. — upok., Lovše Karel — kopač — upok., Kramžar Ivan — kopač — upok., Zupan Leopold VI — kopač — upok., Smrkolj Slavko — kopač — upok. Mlinarič Martin — kopač — upokojen, Lenart Ivan — rud. nadzornik — upok. Ržišnik Jože — kopač — upokojen, Prašnikar Albin — kopač — upok., Mešič Mustafa — učnik — samov. prek., Terzič Murad — kopač — v JLA, Matoša Peter.

TOZD sep. Zag.: Pogačar Pavel kop. pom. — upok., Brezovnik Vojko — motorovodja — spor. prek., Dadanovič Sead — zun. del. — samov. prek., Bajraktarović Mehmed — sep. del. — v JLA, Bibič Ismet — sep. del. v JLA.

TOZD RESD Zag.: Ritenšek Janez — kovinar — upok.

DS SS ZPT: Kohne Emil dipl. inž. rud. — upokojen.

DO RGD

TOZD RIG: Krese Leopold — rud. nadz. — upok. Flere Leopold — kopač — upokojen, Ivšek Martin — rud. nadz. — upokojen Marković Miodrag — avtomehanik — sam. prek., Alihodžić Muhib — kuh. — sam. prek. Hrpalo Drago — učnik — samov. prek., Džuzdanović Namik — kopač — samov. prek., Šeremet Stanko — vozač — samov. prek., Šečirić Novalija — učnik — samov. prek., Predovnik Rudolf — kopač — upok., Kukavica Janez — kopač — upokoj., Razpotnik Boris — učnik — upokojen, Dorič Čazim — kopač — samov. prek., Glavaš Ivan — učnik — samov. prek., Mašič Nurija — vozač — samov. prekinil,

TOZD ESMD: Hočevar Drago — kovinar — samov. prek.

DO IMD

TOZD SIMD: Kolšek Ivan — kovinar — upokojen.

DO TET

DS SS: Felštanj Ivan — del. — inv. upok.

TOZD Premogovnik Trbovlje — na širokočelnem odkopu utrjujejo strop ob čelni fronti.

Foto N. Bizilj

TOZD PEE: Božič Ignac — kovinar — upok.

SOZD DS ASO: Tomše Marija — ekonomski tehnik. — spor. prek.

DS TSO: Detič Anton — dipl. str. inž. — spor. prek.

ODHOD — julij

DO ZPT

TOZD PT: Čavar Zlatko — vozač — spor. prek., Kalendar Ibro — kop. pom. — disc. odpust. Požar Branko — vozač — v JLA,

Jovičič Nedžo — kopač — v JLA, Sačič Agnan — kopač — v JLA, Ibrahimović Sejmo — kopač — v JLA, Potokar Radoš — ključavničar — pren. v posk. dobi s str.

DO, Kalender Ahmed — vozač — spor. prek., Jevševar Franc — kopač — upokojen, Vuković Novo — kop. pom. — spor. prek., Mikanović Duško — vozač — spor. pre., Dervišević Atif — kop. pom. — spor. prek., Medvešek Ivan — učnik — upokojen

TOZD sep. Trb.: Tomšič Oto — spremntroley lok. — upok.

TOZD RESD Trb.: Husanovič Jakob — ključ — disc. odpust, Dautovič Kemal — kopač — v JLA, Gunzek Boris — kovinar — v JLA, Glas Matjaž — elektr. — v JLA.

DS PD Trb.: Kepa Vida — snazilka — upokojena.

TOZD RŠC Trb.: Gošte Bojan — vzgojitelj — v JLA, Alič Mehmedalija — kopač — v šolo, Dudič Azem — kopač — v šolo.

DS SS ZPT Turk Karel — kopač — umrl, Uhan Jože — dipl. inž. geol. — v JLA, Ibrakič Hajrudin — rud. tehnik — v JLA.

TOZD PH: Babajič Mirsad — učnik — v JLA, Lapornik Alojz — kopač — samov. prek., Ramša Martin — kopač — upokojen, Javornik Drago — vozač — samov. prek., Laca Jože — vozač — izključen, Lukjanovič Miroslav — učnik — samov. prek., Zapušek Srečko — vozač — v JLA, Mehmedović Omer — kopač — v JLA.

TOZD P Ojstro: Kasumović Šerif — kopač — v JLA, Šergan Mirko — kopač — upokojen, Velisavljev Djurica — učn. — sam. prek., Romšak Milan — učnik — samov. prek., Iveljič Milorad — kopač — v JLA, Dežan Bojan — vozač — samov. prek., Drnovšek Janez — učnik — v JLA, Gošte Ivan — kopač upokojen, Zupančič Bojan — učnik — pren. v posk. dobi s str. delavca

TOZD RESD Hr.: Košir Ivan — kovinar — spor. prek., Drnovšek Vili — električar — v JLA, Štefane Aleš — pom. del. — v šolo, Biderman Mitja — pom. del. — v šolo

TOZD P Ko: Mrkovljevič Avdo — učnik — spor. prek., Zidar Rudi — kopač — upokojen, Lovrač Franc II — kopač — upokojen, Rataj Alojz — vozač — upokojen, Klopčič Franc 16. — kopač — upokojen

DS PD Zag.: Dornik Jože — kopač — upokojen, Možgon Franc — kopač — upokojen

TOZD sep. Zag.: Beganovič Še-

Pred dobrimi tremi desetletji so se rudarji zasavskih premogovnikov in drugi rudarji v Sloveniji in Jugoslaviji izredno prizadevali za dvig proizvodnje premoga. Predstavniki trboveljskih udarnikov so takole ponazorili dvig proizvodnje premoga.

val. sep. del. — sam. prek.

DS SS: Franjič Marinko — rud. teh. — spor. prek.

DO RGD

TOZD RIG: Zalokar Ludvik — rud. tehnik — upokojen, Lukič Milan — kopač — inv. upok., Magoš Janko — smrtna nezg. — učnik, Šekič Nijaz — kuhar — JLA, Murselović Esed — kopač — JLA, Bekrič Hamzaliya — kopač — samov. prek., Mulavdič Rifet — kopač — samov. prek., Mehič Ilijaz — učnik — samov. prek., Perc Peter — kopač — samov. prek., Tabaković Halid — kop. pom. — samov. prek.

TOZD ESMD: Rupnik Jože — ključ. — samov. prek.

TOZD GRAMAT: Kovač Milan — opek. del. — pren. v posk. dobi s str. DO

DS SS RGD: Kink Metka — ek. tehnik — spor. prek.

DO TET

DS SS: Golkonda Stane — usl. — upokojen

TOZD PEE: Ocvirk Marija — del. — upokojena, Pirnat Marjan — del. — samov. prek.

DS ASO: Lapornik Heda — odpremnik pošte — upok., Ribič

Miran — šofer v poč. domu — spor. prek.

DS TSO: Erjavec Hilda — določ. kvalit. paramentov — upok.

ODHOD — avgust

DO ZPT

TOZD PT: Košič Jože — kopač — upokojen, Jonaškovič Krsta — vozač — spor. prek., Barović Janez — učnik — spor. prek., Sajovec Stane — učnik — disc. odpust, Hančič Stane — kopač — disc. odpust, Bubonja Tugomir — kopač — spor. prek., Pusovnik Zdravko — vozač — v zapor, Ungar Milan — kopač — spor. prek.

TOZD RŠC: Kolar Dragutin — kopač — konec pog. za določen čas, Stupar Brane — kopač — konec pog. za določen čas, Dragojčević Nikola — kopač — v šolo

TOZD RESD Trb.: Majcen Rajko — električar — konec pog. za določen čas

TOZD sep. Trb.: Vajdič Dušan — sep. del. — samov. prek., Tahirovič Osman — sep. del. — spor. prek.,

TOZD PH: Blatnik Anton — kopač — upokojen, Zalokar An-

drej — kopač — upokojen, Cvet Alojz — kopač — upokojen, Dolinšek Feliks — kopač — upokojen, Hopovac Sejad — učnik — spor. prek., Kadič Nijaz — učnik spor. prek., Jančič Franc — učn. — izklj., Rahmanović Suad — učnik — samov. prek., Hvala Lado — ključ. — samov. prek., Beganović Hamza — učnik — samov. prek., Gorišek Štefan — učnik — samov. prek., Perc Drago — kopač — upokojen, Smlatič Esad — učnik — samov. prek., Draganović Nenad — učnik — samov. prek., Furundžija Matija — učnik — pren. v posk. dobi s strani DO, Ibrahimović Rasim — učnik — pren. v posk. dobi s str. del., Avflič Ivan — zun. del. — samov. prek., Brunček Jože — učn. — v zapor, Pušnik Stane — učnik — umrl, Klemenčič Marjan — učnik — pren. v posk. dobi s str. delavca

TOZD P Ojstro: Gabrič Todor — učnik — spor. prek., Kuhar Stane — kopač — upokojen, Zupančič Božo — učnik — samov. prek., Karič Husejn — učnik — samov. prek.

TOZD RESD Hr.: Velikonja Jože — pom. del. — v šolo, Hribnik Boris — pom. del. — v šolo, Mestrič Magdalena — krojačica — konec pog. za določen čas, Sapor Janko — pom. zun. del. — v šolo, Kolar Karel — kopač — umrl

DS PD Hr.: Šuštar Vojka — čistilka — spor. prek., Mak Jože II — zun. del. — spor. prek., Laznik Milan — zun. del. — v šolo, Teršek Franc — zun. del. — v šolo, Ibrič Senad — pom. zun. del. — samov. prek., Mestrič Milan II — pom. zun. del. — spor. prek., Zorenc Stanislav — pom. zun. del. — spor. prek., Koritnik Nataša — čistilka — konec pog. za določen čas, Kapetanović Safet — pom. del. — pren. v posk. dobi s str. DO

TOZD P Ko: Lovrač Franc — kopač — upokojen, Turanović Vahid — učnik — samov. prek., Mizori Anton — kopač — upokojen, Florinda Vinko — kopač — upokojen, Podlesnik Janko — kopač — upokojen, Lavrič Edi 3 — kopač — samov. prek., Lazar Franc — kopač — upokojen, Leben Franc V — kopač —

Skupina sodelavcev v TOZD SIMD — DO IMD, pri delu in delovnem pogovoru.

Foto: A. Bregant

upokojen, Subašič Jakob — vozač — samov. prek., Jurišič Pjero — kopač — samov. prek., Saraf Ilija — kopač — samov. prek., Beganović Alija — kopač — spor. prek., Kovač Franc 20 — učnik — samov. prek., Marič Zdravko — kopač — samov. prek., Benko Viktor — kopač — upokojen

DS PD Zag.: Drolc Maks — nadzor. — upokojen

TOZD sep. Zag.: Kostanjšek Štefan — sep. del. — umrl.

TOZD RESD Zag. Kosi Danilo — ključ. spor. prek.

DO RGD

TOZD RIG: Petrovič Miroslav — kopač — samov. prek., Muminović Salko — vozač — samov. prek., Jozanović Janja — čistilka — samov. prek., Prašnikar Marjan — vozač — pren. v posk. dobi s str. DO, Selimović Zuhdija — kuhar — samov. prek., Grošelj Janez — kopač — samov. prek.

TOZD GRAMAT: Juvan Stanko — voznik viličarja — spor. prek. TOZD Avtoprevoz: Meterc Matevž — kopač — spor. prek.,

DSSS: Hernavs Ljudmila — izv. blag. opravil — upokoj., Juvan Franc — rud. tehnik — upoko-

DO IMD

TOZD SIMD: Šimenc Dušan — pom. zun. del. — konec pog. za določen čas.

DO TET

TOZD VN: Gantar Marjan — del. — samov. prek., Drnovšek Tomaž — elektr. — samov. prek

PREMESTITVE

Grah Andrej, vozač — TOZD PT + RESD Trb.; Lebič Karel, kop. pom. — TOZD PT + DS PD Trb.; Koncilja Franc, kopač — TOZD PT + DS PD Trb.; Hrovat Florjan, lesni del. — PJJL + DS PD Trb.; Češnovar Franc, rud. teh. — DS SS ZPT + RGD; Stakne Rudi, varilec — DS SS IMD + TOZD SIMD; Fazlić Sadik II, zun. del. — DS PD Hr. + PH; Škrinar Martin, pom. ključ. — TOZD SIMD + Gramat; Nišić Ibrahim, vozač — TOZD ESMD + TOZD RIG

Kadrovski sektor

NAGRADNA KRIŽANKA OB
DNEVU REPUBLIKE

Med reševalce s pravilnimi rešitvami nagradne križanke ob dnevu republike — 29. novembru, objavljene v tej številki glasila Srečno, bomo z žrebom razdelili tri knjižne nagrade. Izrezek iz časopisa z rešitvijo pošljite na naslov:

SOZD REK Edvarda Kardelja, uredništvo glasila Srečno, 61420 Trbovlje, Trg revolucije 12. Pri žrebanju bomo upoštevali vse pravilne rešitve, ki bodo prišle v uredništvo, do vključno 7. decembra 1981.

FUTOR

Janez je končno pri visokih letih zaslužil penzijo. Prvo, kar je storil v svojih prostih dneh, je bilo, da je odpotoval v Pariz. Ko se je vrnil, so ga čakali prijatelji v gostilni. — No Janez, kako je bilo v Parizu? Janez je vzdihnil in rekel. — To potovanje bi moral narediti že pred tridesetimi leti. — Ja, ja, je dejal Francelj, takrat je bil Pariz še Pariz. — Ne, je zatarnal Janez, — takrat je bil Janez še Janez.

— Kakšna pa je kaj delovna morala v vašem tozdu?

— Kakor v Robinzonu, vsi čakajo Petka!

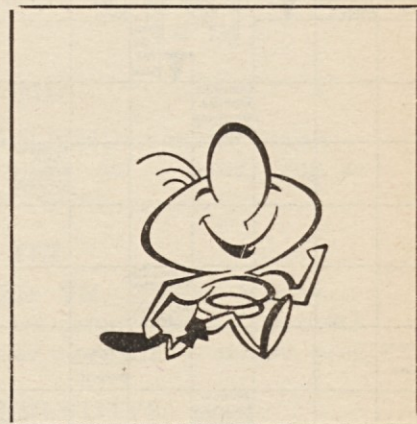
— Ali je res prišel tvoj mož, ki je pri vojakihi, na dopust? Koliko časa pa bo doma? je radovedna sosedka. — Celih 14 noči, je vsa rdeča odgovorila Mica.

Milan Kovač

— Danes bomo pa praznovali, pravi Janez, — dobil sem službo nočnega čuvaja pri rudniku. — A, se začudi Francelj — ali so ti dali »colngo« naprej? — To ne, pravi Janez, — toda prodal sem spalnico, saj bom zdaj lahko na »šihu« spal.

Še pred vojno so morali na hitro prepeljati starejšega knapa v bolnišnico zaradi operacije. Najprej so ga položili v banjo v kopalnici in ga namilili in oprali od nog do glave, nato pa položili v čisto in lepo posteljo. — Lej ga, hudiča, je dejal nato sosedu, — jaz sem si pa predstavljal, da bo operacija veliko hujša.

K Janezu so komunalci napejlali vodovod. Ko je bilo vse gotovo, je za hišo ostal lep kup zemlje. Pa se je Janez razjezil: — Hej, mojster, kaj bo pa s tem kupom zemlje? — Kaj, kaj, je zarežal mojster, — skopljite jamo in zmečite zemljo notri, pa bo v redu, in odšel.

Glasilo Srečno izdaja SOZD Revirski energetske kombinat Edvarda Kardelja, n. sol. o., 61420 Trbovlje, Trg revolucije 12. Izhaja mesečno. Družbeni organ glasila je časopisni svet — predsednik Rudi Kreže. Glasilo ureja uredniški odbor: Jože Skrinar, Hinko Jazbec, Matjaž Cerovac, Ivan Gorobinko, Dragica Bregant, Janez Oberžan (predsednik odbora), Emil Kohne (odgovorni urednik), Tine Lenarčič (urednik).

Naklada 3.400 izvodov.

Za člane kolektiva SOZD REK Edvarda Kardelja je časopis brezplačen. Rokopisov in fotografij ne vračamo.

Po mnenju republiškega sekretariata za informacije št. 421-1/74 z dne 9. 1. 1974 spada glasilo »Srečno« med proizvode iz 7. točke 1. odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

Tisk KTL — TOZD TIKa Trbovlje.

